

Poština plačana pri pošti 2205 Starše

GLASILO OBČINE STARŠE

junij - rožnik 2021

št. 78

Prijazen poletni pozdrav!

Foto: J. Janušek

Smo na začetku poletja, ki ponavadi prinese več brezskrbnosti kot jesen, zima ali pomlad. Je v tesnem sožitju z oddihom, s počitnicami otrok in dopusti odraslih, in si lepo podaja roko z morjem in soncem, tudi planinami ali vsaj hladnim senčnim kotičkom na domačem vrtu. Prežet je s prijetno jutranjo svežino, čez dan kipeče obdarjen z visokimi temperaturami in obogaten z daljšim dnevom. Po okusu in vonju spominja na sladoled, osvežilne pijače, jedi, ki si jih na hitro pripravimo kje zunaj. Ali še bolje – samo izpulimo korenček na vrtu, ga naribamo v poprej nabrano domačo solato, dodamo malo tune in jogurta in že je lahka jed nared. Prav takšna nam je poletni najbolj pogodu.

Zelo lepo se sliši vse zgoraj zapisano, ali ne? Res, tako je bilo nekoč, boste rekli, se še dobro spominjamo! Imate prav. In še bo v naslednjih dneh! Odvisno je namreč od vas ali nas samih. Seveda malo namigujem na ta presneto poseben čas, ki ga preživljamo že drugo leto. Ne bom omenila najpogosteje izrečenih besed v obeh letih, ker smo jih že prevečkrat slišali. Seveda bomo svoje brezskrbne dni zaradi varnosti malo prilagodili in – obljubite – nato neizmerno uživali!

Zasluzimo si, da se nasmejimo do onemoglosti, da ušpičimo kaj takega, kar bo nasmejalo okolico, da preprosto ne počnemo ničesar, kar bi nas bremenilo. Smemo se odklopiti od rednega vsakdana, smemo poslušati glasbo po svoji izbiri, smemo prebrati knjigo, ki že čaka na poletni preprih na plaži. Pa ni nam treba gledati televizijskega dnevnika! Ali ni to lepo? Za nekaj časa lahko odmislimo službene obveznosti, ki so se zaradi prilagoditev prav tako odvijale čisto drugače. Na oddih namenoma ne bomo nesli prenosnega računalnika in za najbolj pogumne – izklopili bomo mobilni. Na dopust pa ne bomo pozabili vzeti nove številke GLASILO OBČINE STARŠE, te, ki je pravkar prišla v vaše roke.

Starejši se spominjate, da sem se vam nekoč že oglašala s tega mesta. Življenje pa je očitno hotelo, da se tukaj ponovno srečamo.

Kot opazite, je današnje glasilo vsebinsko zelo bogato in raznoliko. Hvala vsem avtorjem prispevkov! Vljudno vas vabim, da pišete tudi naprej in ostanete ali postanete naši redni zunanji sodelavci: pisci našega skupnega glasila. V novem uredniškem odboru, ki je bil potrjen letos, so poleg mene še Anita Babič, Anej Lukan, Terezija Mohorko in Marta Stepišnik. Seveda vas bodo tudi oni kdaj nagovorili in spodbudili k pisanju.

Za novo številko o različnih dogodkih pišete kar SPROTI, tako bo najbolje. Saj vemo, da pozabljanje ni naš zaveznik. Napisani prispevek torej takoj pošljite na e-naslov: glasilo@starse.si. In to je to. Drugo bomo naredili mi. Zadnji dan oddaje prispevkov za 79. številko pa je **6. avgust** (več podrobnosti o tem preberite v drugem prispevku iz uredništva).

Poletna številka, ki bo izšla proti koncu avgusta, od vas pričakuje poletne vsebine, ki med drugim lahko predstavijo tudi mesto vašega oddiha. Zakaj pa ne?

Vaša urednica Daša JAKOL

Spal sem in sanjal, da je življenje radost,
prebudil sem se in videl,
da je življenje dolžnost,
delal sem, in glej – dolžnost je bila *radost*.

Robindranath Tagore

IZ VSEBINE

• Pozdrav urednice ... Županov uvodnik	2, 3
• 24. praznik občine ... Priznanja, nagrade	4, 5
• Spoznajmo župana naše občine	8
• Aktivnosti pred epidemijo in med njo	11
• Varstvo pred nesrečami ... Tribuna	12, 13
• Subvencije v kmetijstvu in gospodarstvu	14
• Poslovno obrtna cona Zlatoličje	15
• Dovozna cesta POŠ Marjeta	15
• Gradnja nove POŠ Marjeta	16
• Agromelioracija ... Obnova mostu	17
• Silažna folija ... Prispevek za novorojene	18
• Sofinanciranje ster. in kast. ... Prostofer	19
• Čiščenje in urejanje okolice	21
• Mariborska razvojna agencija ... V spomin	22, 23
• Ivan Paveo - poveljnik CZ občine Starše	24
• Aktivnosti KO RK Starše	25
• Življenje in delo v KUD Ivan Lončarič	26
• Kultura oživela	27
• 15 let delovanja KGD Ptičica	27
• ZlataDrava ... Zgodba o zlatarju	29, 30
• Bunkerji Rupnikove linije	30
• Čebelarstvo na kmetiji Lovrec	31
• Kako smo delovali v času koronavirusa	32
• GZ Starše praznuje 20 let ... Vabilo žetev	33
• Gasilski tekmovanji ... Novi prostor	34, 35, 36
• Viničarska zgodba	36
• Smernice za uporabo zaslonov	38
• Pozdrav iz 4. b POŠ Marjeta	39
• Projekt Trajnostna mobilnost	41
• Šolski dan malo drugače	43
• Virtualno potovanje po Grčiji	44
• Dan za spremembe ... Učenci so ustvarili	45, 46
• Delovanje vrtca v času epidemije	47
• Projekti in dogajanje v vrtcu	48 - 53
• Vabilo na predstavo Trije prašički	53
• Vsakodnevna ustna higiena	54
• Pomen probiotikov za naše zdravje	55
• Naše male živali	56
• Zastiranje tal v naših vrtovih	57
• Obvestilo iz uredništva	59
• Domača pehtranova potica	60
• 60-letnica poroke ... Skozi objektiv	61
• Meh za smeh ... Kolo fon	62
• Križanka	63
• Vabilo na družabno srečanje upokojencev	64

Naše bogate zgodbe, na katere moramo biti ponosni

Spoštovane občanke in občani!

Pred nami je nova številka Glasila Občine Starše. Tokrat malce drugačna, posodobljena in obširnejša. Upam, da vam bo všeč in boste tudi vi aktivno sodelovali pri nastajanju naslednjih številčk.

Verjamem v našo občino. Verjamem v občanke in občane. Srčno verjamem, da imamo pri nas nešteto priložnosti za razvoj in napredek na različnih področjih.

V zadnjem letu, ki je bilo povsem drugačno, kot smo jih vajeni, sem opravil nešteto razgovorov. Srečeval sem ljudi, ki so mi podali predloge, nasvete, pobude – z namenom, da bi obogatili naš prostor, kjer bivamo. Navdušen sem nad interesom, zavzetostjo, aktivacijo in sodelovanjem, ki ste jo, drage občanke in dragi občani, izkazali v zadnjem letu. Hvala vam.

Verjamem tudi, da so spremembe stalnica v našem življenju. Kar nekaj se jih je zvrstilo v zadnjem času, saj želimo, da ustvarimo zdravo in prijazno občino. Rezultat naših prizadevanj je tudi ta časopis, ki ga ravnokar prebirate. Izdan je v želji, da bi vas celovito informirali in vam predstavljali naše zgodbe napredka, uspeha in dosežkov, ki smo ji dosegli skupaj. Želimo vam slikovito predstaviti, da so naša društva aktivna, da če želimo, ustvarjamo res dobre zgodbe. In teh je v naši občini ogromno, vem pa, da jih bo še več.

Skrb za našo občino ima različne obraze in različne korake. Smo na dobri poti za realizacijo različnih projektov, saj smo uspeli premakniti nekaj stvari, ki so nas leta zavirala. Z zanosom lahko povem, da smo na zbiranju ponudb dobili več zavezujočih ponudb, kar pomeni, da je poslovna cona Zlatoličje v celoti zasedena. Potekajo že dela za izgradnjo povezovalnega vodovoda Prepolje - Zlatoličje, kar tudi omogoča korak bližje k uresničevanju projekta industrijske cone. Izjemno me veseli, da se je pričela graditi dovozna cesta do naše težko pričakovane nove podružnične šole v Marjeti na Dravskem polju. Objavljen je tudi razpis za izgradnjo naše nove POŠ Marjeta, kar bo zagotovilo našim mlajšim generacijam in strokovnim sodelavcem kvalitetne delovne prostore. Zavedam se, da nam je ta premik uspel tudi zaradi podpore občinskega sveta, saj smo naredili pomemben korak v smer reševanja. Še enkrat več smo se odločili ZA sodelovanje.

Širimo zgodbo o aktivnem preživljanju prostega časa, zgodbo o prostovoljstvu, ki bogati naš kraj in ga dela še bolj posebnega. Uspešno smo prijaviili projekt za izgradnjo slačilnic v Športnem parku Starše in tako pridobili sredstva LAS ter pričeli z gradnjo. Kandidiramo pa tudi na razpis za

pridobitev finančnih sredstev Nogometne zveze Slovenije. Trudimo se, da bi bili uspešni pri črpanju sredstev in prijavi na razpise, zato bi se zahvalil sodelavkam in sodelavcem za skrbno opravljeno delo. Vsak posameznik s pozitivnim pristopom doprinese dobrobit k naši lokalni skupnosti. Na področju kmetijskih površin smo izvedli komasacije, načrtujemo gradnjo in posodobitev cestišč, da omogočamo varno in prijazno pot v šolo in domov. Pristopili smo tudi k projektu trajnostne mobilnosti in celostne prometne ureditve, kar pomeni, da so nam obljubili pomoč pri spreminjanju potovalnih navad na kratke razdalje. Več hoje in kolesarjenja pomeni bolj zdravo in prijazno občino Starše! Pozabili nismo niti na perečo tematiko gradnje stanovanjskih naselij za mlade družine. Opravil sem že kar nekaj razgovorov z investitorji, da bi videli potencial tudi pri nas, kar se tiče stanovanjskih gradenj. Vse v želji, da naši otroci ustvarjajo in živijo blizu nas, saj jim nudimo pogoje za kvalitetno in aktivno življenje. Želja za prihodnost je tudi gradnja doma za starejše občanke in občane.

Ob tej priložnosti bi se zahvalil vsem sodelavkam in sodelavcem, občinskim svetnicam in svetnikom, prostovoljcam in prostovoljcem, vsem ustvarjalkam in ustvarjalcem pa tudi organizatorkam oziroma organizatorjem, ki so zelo dobro delali v preteklosti, predvsem pa, ker ste in verjamem, da še boste skrbeli, da se bo po tej neugodni zdravstveni situaciji vrnilo življenje v naš kraj in bomo spet lahko govorili o veselem vzdušju v naši občini.

Le skupaj bomo lahko poskrbeli za veliko izboljšav v krajevnih skupnostih in posledično v celotni občini. Zaupam v vas, zaupam v svojo občino in vem, da bomo s pomočjo veselja in optimizma, ki nam bosta dala smisel in pogum, ustvarjali pestre in zanimive zgodbe.

Stanislav GREIFONER, univ. dipl. prav.,
ŽUPAN OBČINE STARŠE

Tistim, ki zrejo v tla, se lahko zgodi,
da spregledajo *matrixo*.
Neznani avtor

Foto: D. Jakol

24. praznik OBČINE STARŠE

Naša občina je že drugo leto zapovrstjo prilagodila dogajanja ob praznovanju občinskega praznika razmeram pandemije. Temu primerno se je odvilo tudi praznovanje 24. praznika OBČINE STARŠE – srečanje je bilo vsekakor pripravljeno v skladu z navodili NIJZ.

Slavnostna prireditev je potekala v soboto, 29. maja 2021, s pričetkom ob 10.00 v telovadnici OŠ Starše. Zaradi znanih zdravstvenih razmer so se v omejeni sestavi zbrali župan, oba podžupana, direktorica in drugi zaposleni na občinski upravi, občinski svetniki, ravnatelj šole in njegov pomočnik, nastopajoči in povabljeni, predvsem tisti, ki so prejeli nagrade in priznanja.

Po zapeti himni, ki jo je čuteče izvedla Katarina Herceg, je prisotne pozdravila in z vsebino praznika seznanila voditeljica programa Alenka Herceg, besedo pa predala županu Stanislavu Greifonerju.

Župan je prisotnim po pozdravu povedal, da kljub epidemiji občinski projekti nemoteno tečejo, tako infrastrukturni kot največji zalogaj – gradnja POŠ Marjeta. Žal zaradi slabe demografske slike občina ni pridobila državnih sredstev za omenjeni projekt, zato si sedaj prizadeva pridobiti manjkajoča sredstva ob prodaji zemljišč v industrijski coni. S slednjo bodo pospešili tudi razvoj gospodarskih dejavnosti. Nadaljeval je, da se s težkimi razmerami zaradi posledic pandemije srečuje nekaj naših občanov, predvsem v storitveni dejavnosti. Občina se bo v prihodnje trudila spremeniti politiko naseljevanja in skušala tako na boljše spremeniti demografsko sliko, s katero bo nesporno povezan razvoj občine. Prisotne je župan nadalje seznanil še z novim projektom Prostofer, ki bo starejšim omogočil večjo mobilnost. Poudaril je, da pri delu skušajo misliti na vse skupine občanov, čeprav se rešitev ne da vedno izpeljati v splošno zadovoljstvo vseh. Ob koncu se je za opravljeno delo zahvalil vsem nagrajencem, še posebej pa izpostavil Marjana Maleka, prejemnika naziva častni občan.

24. PRAZNIK OBČINE STARŠE

smo praznovali 31. maja,
na dan, ko so se v preteklosti kmetje uprli
graščaku gradu Vurberk - zaradi izkoriščanja ribolova
in lova ob reki Dravi.

31. 5. 1677

Sledila je podelitev nagrad in priznanj ob 24. prazniku Občine Starše. Le-te sta podelila predsednica Komisije za nagrade in priznanja Anita Gorinšek in župan občine Stanislav Greifoner. Podelitev se je prepletala s kulturnimi točkami učencev OŠ Starše (plesala je Ajda Čuš, pela Zala Ekart, deklamiral Tjan Premzl).

Po prejetju najvišje Listine častni občan občine Starše je spregovoril Marjan Malek, se zahvalil in na kratko povzel svojo delovno pot v občini ter njenih delovnih organih. Kulturni program sta popestrili še mama in hči Herceg s čudovito dvoglasno zapeto pesmijo Pastirče mlado.

Voditeljica programa je slavnostno srečanje zaključila z dobrimi željami občini in njenemu županu ter se poslovila s pomenljivimi besedami Toneta Pavčka:

*»Teči torej. Preprosto kot reka.
Od izvira pa do izliva.
In ne pozabiti, kako so lepa naročja vrb,
kamor skriva pesmice veter,
in obzorja nedosegljiva.«*

Daša JAKOL

Župan Stanislav Greifoner na slavnostni prireditvi ...

Foto: D. Jakol

Podelitev Listine častni občan Marjanu Maleku ...

Foto: D. Jakol

PODELJENE NAGRADE IN PRIZNANJA OBČINE STARŠE

Občinski svet Občine Starše je na svoji seji 13. 5. 2021 sprejel sklepe o podelitvi nagrad in priznanj.

LISTINO ČASTNI OBČAN OBČINE STARŠE prejme MARJAN MALEK

Delo kandidata Marjana Maleka za podelitev Listine častni občan spremljamo že od leta 1976. Bil je pobudnik ustanovitve lokalne skupnosti in njenih organov. Od nastanka KS Loka-Rošnja je opravljal različne funkcije, od koordiniranja med krajevnimi skupnostmi današnje občine in do dela v organih KS. Aktivno je deloval v takratni KK SZDL Starše (bil je predsednik) in Skupščini KS Starše. V teh časih so bili izvedeni številni projekti – obnova osnovne šole, gradnja pločnikov ob magistralni cesti Maribor-Ptuj, izgradnja telefonske napeljave, KATV in vodovoda. Marjan Malek je pri izvedbi projektov veliko vložil kot predsednik Komisije za krajevno samoupravo Občine Maribor-Tezno in sekretar OK SZDL Maribor-Tezno.

Z nastankom občine Starše se je njegovo delo nadaljevalo v širši lokalni skupnosti. Vključeval se je s svojimi predlogi in idejami pri nastanku grba in zastave občine, občinskem prazniku, protokolu pogrebov ... Več mandatov je občinski svetnik. Od imenovanja in vse do leta 2019 je predsedoval Komisiji za nagrade in priznanja Občine Starše. Opravljal je funkcijo podžupana za družbene dejavnosti in nekaj mesecev funkcijo podžupana v funkciji župana. Danes je član Občinskega sveta Občine Starše in vodi Komisijo za statutarna vprašanja Občine Starše, član Komisije za kadrovska vprašanja, predsednik Komisije za družbene dejavnosti in Odbora za kulturno in turistično dejavnost v občini.

Je pobudnik in soustanovitelj KUD »Franc Ilec« Loka-Rošnja. Od ustanovitve leta 1987 pa še danes opravlja funkcijo predsednika društva – 33 let. Folklorna skupina in godci ljudskih viž ter pevci ljudskih pesmi že 30 let v slovenskem in mednarodnem prostoru predstavljajo društvo in tudi občino Starše. V okviru društva je nekaj let delovala tudi gledališka skupina.

Več mandatov je član UO ZKD Maribor in NO ZKD ali ZKDS. Trenutno opravlja še funkcijo predsednika Častnega razsodišča CIOFF. 13 let je direktor Otroškega folklornega festivala, ki poteka ob občinskem prazniku naše občine. Predstavijo se otroške folklorne skupine iz Avstrije, Madžarske, Hrvaške, BIH in Slovenije. Ves čas si prizadeva za delo društva, predstavljanje kulture kraja izven meja naše občine in države. Je prejemnik več priznanj JSKD oziroma zveze KD Maribor.

Ljubezen do kulture je prenesel med svoje občane in poskrbel, da občina Starše živi in v dobro kulture deluje še danes, da so prebivalci naše občine ob različnih prireditvah povezani in delujejo kot eno.

Aktivno deluje z občinsko upravo, županom občine, ostalimi društvi v občini, osnovno šolo, slednji je omogočil, da so se učenci s svojim petjem in folklornimi plesi predstavili v Predingu, Mali Subotici in Kolanu. Z OŠ je sodeloval tudi preko prometnega krožka in pomagal, da so se učenci udeleževali tekmovanja v prometni olimpijadi v Avstriji.

Dolga leta je delal v ŠD Loka-Rošnja, aktivno pomagal pri izgradnji športnega objekta, delal kot trener za mladinski podmladek. Danes je častni član društva.

Je pobudnik in ustanovitelj TD Starše. Preko društva se odraža njegovo delo na prireditvah, razstavah, predstavitev, novih projektih.

V Lovski družini Starše je član že od leta 1991. Opravljal je funkcijo starešine, tajnika. Skrbi pa za upravni del delovanja LD.

PLAKETO Z ZLATIM GRBOM OBČINE STARŠE prejme MARIJA KURBUS

Plaketo prejme za dolgoletno delovanje v društvih, za humano in požrtvovalno dejavnost na področju negospodarskih dejavnosti, predvsem sociale in razvoja komunalnih dejavnosti v KS ter za uspešno delovanje na področju negospodarskih dejavnosti v občini Starše. Bila je predsednica Odbora za negospodarske dejavnosti. Njeno preteklo delo se je odražalo tudi v organih KS Prepolje. En mandat je bila članica Občinskega sveta Občine Starše. Zavzemala se je za enakomeren razvoj vseh vasi, za razvoj in pomoč društvom, organizacijam v občini Starše ter za pomoč posameznikom, če so jo potrebovali. Še danes je zelo aktivna na različnih področjih. Vrsto let je v TD Starše sodelovala pri aktivnostih podelitve najlepše urejenih hiš v občini, urejala slikovno gradivo o nagrajencih. Sodelovala je in še tudi danes sodeluje na vseh drugih prireditvah društva. Od začetka je članica v Društvu Ajda. Ženske omenjenega društva vsako prireditev popestrijo z domačimi slaščicami. Največ časa pa posveti sekciji kegljanje s kroglo na vrvcu pri DU Marjeta. Ekipa se udeležuje številnih tekmovanj in dosega zelo dobre rezultate.

Marija je že v letu 1999 prejela plaketo z bronastim grbom in v letu 2017 plaketo s srebrnim grbom Občine Starše, kar pa je ni ustavilo pri delu.

PLAKETO Z BRONASTIM GRBOM OBČINE STARŠE prejmejo:

MARIJA MACUH

Že od leta 2005 je podpredsednica KORK Marjeta. Zaupana dela in naloge skrbno in vestno opravlja. Pobira članarino, razdeljuje pakete OO RK Maribor, pakete EU ter tiste, ki jih skupaj z občino pripravlja KORK Marjeta. S paketi razveseli starejše občane in invalidne osebe v mesecu decembru.

Je aktivna članica PGD Prepolje, kjer se uspešno udeležuje regijskih in tudi državnih gasilskih tekmovanj v svoji desetini starejših gasilk. Aktivna in uspešna je pri DU Marjeta – pri Sekciji kegljanje s kroglo na vrvi. Dosegla je kar nekaj dobrih rezultatov, skupinsko in posamično. Skupinsko so članice sekcije štirikrat osvojile prvo mesto na državnem nivoju. V društvu upokojencev Marjeta rada priskoči na pomoč pri vseh akcijah v vasi Prepolje.

Je članica DU Marjeta, kjer sodeluje pri vseh organiziranih akcijah društva. Na pomoč priskoči vsakemu, ki le-to potrebuje, lahko je to sosed, prijatelj, neznanec ... V vseh društvih, kjer se pojavlja, se vidi odraz njenega nesebičnega dela.

V letu 2012 je prejela Priznanje Komisije za nagrade in priznanja Občine Starše, v letu 2020 je bila prejemnica Grba župana Občine Starše.

ANICA PONUDIČ

Že od leta 2005 je aktivna članica upravnega odbora KORK Marjeta. Raznaša koledarje, pobira članarino, starejše in invalidne osebe razveseljuje z raznosi paketov OO RK Maribor, paketov EU in KORK Marjeta. Ob praznikih starejše razveseljuje s svojimi obiski.

V sodelovanju s KORK Starše vsako leto aktivno pomaga na krvodajalski akciji. V DU Marjeta je v upravnem odboru, kjer resno in odgovorno skrbi za pobiranje članarine, prispevkov za izlete, za druženje upokojencev in obiske le-teh na domu ob pomembnih obletnicah. Je članica Društva Ajda Starše (sodeluje pri skrbi za vrt, ki ga ima društvo, pri organizaciji prireditve, večkrat je gostila goste iz BIH ...) in članica PGD Trniče-veterani. Redno se udeležuje tekmovanj veteranske desetine.

Anica je sodelovala tudi pri šivanju mask za naše občane. V letu 2020 je prejela Grb župana Občine Starše.

IRENA ŠERDONER

Je oseba, ki ji pomoč ljudem ni tuja. Za delo na humanitarnem področju in področju prostovoljstva je že v letu

2016 prejela Pisno priznanje župana. To je ni ustavilo, z delom je nadaljevala in še nadaljuje.

Je članica Društva Ajda Starše in TD Starše, kjer se trudi povečati prepoznavnost naše občine. Njena skrb za urejeno okolje se kaže v spremljanju urejenosti stanovanjskih in drugih objektov občine. Skrbi, da se urejenost kraja ovekoveči s fotografijami. Občani, ki vložijo v urejenost največ, so na njeno pobudo prejemniki priznanj za urejeno okolje v naši občini. Dobrodelni sklad Občine Starše pod Ireninim predsedovanjem deluje korektno in ažurno. Aktivna je v Upravnem odboru TD Starše, je podpredsednica DPM Starše, predsednica Hortikulturne sekcije pri TD Starše, članica Humanitarnega društva S srcem za Občino Starše. Njeno delo se odraža tudi v KS Starše in CZ Starše.

Kot kraljica buč v naši občini ne nosi samo obleke, pač pa pomaga pri organizaciji in izvedbi prireditve Pozdrav jeseni, kjer predstavlja ikono kraljice buč; ta lik prenaša tudi v pobratene občine. Njena skrb je bila - in upamo, da bo še v bodoče - šivanje obleke za vinsko kraljico Občine Starše.

V letu 2020 je organizirala šivanje mask za občane. To je gesta, s katero je pokazala, da ji je mar za druge. V letu 2020 ji je bil podeljen Grb župana Občine Starše.

PRIZNANJA KOMISIJE ZA NAGRADE IN PRIZNANJA OBČINE STARŠE PREJMEJO:

Marija Požgan

za večletno delo v KD Urška Prepolje. Že od ustanovitve društva opravlja zanj funkcijo ekonoma in je članica v upravnem odboru društva. Od leta 2003 pa je njeno delo vidno v PGD Prepolje. Je članica upravnega odbora društva in ženske ekipe. Redno se udeležuje vseh tekmovanj, za kar ima kar nekaj priznanj. Je tudi članica KORK Marjeta, kjer opravlja razna dela.

Robert Furek

za delo v PGD Prepolje, katerega član je že od leta 1978. Opravljal je številne funkcije: podpoveljnika, poveljnika, članstva v poveljstvu GZ Starše in drugo. Trenutno opravlja naloge glavnega strojnika, je član UO PGD Prepolje in član tekmovalne članske ekipe. Je tudi član ŠD Prepolje, kjer opravlja razne zadolžitve.

Jože Dobnik

za delo v ŠD Starše, katerega član je že od leta 1980. Bil je član takratnega rokometnega kluba Starše-Zlatoličje, ki je uspešno igralo v mariborski rokometni ligi. Od leta 1995 do danes je blagajnik kluba in član Izvršnega odbora ŠD Starše. Svoje delo vsa leta opravlja odgovorno in vestno.

Anton Sel

za delo v ŠD Starše, katerega član je od leta 1980. Bil je član takratnega nogometnega kluba Starše, ki je uspešno igralo v mariborski in tudi v tretji slovenski ligi. Od leta 1992 je član Izvršnega odbora ŠD Starše. Opravljal je tudi funkcije predsednika društva, trenerja članskega moštva in trenerja mlajših sekcij. Svoje delo opravlja vestno in odgovorno.

Andrej Topolinjak

za delo v KUD Trniče – tamburaška skupina. Član je od leta 2005. Leta 2017 je prevzel vodstvo tamburaškega orkestra. Pod njegovim vodstvom le-ta deluje dalje, tamburaši se pojavljajo na različnih revijah in drugih nastopih. Je ljubitelj tamburaške glasbe, kar dokazuje tudi s tem, da se na vaje vozi iz bližine Miklavža pri Ormožu. Ponosen je na svoje delo in delo orkestra.

Čebelarstvo Lovrec

za delo na področju čebelarstva. S svojimi izdelki se nosilka dejavnosti Marjana Lovrec skupaj z vsemi člani družine predstavlja na občinskih prireditvah. S svojimi medičarskimi izdelki je znana daleč naokrog, saj se udeležuje sejmov, prodaja na tržnicah, prireja učne ure za otroke. Svojo priložnost vidi tudi na področju turizma.

Zbrala in priredila Terezija MOHORKO

Fotografije: T. Mohorko in iz arhiva nagrajencev

Ljubica Skodič

za delo v KUD Trniče – dramska sekcija. Članica je od leta 2002. Zelo profesionalno je odigrala številne vloge v igrah, ki jih je dramska sekcija predstavila na veliko nastopih. Pomaga pri izdelavi kostumov igralcev. Za svoje zasluge je prejela Linhartovo značko in Priznanje JSKD – Območna izpostava Maribor.

Kmetija Pal

za nenehno prilagajanje kmetije v turistične namene. Kmetija Pal se s svojimi izdelki redno promovira na različnih občinskih prireditvah. Znana je po bučnem, bellem, konopljinem in drugih oljih, bučnih semenih, raznih zdravih mazilih iz konoplje ... Znana je tudi po zbirki starodobnikov (traktorjev, motorjev, koles ...), ki so razstavljeni na ozemlju kmetije.

Čas življenja je odvisen
od zunanjih stvari,
ni odvisen od mene.
Od mene je odvisno,
ali *živim* ves čas,
ki mi je bil namenjen.

Seneka

Verzi vzeti iz:
Dragoceno življenje – lepe misli,
drobne radosti
Hiša knjig, HKZ, Ljubljana, 2020

Spoznavajmo župana naše občine

Foto: D. Jakol

Župan Stanislav Greifoner

Verjetno ga vsi do sedaj niste poznali. Našega novega župana, namreč. Morda ste ga kdaj le bežno srečali in zaslutili, da je doma v kateri od naših vasi ali ste imeli celo opravke z njim na njegovem prejšnjem delovnem mestu. Tisti, ki ste doma iz Starš, pa ga gotovo bolje poznate. Veste, da STANISLAV GREIFONER živi v vaši vasi že dlje časa. Lahko rečemo, da je tukaj že močno pognal korenine, odkar si je pred leti skupaj s svojo »ta pravo« izvoljenko, našo domačinko, v Staršah ustvaril dom. Nekateri se tudi spomnimo, da smo ga pred leti videvali v samopostrežni trgovini v Staršah (v stavbi pri občini), kjer je svoji ženi pomagal pri rednih opravilih v privatni trgovini.

Pa našega novega župana bolj spoznajmo danes.

1. Kdaj in kje ste se rodili in kako so tekla vaša zgodnja otroška leta? Kdo so vaši starši? Zau-pajte nam kakšen spomin iz otroštva.

Rodil sem se 22. 7. 1964 mami Ivani in očetu Stanislavu v Miklavžu na Dr. polju. In to dobesedno, saj nisem imel potrpljenja, da bi prišel do bolnišnice, zato sem rojen doma. Imel sem 7 let starejšega brata, ki je žal že pokojni. Otroštvo sem imel lepo, kljub temu da so bili takrat drugi časi, vsekakor veliko bolj skromni kot sedaj.

2. Kam ste hodili v osnovno šolo? Koliko otrok je bilo v razredu? Kakšni ste bili kot otrok?

Osnovno šolo sem obiskoval v Miklavžu na Dr. po-

lju, in sicer prve štiri razrede v stari šoli, kjer je sedaj občina, peti razred pa že v novi šoli. Koliko nas je bilo v razredu, se ne spomnim natančno. Bili pa so razredi precej večji, kot so sedaj. Mislím, da nas je bilo v razredu čez 30. Kot otrok sem bil za tiste čase precej razvjen, z učenjem pa v osnovni šoli nisem imel večjih težav.

3. Je kateri osnovnošolski učitelj naredil poseben vtis na vas in zakaj?

Med učitelji bi morda lahko izpostavil predvsem Angelco Valentinčič, razredno učiteljico, ki je do mene imela nek poseben odnos, vsaj občutek sem imel takšen, njen sin Iztok pa je bil moj sošolec. Sedaj je naša občanka, saj se je pred leti vrnila na svojo domačijo. Do nje čutim veliko spoštovanje in z njo rad spregovorim kakšno besedo.

4. Kam ste se vpisali po končani osnovni šoli? Zau-pajte nam kaj več iz vašega dijaškega življenja. Imate lepe spomine na srednjo šolo?

Po končani osnovni šoli sem obiskoval II. gimnazijo v Mariboru. Nanjo me vežejo lepi spomini, čeprav bi težko rekel, da sem v srednji šoli blestel. Se je že pokazala moja razvjenost in posledično tudi pomanjkanje interesa za učenje. Kljub temu sem opravil maturo in gimnazijsko šolanje uspešno zaključil.

5. Za katero smer študija ste se odločili po srednji šoli? Ste znali biti pravi študent?

Po srednji šoli sem se vpisal na Višjo pravno šolo v Mariboru, vendar sem zaradi pomanjkanja interesa za študij kar hitro prekinil šolanje in sem se zaposlil kot carinik. Bil pa sem to kratko obdobje vsekakor pravi študent, če odmislimo študij, ha-ha-ha. Resno sem tako študiral šele kasneje, ko sem se pri 36-ih letih ponovno vpisal na Pravno fakulteto in jo tudi v roku štirih let ob delu uspeš-

Foto: iz arhiva občine

Na trgatvi potomke stare trte v Staršah - jeseni 2020 ...

no zaključil. Nato sem opravil še državni pravniški izpit.

6. Ste služili vojaški rok in kje? Znete tudi vi stresati zgodnice iz tistega časa, tako kot večina moških, ki so bili tam? Zaupajte nam eno od njih.

Seveda sem po prekinitvi študija bil takoj vpoklican na služenje vojaškega roka. Prvi del sem preživel v Bi-leči, kjer je bila šola za oficirje, drugi del pa v Raški na jugu Srbije. Žal sem bil tja prerazporejen kazensko, saj bi moral služenje nadaljevati v Zagrebu. Pred odhodom na večdnevne vaje sem si »borbeni ranac« oz. vojaški nahrbtnik napolnil s časopisi namesto z bojno opremo, da bi bil lažji, pa so me žal odkrili, ha-ha. Bil sem namreč »minobacačlija« in sem moral nositi zelo težko cev.

7. Kdaj in kje ste se prvič zaposlili? Koliko časa ste ostali na tem delovnem mestu? Česa se še posebno radi spomnite iz tega delovnega obdobja?

Kot sem že dejal, je bila moja prva zaposlitev na carini, kjer sem preživel skoraj 19 let. Glede na to, da sem ves čas opravljal delo carinika na mejnem prehodu, imam iz tega obdobja veliko spominov, tako lepih kot manj lepih. Včasih, sploh v času nekdanje Jugoslavije, ko sem delal na mejnem prehodu Šentilj, je bilo zaradi izredno obsežnega prometa še posebej težko.

8. Kam vas je nadalje vodila delovna pot?

Delovno pot sem nadaljeval v Davčni upravi v Mariboru, kjer sem delal na področju izterjave, nato pa tri leta v preiskovalnem oddelku Okrožnega sodišča v Mariboru. Leta 2009 sem skupaj z mlajšim kolegom odprl odvetniško pisarno v centru Maribora, kjer sem delal vse do izvolitve.

9. Ste znali kombinirati delo z zasebnim življenjem? Kdaj in kje ste spoznali svojo življenjsko sopotnico? Vemo, da je domačinka.

Delo sem vedno znal kombinirati z zasebnim življenjem. Pri 24-ih letih sem spoznal »ta pravo«, Miro Petek iz Starš, Getino po domače. Da je prava, sem vedel takoj, zato sva se že po nekaj mesecih poročila, v letošnjem maju pa sva proslavljala 32-letnico poroke. V Staršah sva si v letu 1991/92 izgradila hišo, otroci pa nama žal niso bili usojeni.

10. Kaj radi počnete v svojem prostem času? Kam se ponavadi odpravite v času dopusta?

Glavni dopust z ženo preživljava vedno ob morju. V kolikor pa nama finance in čas dopuščajo, preko leta poskrbiva tudi za več krajših oddihov, bolj športno obarvanih.

11. V lanskem letu, ko so bile meje bolj kot ne zaprte, so naši državljani med dopusti precej bolj spoznavali Slovenijo. Sta se tudi vidva z ženo odločila obiskati kak nepoznan kotiček naše domovine?

S prijatelji, s katerimi praviloma preživljamo krajše dopuste čez leto, smo že nekaj let nazaj ugotovili, da je naše poznavanje Slovenije dokaj skromno. Zato smo v zadnjih letih dejansko obiskali veliko slovenskih krajev. Sloveni-

Foto: D. Jakol

Občinska stavba v Staršah ...

ja je resnično lepa in krasna dežela.

12. Za župana naše občine ste kandidirali že v prejšnjih volitvah? Kaj je bilo tisto, kar vas je spodbudilo za to odločitev?

Predvsem moje mnenje, da bi lahko kot župan naredil nekaj več. Upam, da mi bo to tudi uspelo in bom potrdil zaupanje svojih volivcev.

13. Kaj menite, zakaj se vam takrat še ni nasmehnila sreča pri izidu volitev?

Razlogov je verjetno več. Najpomembnejša sta dva. Prvi, da sem lahko verjetno menil, da aktivni župan nima več večinske podpore, in drugi, da zaradi tega nisem vodil volilne kampanje, kot bi jo moral.

14. Ste v drugo volilno kampanjo vložili veliko več truda?

Seveda. Na porazih se človek vedno nekaj nauči. V drugo sem zadevo peljal precej bolj resno.

15. Kdaj ste nastopili mesto župana in kako tečejo prvi meseci vašega županovanja? Kako ste se ujeli s sodelavci iz občinske uprave in z občinskim svetom?

Profesionalno sem pričel voditi občino v decembru lani. Prvi meseci tečejo nad pričakovanji. Verjamem, da tudi občani čutijo določene spremembe. Upam, da pozitivne, čeprav seveda ni možno vedno zadovoljiti vseh pričakovanj. Z občinsko upravo smo se dobro ujeli. Vedel sem, da je v njihovem delu veliko rezerv. Malce smo morali spremeniti miselnost, rezultati pa so že vidni. Še posebej pa sem vesel, da smo z občinskim svetom uspeli uskladiti način dela, tako da projekti nemoteno potekajo.

16. Kaj pa občani? So že znali poiskati stik z vami? Kako se vi trudite, da se jim približate?

Trudim se, da bi bil občanom vedno na voljo, čeprav je zaradi zdravja potrebno poskrbeti tudi za svoj prosti čas. Županove uradne ure so kar dobro zaživele, po predhodni najavi se je pri meni zglasilo veliko občanov z različnimi problemi. Trudim se, da jim občina v okviru svojih možnosti in pristojnosti poskuša pomagati.

17. Vemo, da je delo župana zelo razgibano. Kako ponavadi poteka vaš delovni dan?

V službi sem praviloma ob 7.00, tako da lahko s sodelavci iz občinske uprave popijem kavo. Pogovori ob kavi so vedno zanimivi, velikokrat so povezani z našim delom. Potem sledi obvezni sestanek z direktorico občinske uprave, kjer se pogovoriva o tekočih zadevah. Nato pa pregled elektronske pošte, sestanki s poslovnimi partnerji itd.

18. Na kratko nam orišite sedanje delo v občini oz. projekte, ki so v pripravi za bližnjo prihodnost.

Kot sem že izpostavil, projekti tečejo brez večjih težav. Zaključili smo gradnjo pump tracka (kolesarskega poligona) v športnem parku Trniče. Pričeli smo z deli na prvi fazi športnega objekta v Staršah. Prav tako v juniju pričnemo z deli na povezovalni cesti oz. ulici v Marjeti, ki je potrebna za gradnjo POŠ Marjeta. Le-to bomo predvidoma pričeli graditi v jeseni, sedaj pripravljamo javno naročilo za izbiro izvajalca. Uspešno teče tudi postopek prodaje zemljišč v industrijski coni Zlatoličje, kjer smo prejeli zavezujoče ponudbe za vsa razpoložljiva zemljišča. Prav tako bomo v juniju pričeli izvajati dela na povezovalnem vodovodu med Prepoljami in Zlatoličjem; le-ta je nujno potreben kot del zunanje komunalne ureditve industrijske cone. Pripravljamo dokumentacijo za energetska sanacijo in rekonstrukcijo občinskih stavb v Marjeti, Brunšvik in Prepoljah. Upam tudi, da se bodo projekti v pristojnosti DRSI izvajali skladno s terminskim planom, torej da bomo v letu 2022 sanirali cesti skozi Brunšvik in Starše. V mislih imamo tudi projekte, kot so izgradnja doma za starejše, sanacija oz. prenova ceste Marjeta-Prepolje itd. Projektov

Utrinek iz občine Starše - pogled proti Pohorju ...

Foto: D. Jakol

torej v naslednjih 5-6 letih ne bo zmanjkalo, upam le, da bomo zanje našli finance.

19. Kakšna je vaša vizija občine v prihodnosti?

Občino Starše v prihodnosti vidim kot lepo urejeno podeželsko občino, kjer se demografska slika izboljšuje iz leta v leto. V ta namen že sedaj poskušamo k nam privabiti investitorje, ki bi gradili stanovanjske enote za trg. Konstantna rast prebivalstva je namreč pogoj za uspešen razvoj občine. Vendar pa tudi na tem področju ne smemo pretiravati.

20. Kaj menite, kakšen župan ste oz. želite biti v prihodnje? Verjetno nameravate ponovno kandidirati ...

Želim biti župan, na katerega bi bili občani ponosni, predvsem pa želim, da bi lahko bili vsi skupaj ponosni na našo občino. Če ne bo težav z zdravjem in če bom videl, da imam pri občanih podporo, bom kandidiral tudi v naslednjem mandatu. Projektov, ki sem jih omenjal, namreč ni mogoče izvesti v dveh letih, v šestih letih pa prav gotovo.

Življenje v naši, sedaj že krepko polnoletni občini, teče dalje (samo da spomnim, je le-ta začela samostojno delovati 1. januarja 1995). Izvolili smo tretjega župana, STANISLAVA GREIFONERJA, ki smo ga pravkar malo bolje spoznali skozi pričujoče odgovore. Še bolj pa ga bomo spoznavali v naslednjih dneh, mesecih, letih – skozi vsa dela, pri katerih bo prisoten v občini, tako na terenu kot v svoji pisarni.

Gospod župan, vsi skupaj vam želimo veliko delovnih uspehov! (Saj vemo – ko boste vi uspešni, se bo dobro razvijala tudi naša občina. Pri delu pa vam bomo občani seveda pomagali. Velja?)

Daša JAKOL

POVZETEK AKTIVNOSTI V OBČINI STARŠE V ČASU PRED RAZGLASITVIJO EPIDEMIJE IN MED NJO

R Slovenija je 18. oktobra 2020 na podlagi 7. člena Zakona o nalezljivih boleznih zaradi naraščanja števila primerov okužb s korona virusom ponovno **razglasila epidemijo**. Aktiviran je bil državni načrt.

V mesecu septembru 2020 je Občina Starše sprejela Načrt zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oz. pandemije nalezljivih bolezni pri ljudeh v občini Starše. Načrte so morale izdelati in sprejeti tiste občine, ki predhodno niso bile zadolžene za izdelavo lastnih načrtov.

Dan pred razglasitvijo epidemije, 17. 10. 2020, je podžupan v funkciji župana Marjan Malek sprejel Sklep o aktiviranju Štaba CZ Občine Starše ter drugih enot CZ, prostovoljcev ter prostovoljnih organizacij, potrebnih za izvajanje zaščitnih ukrepov pred COVID 19, in Sklep o zagotavljanju zaščitne opreme. S 1. 12. 2021 je novoizvoljeni župan Stanislav Greifoner izdal nova sklepa, ki sta podlaga za izvajanje ukrepov v času epidemije.

Na podlagi navodil s strani države smo bili dolžni nabaviti zaščitno opremo (maske, rokavice, zaščitne obleke, očala, napravo za razkuževanje prostorov, razkužila ...) za potrebe dela v času epidemije. Zaščitna oprema mora zadoščati vsaj za en mesec, po potrebi jo je potrebno dokupovati. Koristili smo sredstva proračunske rezerve, skupno so v času od razglasitve epidemije pa do danes stroški zaščitne opreme znašali 14.583,13 €. Na podlagi določitve višine sredstev s strani Vlade RS, za delo občin v času epidemije, smo dobili 90-odstotno povračilo sredstev s strani države.

Občina Starše je uvedla 24-urno dežurstvo na domu (poveljnik štaba CZ Ivan Paveo, predsednica KORK Starše Nada Smolinger), aktivirala KORK Starše in Marjeta, DPM Starše (za pripravo seznama pomoči potrebnih in bolnih, ki sami ne morejo do življenjsko potrebnih potrebščin). Telefonske številke smo objavili na spletu in v Novicah Občine Starše.

V začetku smo na spletni strani občine objavljali skrajšane verzije ukrepov vlade, zaradi dnevnega spreminjanja smo kasneje objavili povezavo do spletne strani vlade, kjer je možno dnevno spremljanje ukrepov.

Dnevno smo izvajali sledeče ukrepe:

- poročila o delu preko elektronske pošte smo pošiljali na Štab vzhodno Štajerske regije,
- dežurstvo na terenu, glede gibanja občanov, in kontrola o izvajanju ukrepov,
- spremljanje dogodkov, zbiranje podatkov, priprava poročil in drugih zadev, ki so bile potrebne, da je delo na področju zaščite in reševanja teklo nemoteno – delavka občinske uprave,
- dežurna številka (Ivan Paveo sprejemal vse klice – za potrebe prevoza do zdravnika, lekarne, trgovine in

Foto: T. Mohorko

Akcija razdeljevanja paketov pomoči potrebnim ...

- drugo; podatke smo javljali Občinski upravi Občine Starše),
- organizirali in izvajali smo prevoze bolnih do zdravnika, trgovine, lekarne,
- opravili nakup in dostavo živil tistim, ki so za pomoč prosili,
- pomoči potrebnim smo dostavljali prehranske pakete, skupaj s KORK Marjeta in Starše ter DPM Starše.

Logistiko smo organizirali preko Štaba CZ. Prevoze smo vršili z osebnim vozilom, ki je namenjeno za delo zaščite in reševanja v občini Starše. Za prevoze občanov in opreme smo imeli na razpolago še kombi podjetja Gradnje d.o.o. Starše. Obe vozili sta bili na razpolago za razvažanje paketov, nabavo zdravil, obisk zdravnika občanov, ki sami niso imeli prevoza, skratka, za vse potrebe, ki so se sprotno porajale.

Ranljivim skupinam smo razdelili maske, rokavice in razkužila. Skrbeli smo, da je delavcem Občinske uprave Občine Starše, režijskemu obratu, pokopališkim in drugim deležnikom, ki opravljajo javne službe za našo občino, zagotovljena zaščitna oprema. Skrbeli smo za redno razkuževanje prostorov obeh vrtcev (zaradi pojava okužb), izvajalci so bili prostovoljni gasilci.

Ocenjujemo, da smo z ukrepi, ki smo jih uvajali sami, ter tistimi, ki smo jih prejeli s strani države, v naši občini dobro preprečevali širitev virusa, kar je bil osnovni namen ukrepov. Podatkov o okuženih osebah nismo prejeli, čeprav bi se nam zdelo smiselno, saj bi Civilna zaščita lažje organizirala pomoč, v koliko bi bilo potrebno.

Zdravstveni dom A. Drolca Maribor je s strani države prejel navodila o izvajanju brezplačnega testiranja na terenu. Na podlagi dogovora z odgovornimi s strani omenjenega zdravstvenega doma smo organizirali tedensko testiranje, in sicer vsako sredo med 11. in 13. uro, izmenično v Dnevnih centrih aktivnosti Loke in Marjete.

Koordiniranje dela med Občino Starše, Štabom CZ, poveljnikom Štaba CZ, prostovoljci, pripadniki CZ, predstavniki KS, OO KORK Marjeta in Starše, DPM Starše, PGD Starše, Zlatoličje, Trniče in Prepolje, ostalimi društvi in drugimi, ki so bili vključeni v izvajanje ukrepov za preprečevanje COVID-19, je bilo zelo dobro. Veliko smo se naučili v času epidemije. V koliko bo

prišlo do tretjega vala, bo naša pripravljenost boljša, saj smo pridobili izkušnje, znanje in še mnogo več – povežali smo občane med seboj.

Iz srca se zahvaljujemo vsem, ki so našim občanom priskočili na pomoč v času epidemije.

Terezija MOHORKO

VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI V OBČINI STARŠE

Civilna zaščita in protipožarna varnost vključujeta sredstva za izvedbo programa varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in programa varstva pred požarom. Reševanje in zaščita ljudi pred naravnimi in drugimi nesrečami – katastrofami je ena od osnovnih izvirnih pristojnosti lokalnih skupnosti. Občino Starše ogrožajo požari, poplave, neurja, epidemije ..., kar pomeni ogrožanje varnosti in zdravja ter življenja ljudi, njihovega premoženja in okolja. Preko sistema zaščite in reševanja poskušamo čim prej zagotoviti normalna stanja.

V letu 2020 smo na podlagi pogovorov z zainteresiranimi sestavili novo ekipo prve pomoči. Skupno imamo 11 članic, kar pomeni 3 trojke in 2 članice za potrebe prisotnosti na občinskih prireditvah. Ekipo bo skupna z RKS – Območno združenje Maribor. Članice je potrebno na novo opremiti z osebno in dodatno opremo, v skladu z Merili o opremljanju enot zaščite in reševanja. Del stroškov bo pokrit s strani RKS – Območna enota Maribor, del iz proračuna občine. V letošnjem letu je 9 tečajnikov opravilo 70-urni tečaj za bolničarja.

Gasilstvo je organizirano kot obvezna lokalna javna služba, ki postori levji delež vsega, kar se dogaja na področju naravnih nesreč, kot so požari, poplave, neurja in ob drugih naravnih nesrečah.

Občina Starše v skladu s svojimi pristojnostmi zagotavlja sredstva iz proračuna občine za delovanje naših prostovoljnih gasilskih društev. S posameznimi PGD občine Starše in Gasilsko zvezo Starše imamo sklenjeno pogodbo. Finančni del pa urejamo z letnimi aneksi.

Sredstva, ki so namenjena za delovanje posameznih PGD, se delijo na funkcionalni in investicijski del.

Za funkcionalno delovanje posameznih PGD:

• za PGD Starše	28 %	7.324,80 €,
• za PGD Zlatoličje	24 %	6.278,40 €,
• za PGD Prepolje	24 %	6.278,40 €,
• za PGD Trniče	24 %	6.278,40 €.

(Po sklepu Gasilske zveze Starše se sredstva za stroške funkcionalne delijo po ključu: PGD Starše 28 %, ostala tri društva pa vsako 24 odstotkov).

Za investicijsko vzdrževanje naših prostovoljnih gasilskih društev pa namenjamo:

• PGD Starše	35,5 %	10.060,70 €,
• PGD Zlatoličje	21,5 %	6.093,10 €,
• PGD Prepolje	21,5 %	6.093,10 €,
• PGD Trniče	21,5 %	6.093,10 €.

(Po sklepu Gasilske zveze Starše se sredstva za investicije prostovoljnih gasilskih društev delijo po dogovorjenem ključu: PGD Starše – 35,5 %, ostala tri društva pa vsako 21,5 odstotka).

Gasilska zveza Starše pa se letno financira v višini 6.000,00 EUR.

Sredstva v višini 7.564,32 € so namenjena za financiranje Javnega zavoda – gasilska brigada Maribor (nekdanji Javni zavod za gasilsko in reševalno službo), ki na podlagi Pogodbe o medsebojnem sodelovanju z Občino Starše zagotavlja stalno pripravljenost intervencijske enote gasilcev za izvajanje dogovorjenih intervencij v primeru naravnih in drugih nesreč na območju občine Starše. V Občini Starše gasilska brigada izvozi v skladu z načrti. O izvozu gasilske brigade lahko odloči tudi vodja intervencije, če presodi, da je njihova prisotnost nujna.

Zbrana sredstva od požarne takse se v skladu z Zako-

Gasilsko vozilo PGD Starše ...

nom o varstvu pred požarom namenijo izključno za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah. Sredstva požarnega sklada se delijo na podlagi sklepa Vlade R Slovenije (št. 423-03/2001-5 z dne 30. 4. 2002), ki določa, da se najmanj 70 % mesečno zbranih sredstev nameni za izvajanje nalog varstva pred požarom v lokalnih skupnostih.

Ostalih 30% zbranih sredstev se nameni za izvajanje nalog (programov) širšega družbenega pomena.

Zbrana sredstva požarnega sklada delimo na podlagi Sklepa, sprejetega na sestanku predsednikov PGD Starše, Zlatoličje, Prepolje in Trniče ter Občine Starše, z dne 10. 12. 2008 prostovoljnimi gasilskim društvom, po enakih deležih.

PGD so dolžna sredstva požarnega sklada nameniti izključno za investicije in opremo društev ter o porabi voditi evidenco. Podatke posredujejo Občini Starše, ki poročila o porabi pošilja Odboru za razpolaganje s sredstvi požarnega sklada RS.

Letno se zbere za našo lokalno občino ca 9.800,00 €.

GZ Starše je odprla TR – Sklad za sofinanciranje gasilskih vozil in gradnjo gasilskih domov. Sklenjen je spora-

zum, na podlagi katerega občina letno nakazuje sredstva. Za leto 2021 bomo v sklad nakazali 50.000,00 € za izgradnjo oz. adaptacijo gasilskih domov. 20.000,00 €, ki bi jih v sklad nakazali za nakup gasilskih avtomobilov, pa je bilo dodeljenih že v letu 2020 za sofinanciranje nakupa vozila za PGD Starše. Sredstva v sklad se dodeljujejo na podlagi sklenjenega sporazuma med PGD, Občino Starše in GZ Starše.

Iz sklada za sofinanciranje nakupov gasilskih vozil in gradnjo gasilskih domov je bilo v letu **2020 namenjenih 104.030,00 EUR, in sicer:**

- sredstva sklada – PGD Starše za leto 2020 in 2021 - nakup vozila 40.000,00 €,
- sredstva sklada – za gradnjo in adaptacijo gasilskih domov 50.000,00 €,
- projektna dokumentacija gasilski dom PGD Prepolje 14.030,00 €.

To je le opis financiranja področja delovanja gasilstva v naši občini.

Terezija MOHORKO

Vir - foto: <http://www.gv-pusnik.si/pgd-starse>

Tribuna Starše

V letu 2020 je Občina Starše na 3. javni poziv LAS (ESRR) prijavila projekt izgradnje Slačilnice s sanitarijami in tribune v ŠP Starše. V projektu kot partnerji sodelujejo Občina Starše, ŠD Starše, OŠ Starše in PGD Starše.

Tribuna bo dimenzij 27,70 x 7,65 m. Objekt predstavlja pritličje in etažo. Streha tribune bo enokapnica z naklonom 15°. V pritličju so načrtovani slačilnice s sanitarijami in tuši za nogometne ekipe, sodnike in delegate. Prav tako sanitarije za obiskovalce, tehnični prostor, prostor za prvo pomoč, shrambo ter manjša točilnica pijač.

Nad pritličjem bo tribuna z 228 sedeži.

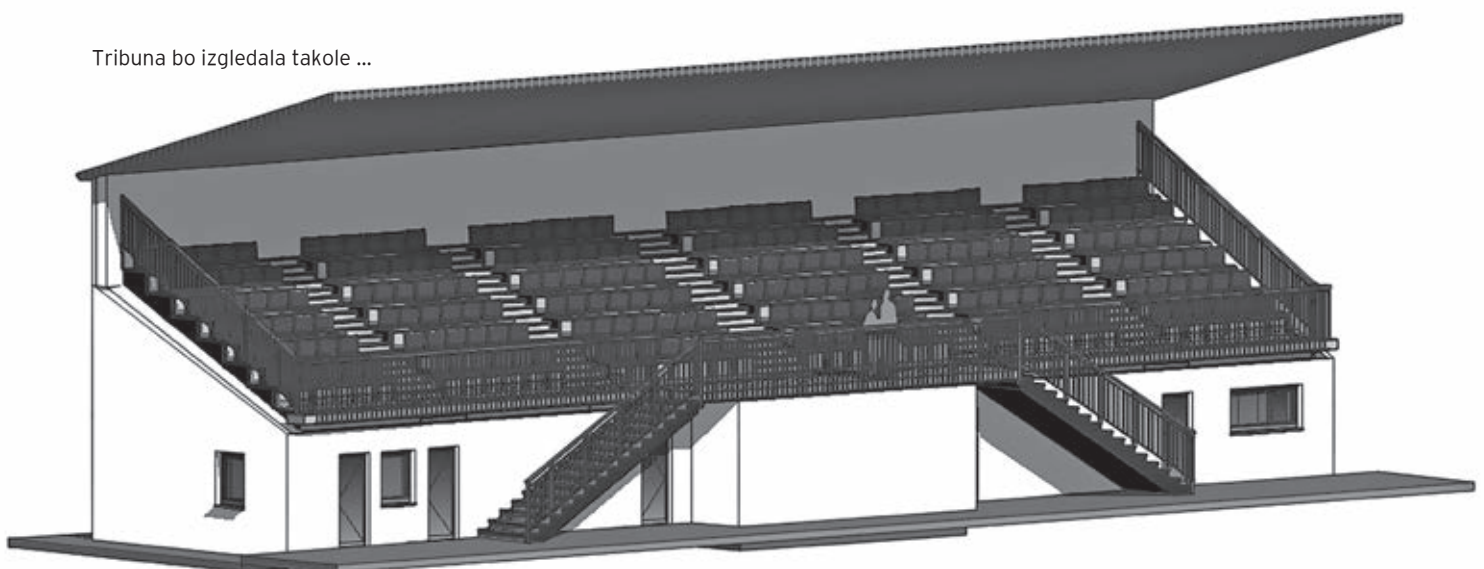
Vrednost del za izvedbo 1. faze projekta, ki obsega navedeno, znaša 164.842,64 EUR brez DDV.

Iz prijave projekta na LAS (ESRR) bomo pridobili 53.719,18 EUR, od prijave na NZS pa lahko pričakujemo sofinanciranje v višini do 50.000 EUR.

Dela izvaja podjetje Gradnje Starše d.o.o., rok dokončanja 1. faze pa je 31. 8. 2021.

Bogdan ROKAVEC

Tribuna bo izgledala takole ...

SUBVENCIIJE V KMETIJSTVU IN GOSPODARSTVU

SUBVENCIIJE V KMETIJSTVU

Pomoči, dodeljene po uredbi za skupinske izjeme, so namenjene primarni kmetijski proizvodnji.

Vsebine ukrepov pomoči občine na področju kmetijstva so naložbe v kmetijska gospodarstva za primarno proizvodnjo in zagotavljanje tehnične podpore. To pomeni sofinanciranje strokovnih izobraževanj in usposabljanj kmetovalcev, sofinanciranje delovanja strokovnih društev (izvedba in organizacija programov usposabljanja, strokovne prireditve), pomoč za zaokroževanje zemljišč in samozaposlitve na kmetijskem gospodarstvu.

Pomoči »de minimis« se dodeljujejo za dopolnilne dejavnosti, za predelavo in trženje kmetijskih proizvodov ter nekmetijskim dejavnostim na kmetijskih gospodarstvih (turizem na kmetiji), dejavnostim, ki so povezane s tradicionalnimi znanji na kmetiji (storitve oziroma izdelki) ipd. Drugi ukrepi so namenjeni za različne projekte in programe razvoja podeželja.

Pravilnik o dodeljevanju državnih pomoči, pomoči »de minimis« in izvajanju drugih ukrepov razvoja kmetijstva in podeželja v občini Starše 2016 (na podlagi katerega se pomoči dodeljujejo) je s strani Ministrstva za kmetijstvo podaljšana do konca junija 2023. Del pravilnika, ki se nanaša na pomoči »de minimis«, je potrdilo še Ministrstvo za finance in je prav tako podaljšana do konca junija 2023.

V letu 2021 so za razvoj kmetijstva planirana sredstva v višini 40.000,00 €. Razpis, na katerega se nosilci kmetijskih gospodarstev lahko prijavljajo, je objavljen na spletni strani naše občine pod rubriko Javni razpisi in objave. Odprt je do 31. 10. 2021 oz. do porabe sredstev. Sredstva so še na razpolago.

V letu 2020 smo za subvencije v kmetijstvu z rebalansom namenili dodatna sredstva v višini 44.854,00 € (zaradi velikega povpraševanja), kar je skupno znašalo 84.854,00 €. Pozitivno so bile rešene vse popolne vloge za 26 vlagateljev.

Cilj subvencioniranja v kmetijstvu je modernizacija kmetijskih strojev, mehanizacije in kmetijskih gospodarstev naših kmetovalcev.

SUBVENCIIJE V GOSPODARSTVU

Gospodarstvo je ključnega pomena za razvoj tudi na področju lokalnih skupnosti. Kot država ali regija tudi lokalna skupnost stremi za tem, da se podjetništvo, obrtništvo čim bolj razvija. V svojih razvojnih programih ima Občina Starše planirana sredstva za subvencije – dr-

Foto: J. Žunkovič

Lepotec v garaži ...

žavne pomoči s področja gospodarstva; s strani Ministrstva za finance je shema podaljšana do leta 2023 – 80.000 € letno.

Občina Starše je za leto 2021 razpisala nepovratna finančna sredstva za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v občini Starše v višini 80.000,00 EUR. Finančna sredstva za pospeševanje razvoja malega gospodarstva se namenijo kot nepovratna finančna pomoč »de minimis« v obliki dotacij za sofinanciranje samozaposlitve in odpiranja novih delovnih mest, razvoj socialnega podjetništva ter spodbujanje materialnih in nematerialnih investicij. Objavo razpisa najdete na spletni strani Občine Starše pod rubriko Javni razpisi in objave.

V letu 2021 smo pozitivno rešili tri vloge za samozaposlitev občanov.

Za gospodarstvo smo v letu 2020 prav tako pozitivno rešili vseh 34 popolnih vlog, za kar smo namenili sredstva v višini 94.611,00 €. Z rebalansom je Občinski svet Občine Starše namenil dodatnih 14.611,00 €.

Terezija MOHORKO

Če ljubiš življenje, ne zapravljaj časa,
kajti čas je *SNOV*,
iz katerega je narejeno življenje.

Benjamin Franklin

Vir: <https://subvencije.finance.si/8958382/Obcine-delijo-subvencije-preverite-kaj-vam-ponuja-vasa?cctest&>

SUBVENCije V KMETIJSTVU IN GOSPODARSTVU

Upravičenci do pomoči so tisti, ki ukrepe izvajajo v času od 1. 11. 2020 do 30. 10. 2021 oz. izrecno do porabe sredstev in v štirih letih, štetih od zadnje dodelitve sredstev, še niso prejeli skupno 4.000,00 EUR pomoči. Šteje se, da lahko lastnik pravnega subjekta kot upravičenec kandidira za sredstva samo z enim pravnim subjektom oz. kot ena fizična oseba.

POSLOVNO OBRTNA CONA ZLATOLIČJE

Občina Starše je v mesecu aprilu objavila javni razpis za zbiranje zavezujočih ponudb za prodajo zemljišč v poslovno obrtni coni. Na javni razpis je prispelo 6 ponudb, ki glede na potrebe investorjev po velikosti zemljišč zasedejo celotno območje poslovno obrtne cone. Po pravomočnosti odločbe o parcelaciji zemljišč bodo ponudniki pozvani k podpisu pogodb.

Hkrati s prodajo zemljišč potekajo tudi aktivnosti za komunalno ureditev cone. Tako je na podlagi javnega razpisa bil izbran izvajalec za izgradnjo primerne vodovoda za potrebe poslovne cone, to je Komunalno

podjetje Ptuj d.d., vrednost investicije na podlagi podane ponudbe je 460.103,49 EUR. Izvajalec bo z deli pričel v mesecu juniju, dela pa bodo končana v 90 dneh.

Mojca KACJAN

Najboljše bi bilo imeti dve življenji: prvo, da bi naredili vse napake, in drugo, da bi vse to *popravili*.

David H. Lawrence

DOVOZNA CESTA POŠ MARJETA

Obveščamo vas, da je Občina Starše kot investitor v mesecu juniju 2021 pričela z izgradnjo dovozne ceste za novo podružnično šolo v Marjeti. Projekt, ki ga je izdelal TMD Invest d.o.o., zajema izvedbo ceste v gramoznem stanju. Vgrajena bo fekalna kanalizacija z vsemi priključki in črpališčem. Prav tako bo vgrajena javna razsvetljava, cevi za telekomunikacije ter vodovod.

Dela izvaja občinsko podjetje Gradnje Starše d.o.o., vrednost del znaša 185.403,87 EUR brez DDV. Predvideno dokončanje del je september 2021.

Bogdan ROKAVEC

Kolikokrat še bom v tej podobi sprejela prvošolce ... Foto: D. Jakol

GRADNJA NOVE POŠ MARJETA

Intenzivno potekajo aktivnosti za izgradnjo nove POŠ Marjeta. Tako je bil objavljen javni razpis za izbiro izvajalca gradnje nove POŠ Marjeta. Rok za oddajo ponudbe je do 12. 7. 2021, gradnja pa bi se pričela v jesenskem času. Okvirna projektantska ocena vrednosti izgradnje je 4.446.828,46 EUR, upamo pa, da bo končna cena, kljub podražitvi materialov, nižja.

Predmet gradnje je postavitve nove štiriodelčne osnovne šole s telovadnico ter dograditev dodatnega oddelka za vrtec Pikapolonica, na katerega se novi objekt naveže. V kletni etaži so načrtovani spremljajoči prostori, ki bodo namenjeni tudi zunanjim uporabnikom (garderobe, sanitarije, prostor za hrambo orodja in športnih rekvizitov ter dostop do telovadnice, ki je tudi delno

vkopana. V kletni etaži je tudi tehnični prostor in urejen dostop za zunanje uporabnike telovadnice. V pritličju so predvidene učilnice, dodatna igralnica za vrtec, knjižnica, računalniška učilnica, razdelilna kuhinja in jedilnica, zbornica, kabineti, garderoba, sanitarije in hodniki.

Za potrebe zunanje ureditve je potrebno porušiti sedanjo montažno podružnično šolo, staro telovadnico in bivšo trgovino. Zunanja ureditev obsega površine, namenjene vrtcu, ter površine, namenjene šoli, uredi se novo parkirišče z dostopom iz obstoječe lokalne ceste. Pred vhodom v novo šolo bo urejeno tudi obračališče za šolski avtobus.

Mojca KACJAN

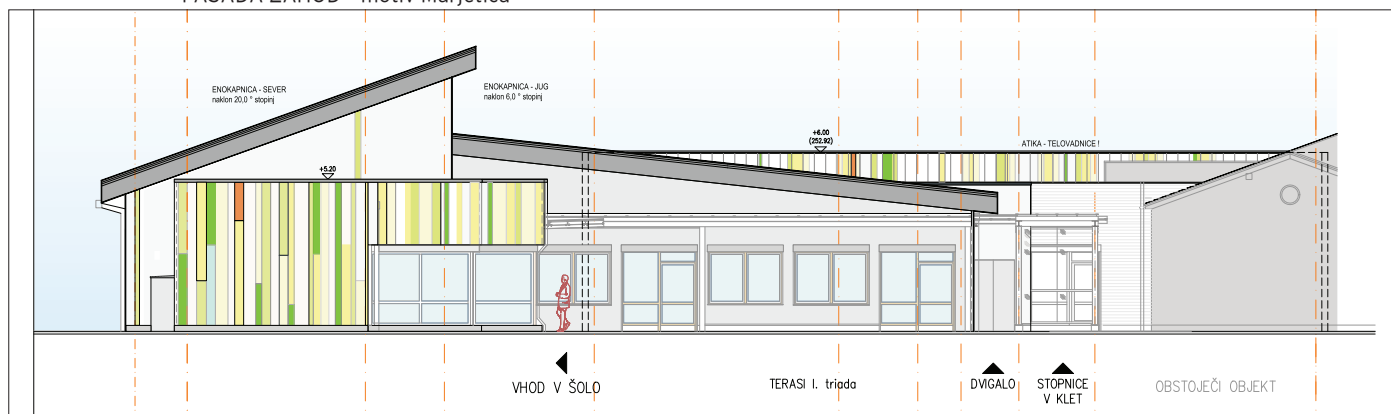
Foto: D. Jakol

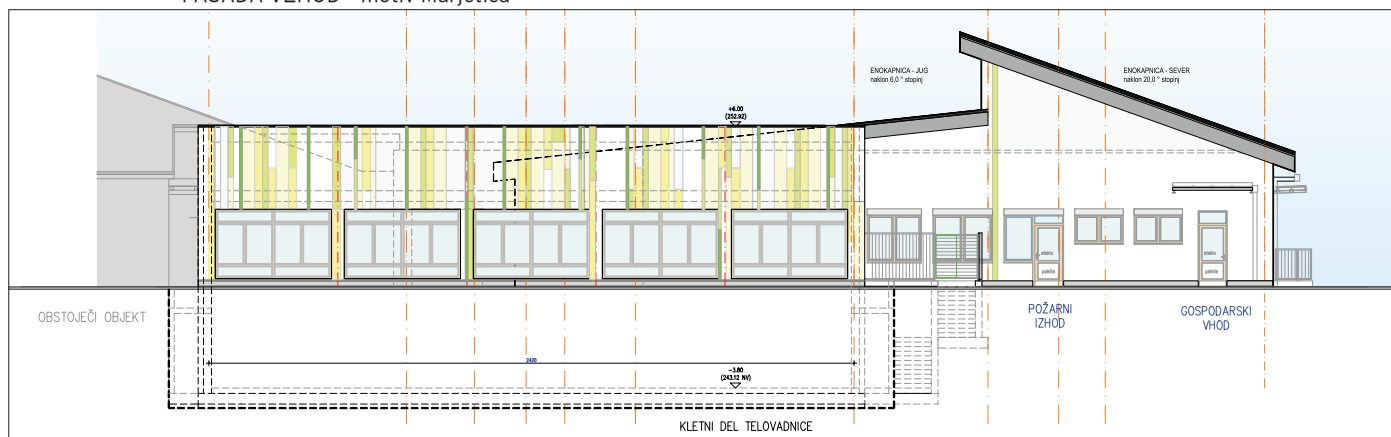
Življenje je bolj zapleteno, kakor mislimo, vendar veliko *preprostejše*, kakor si kdo izmed nas drzne misliti.

Lawrence Durrell

FASADA ZAHOD - motiv Marjetica

FASADA VZHOD - motiv Marjetica

Agromelioracija na komasacijskem območju Starše

Izvedba agromelioracij na komasacijskih območjih iz naslova podukrepa 4.3. Podpora za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva.

Občina Starše je pridobila nepovratna sredstva iz 2. JAVNEGA RAZPISA ZA PODUKREP 4.3. Podpora v naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva v višini 388.560,82 EUR za izvedbo operacije:

Komasacijsko območje obsega 156 ha in se nahaja v delih k.o. Starše, Prepolje in Loka pri Rošnjih.

Cilji komasacije in agromelioracije so v splošnem naslednji:

- učinkovitejša izraba kmetijskih zemljišč, ki se doseže z manjšo razdrobljenostjo parcel, povečanjem parcel,
- povečana kmetijska proizvodnja,
- prihranki pogonskih goriv in časa zaradi krajših dostopnih poti, urejene mreže poljskih poti in združenih parcel,
- zmanjšanje negativnih učinkov kmetijstva na okolje (manj emisij, krajši čas trajanja hrupa, manjša poraba škropiv),
- posredne družbene koristi (urejen zemljiški kataster/zemljiška knjiga, manj mejnih sporov, urejena krajina, poljske poti, uporabne za rekreacijo).

Cilje se bo dosegalo preko izvedbe komasacije na območju Starše in z izvedbo spodaj navedenih agromelioracijskih del na območju Starše:

- ureditev novih poljskih poti v dolžini 3.089 m,
- vzdrževanje obstoječih poljskih poti v dolžini 2.276 m,
- odstranitev obstoječih poljskih poti v dolžini 1.365 m,
- odstranitev dreves in grmičevja v površini 4.500 m²,

Foto: B. Rokavec

Lepo urejena njiva vabi ...

- planiranje oz. izravnava terena v površini 2.312 m²,
S komasacijo se bo zmanjšalo število parcel iz obstoječih 404 (s povprečno velikostjo parcele znotraj komasacijskega območja 0,4 ha) na 240 parcel (s povprečno velikostjo parcele 0,7 ha). S komasacijo se bodo povečale obdelovalne površine, izboljšala zemljiška in posestna struktura območja in s tem dosegla optimizacija ekonomike kmetijske proizvodnje.

Z izvedbo agromelioracij ter s tem tudi ureditev mreže poljskih poti se skrajša dostop do kmetijskih zemljišč ter tako prihrani stroške vožnje kmetijske mehanizacije do obdelovalnih površin in tudi čas vožnje, kar ima za posledico pozitivne vplive na okolje, kot so manjša poraba goriva, manjše emisije izpušnih plinov, manj hrupa. Izvedba planiranja terena in odstranitev dreves in grmičevja pa omogoči optimalno obdelavo kmetijskih površin in s tem izboljša pogoje za kmetijsko pridelavo.

Vsota vseh pravilnih razdalj pred izvedeno komasacijo znaša 2.523,69 km, vsota vseh pravilnih razdalj po izvedeni komasaciji znaša 1.540,13 km, kar pomeni razliko 983,56 km, tako da delež zmanjšanja pravilnih razdalj znaša 38,97 %.

Projekt bo zaključen predvidoma v juliju 2021.

Bogdan ROKAVEC

Tako je most izgledal 6. junija letos ...

Foto: D. Jakol

Obnova mostu v Zlatoličju

V Zlatoličju imamo že nekaj časa semafor.

Zanimivo, ali ne? To pa zato, ker obnavljajo most preko kanala HE Zlatoličje. Promet zato kljub temu teče in je po »navodilih« rdeče in zelene luči enosmeren.

Izvedeli smo, da je investitor del DRSI, izvajalec pa IPI Rogaška. Dolžina obnavljanja je približno 190 metrov, vrednost obnove pa okoli 700.000 evrov. Most naj bi končali oktobra 2021.

Navedene podatke je za nas zbral Bogdan Rokavec.

D. J.

Spoštovani občani,

z 9. junijem je omogočena oddaja silažne folije, ki sodi med odpadke iz kmetijstva, na našem zbirnem centru Starše.

Silažno folijo je prepovedano odlagati v zabojnike/ vreče za odpadno embalažo oz. mešane komunalne odpadke. Prav tako jo je prepovedano kuriti ali prepuščati v naravi.

Predpisi določajo, da jo je potrebno predati pooblaščenim zbiralcem, zato poskrbite, da bo predana na način, kot to predvideva zakonodaja.

Odpadno silažno folijo lahko oddate na zbirnem centru Starše, v času obratovalnega časa.

Cena prevzema silažne folije znaša 19,71 €/m³ z vključenim DDV.

Pri oddaji je potrebno upoštevati, da odpadna silažna folija:

- ne vsebuje zaščitne mrežice,
- ni onesnažena s silažo, z zemljo ali s prstjo,

Bodimo modri, ohranimo zeleno in ostanimo zdravi!

- ni onesnažena z nevarnimi snovmi, kot so barve, olja in
- da je čim bolj stisnjena oziroma zložena.

Irena BARTOK, mag. posl. ved,
strokovna sodelavka za splošne zadeve

Vir: splet: [cid:image002.png@01D752E5.BDA45190]

Denarni prispevek za novorojence, rojene v letu 2020

Tudi letos je Občina Starše upravičencem dodelila denarni prispevek za novorojence, rojene v letu 2020, ki predstavlja pomoč občine, s katero se družini zagotovijo enkratna dodatna sredstva za pokrivanje stroškov, ki nastanejo z rojstvom otroka.

Letos je bilo izdanih 24 odločb, na podlagi katerih je bil vsakemu upravičencu dodeljen denarni prispevek, ne glede na dohodek občanov.

Žal je letos tradicionalni sprejem oz. srečanje župana s starši novorojencev ob občinskem prazniku odpadel zaradi ukrepov, povezanih z epidemijo.

Občina Starše je pripravila tudi novi pravilnik o denarnem prispevku za novorojence v občini Starše, ki ga bo Občinski svet Občine Starše obravnaval na naslednji seji občinskega sveta. V praksi se je pokazalo, da je podeljevanje denarnega prispevka enkrat letno za upravičence nepraktično, saj denarni prispevek nekateri upravičenci prejmejo tudi z eno in polletnim zamikom od rojstva otroka. Dodeljevanje denarnega prispevka bi po novem predlogu pravilnika potekalo skozi celotno leto.

Pravico do enkratnega denarnega prispevka staršem ob rojstvu otroka bi uveljavljal upravičenec s pisno vlogo na obrazcu, ki bo na voljo na sedežu Občine Starše in njeni spletni strani.

Foto: J. Ribič

Nik nas radovedno gleda ...

O pričetku veljavnosti novega pravilnika boste pravočasno obveščeni na spletni strani in v novicah ali glasilu.

Mihael BOHINC

Življenje ni težava, ki jo moramo rešiti,
temveč resničnost, ki jo moramo *izkusiti*.

Yann Martel

Sofinanciranje sterilizacije in kastracije lastniških mačk v letu 2021

Sterilizacija in kastracija mačk je bistvenega pomena za omejevanje nenadzorovanega razmnoževanja in kotenja novih mladičev. Tako se preprečujejo izbruhi različnih bolezni, ki so lahko škodljive tako živalim kot tudi človeku. Sterilizacija in kastracija dolgoročno izboljšata zdravje in kakovost življenja živali.

Preprečevanje rojstev neželenih živali je za lastnike obveza, ki izhaja iz določb 11. člena Zakona za zaščito živali, usmrnitev ali namerna zapustitev živali pa je kazniva.

Občina Starše je za leto 2021 razpisala sredstva v višini 2.000,00 € za sterilizacijo mačk (43 mačk po ceni 33,00 € po mački) in kastracijo mačkov (29 mačkov po ceni 20,00 € po mačku).

Do danes smo izvedli 26 sterilizacij mačk in 12 kastracij mačkov.

Na javni poziv se lahko prijavijo lastniki mačk, ki imajo stalno bivališče v občini Starše in tu tudi dejansko živijo.

Posameznemu gospodinjstvu (lastniku) občina sofinancira storitev za dve živali.

Izbrani izvajalec veterinarskih storitev, ki so predmet razpisa, je Ambulanta za male živali Damijan Peklar s.p. iz Slovenje vasi.

Lastnik živali, ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje na javnem pozivu, izpolni prijavitni obrazec, ki ga potrdi Občina Starše, in ga preda izbranemu izvajalcu veterinar-

Mačka na posegu ...

<https://maribor24.si/lokalno/to-so-ambulante-ki-bodo-s-popustom-sterilizirale-in-kastrirale>

skih storitev – Veterinarstvo Peklar, Ambulanta za male živali Damijan Peklar s.p., Slovenja vas 2 b, 2288 Hajdina (izbran je bil kot najugodnejši ponudnik).

Na podlagi izpolnjenega prijavnega obrazca je poseg sterilizacije ali kastracije mačk po tem pozivu financiran v višini 100 % za žival.

Lastniki živali lahko izkoristijo financiranje posegov, ki sta predmet tega poziva, do konca meseca novembra 2021 oziroma do porabe sredstev.

Ob obisku veterinarja imejte s seboj veljaven osebni dokument.

Terezija MOHORKO

S SRCEM NA POTI - brezplačni prevozi za starostnike

PROSTOFER
PROSTOVOLJNI ŠOFER

Ta članek je že bil objavljen v zadnjih novičkah. Zaradi pomembnosti vsebine – za projekt se je namreč tudi naša občina čisto resno odločila – ga objavljamo še enkrat. V spodnjem delu so dodane tudi spletne povezave. Upajmo, da boste razmislili o pomenu te prostovoljne dejavnosti in morda prav vi postali prostovoljni šofer ali PROSTOFER v naši občini. (D. J.)

Kaj je PROSTOFER?

Prostofer je projekt zavoda Zlata mreža. Beseda prostofer pa je skovanka iz besed 'prostovoljni' in 'šofer'.

PROSTOFER je trajnostni vseslovenski prostovoljski projekt za mobilnost starejših, ki povezuje starejše osebe, ki potrebujejo prevoz in ne zmorejo uporabljati javnih in

Foto: iz arhiva zavoda Zlata mreža

plačljivih prevozov, s starejšimi aktivnimi vozniki, ki pa po drugi strani radi priskočijo na pomoč.

Številni starejši imajo velike težave s prevozi, sploh če so doma zunaj mestnih središč, kjer ni razvite avtobusne mreže. Tisti bolj oddaljeni se velikokrat ne morejo odpraviti po opravkih, kadar si želijo, temveč se prilagajajo možnostim oziroma času, ko jim lahko pomagajo družinski člani ali prijatelji. Nekateri uporabljajo taksi, vendar pa to pomeni dodatne stroške, kar je za številne prevelik finančni zalogaj, zato tovrstnih prevozov ne uporabljajo.

Komu je namenjen PROSTOFER?

Prostofer je namenjen vsem tistim starejšim, ki ne vozijo sami, nimajo sorodnikov in imajo nizke mesečne dohodke pa tudi slabše povezave z javnimi prevoznimi sredstvi. Prostofer jim omogoča lažjo dostopnost do zdravniške oskrbe, brezplačne prevoze do javnih ustanov, trgovinskih centrov ipd.

Zakaj PROSTOFER?

Brezplačni prostoferski prevozi starejšim omogočajo:

- večjo mobilnost,
- večjo socialno vključenost,
- medsebojno povezovanje,
- medsebojno pomoč,
- boljšo kvaliteto življenja v tretjem življenjskem obdobju,
- čim dlje lahko ostanejo doma (čim kasnejši odhod v dom za ostarele).

Druženje in občutek koristnosti igrajo pomembno vlogo pri aktivnem staranju.

Kako deluje PROSTOFER?

Uporabnik, ki potrebuje prevoz, pokliče na brezplačno številko 080 10 10. V komunikacijskem centru nato zabeležijo njegove podatke in lokacijo prevoza. Po najavi prevoza klicni center obvesti prostovoljnega voznika o prevozu in to sporoči uporabniku, za katerega se opravi prevoz. Vozilo je zagotovljeno s strani občine, prav tako je poskrbljeno za zavarovanje tako voznika kot tudi sopotnikov. Klicni center za rezervacije prevozov je na voljo vsak delovnik med 8.00 in 18.00, rezervacijo prevoza pa je potrebno najaviti vsaj 3 dni pred izvedbo storitve. Vozniki prostovoljci bodo prevoze opravljali od ponedeljka do petka med 8.00 in 16.00, izjemoma pa se lahko dnevi in ure tudi prilagodijo potrebam.

Vozni park mlajših občanov - ideja za prihodnost ...

Foto: D. Jakol

Kdo je lahko PROSTOFER?

Prostovoljni šofer je lahko vsak, ki ima veljavno vozniško dovoljenje in je v svojem prostem času pripravljen pomagati tistim, ki prevoze potrebujejo. Vendar pa so prostoferji v resnici veliko več kot zgolj prostovoljni vozniki – svojim sopotnikom nesebično pomagajo tudi, ko ti izstopijo iz avta: pri zdravniku jih pospremito do čakalnice in počakajo nanje med pregledom, pomagajo nesti vrečke iz trgovine in jim priskočijo na pomoč pri vzpenjanju po stopnicah ... To so ljudje z velikim srcem, ki jemljejo svojo humanost za samoumevno in častno dejanje.

Kako postati PROSTOFER?

Vozniki, ki želijo postati prostoferji, to sporočijo na občino, ki je priključena projektu Prostofer.

Kandidati za voznike lahko svoj interes sporočijo na občino Suzani Hvalec, telefon 02 686 48 00 ali na e-naslov: obcina@starse.si.

Zakaj je PROSTOFER družbenokoristen projekt?

S tako imenovanim prostoferstvom se povečuje udeležba starejših v cestnem prometu in izboljšuje njihova mobilnost. Poleg tega se izboljšuje varnost v cestnem prometu in povečuje socialna vključenost starejših na splošno, obenem pa povečuje cenovna dostopnost prevozov. V zadnjem času postaja projekt prostoferstva tudi ekološki oziroma prijazen do okolja, saj stremimo k temu, da prostoferji uporabljajo električna vozila.

Slovenija se že uvršča med 'zelo stare' države, saj je danes pri nas vsak peti prebivalec starejši od 65 let.

3 % na leto se povečuje delež starejših od 60 let.

Zakaj bi k projektu PROSTOFER morala pristopiti vsaka občina?

Glede na to, da se dviguje starostna meja in povečuje število starostnikov, postajajo potrebe po skrbi za starejše vse večje. Prostofer je eden od projektov, ki na celovit način rešuje problematiko mobilnosti starejših občanov, zato k projektu v zadnjem času intenzivno pristopajo številne slovenske občine, ki želijo svojim starejšim občanom ponuditi možnost brezplačnih prevozov, ko jih nujno potrebujejo.

Nekatere občine uporabljajo električna vozila – zanje so si zagotovile tudi polnilnice, ki so obenem parkirno

mesto za električno vozilo. Dodana vrednost najema ali nakupa vozila za prostoferstvo pa je lahko tudi uporaba tega vozila za kake druge občinske namene, ko je vozilo prosto.

Kako in kje je mogoče dobiti sredstva za projekt Prostofer?

Za sredstva za projekt Prostofer je mogoče zaprositi tudi prek razpisa z naslova Program razvoja podeželja: <https://www.program-podezelja.si/sl/28-las/48-las>, kar so nekatere občine že izpeljale.

Prednosti projekta Prostofer, ki jih ne smete spregledati:

- brezplačni klici za uporabnike,
- 100-odstotna odzivnost klicnega centra,
- zagotovljena celostna storitev in kakovost na vseh ravneh,
- zagotavljanje prostovoljnih voznikov,
- brezplačno usposabljanje in izobraževanje voznikov,
- brezplačna namestitve računalniškega programa oz. aplikacije in možnost izvoza podatkov ter izdelava statističnih izkazov,
- večja medijska prepoznavnost občin zaradi velike odmevnosti projekta,
- možnost pridobivanja razpisnih sredstev.

Medijske objave

Projekt Prostofer je deležen številnih medijskih objav in predstavitev ter uživa velik ugled in odobravanje s strani celotne Slovenije. Prvič je bil celovito predstavljen v oddaji Preverjeno na POP TV – na tej povezavi si lahko ogledate prispevek: <https://drive.google.com/open?id=1h0pQkSCDc4bZNZbi4TlmZP3uPLaNB4ie>.

Še več objav pa je na spodnjih povezavah ali pa si jih lahko ogledate tudi na FB-profilu Zlata mreža:

RTV SLO: <https://4d.rtv slo.si/arhiv/porocila/174634640>,

RADIO SLO: <https://4d.rtv slo.si/arhiv/izlusceno/174630305>,

DNEVNIK: <https://www.dnevnik.si/1042896724/lokalno/gorenjska/radovljicani-rekorderji-v-prijavah-za-prostovoljne-voznike-starejsih>,

VEČER: <https://www.vecer.com/s-prostovoljcem-k-zdravniku-na-pokopalisce-tudi-na-izlet-6493721>.

Miha BOGATAJ, direktor zavoda Zlata mreža

V življenju sta dve *tragediji*.
Ena je, da človek ne dobi tistega,

kar si na vso moč želi,
druga je, da to dobi.

George Orwell

Čiščenje in urejanje okolice

Foto: D. Jakol

Iz malega zraste veliko, tudi skrb za naravo ...

S prihodom pomladi se je pričel tudi čas intenzivnejšega čiščenja in urejanja okolice.

Odlok o javnem redu in miru v občini Starše (MUV 7/2020) med drugim določa, da je na območju občine Starše prepovedano imeti ob javnih cestah živo mejo ali druge rastline in predmete v stanju, ki ovirajo ali ogrožajo prometno varnost občanov, posegajo v cestno telo ali kvarijo zunanji videz kraja. Prepovedano je saditi ali gojiti rastline oziroma postavljati predmete ali material na način, da povzročajo škodo na javni komunalni infrastrukturi, javni površini ali javni zgradbi ali motijo njihovo uporabo.

Lastniki in uporabniki stanovanjskih, poslovnih in drugih zgradb, lastniki in najemniki stanovanj in drugih zgradb so dolžni pred objektom in na pripadajočih funkcionalnih zemljiščih:

- **poskrbeti, da se ohrani urejen videz naselij, tako da so zemljišča pokošena najmanj 2 x letno (prvič do konca junija in drugič do konca novembra), očiščena in vzdrževana ter da na zemljiščih ni odpadkov;**

- **posekati drevje, veje, grmovje in živo mejo, ki ovira promet vozil in pešcev na javnih krajih.**

V kolikor zavezanec tega na podlagi poziva ne uredi, naredi to občina na stroške zavezanca.

Hkrati je prepovedano kuriti vse vrste odpadkov. Med odpadke sodi tudi zeleni obrez. Če odpadnih vej, pokošene trave in drugih bioloških odpadkov ni mogoče kompostirati, jih občanke in občani lahko brezplačno predajo v Zbirni center Zlatoličje.

Vse občane in občanke pozivamo, da upoštevajo določbe, ki so opredeljene v Odloku o javnem redu in miru v občini Starše ter tako omogočajo mirno in prijetno sobivanje ter urejeno okolje za vse občane.

Občina Starše bo v primeru ugotovljenih kršitev predlagala opravljanje inšpekcijskih nadzorov in v primeru ugotovitve kršitev ukrepanje v skladu z odlokom. Za neupoštevanje zgoraj navedenih določb so predpisane globe.

Mojca KACJAN

MARIBORSKA RAZVOJNA AGENCIJA JE PO 27 LETIH POSTALA REGIONALNA RAZVOJNA AGENCIJA ZA PODRAVJE - MARIBOR

Mariborska razvojna agencija se je ob dolgoletnih prizadevanjih in po 27 letih obstoja ob podpori vseh 6 občin ustanoviteljic, med ustanoviteljicami je tudi Občina Starše, v mesecu januarju preoblikovala in preimenovala v Regionalno razvojno agencijo za Podravje - Maribor, krajše RRA Podravje - Maribor.

Ob preoblikovanju je agencija reorganizirala in razširila svoje delovanje na področje turizma ter na področje raziskav, razvoja in inovacij.

Agencija sedaj deluje v okviru na novo oblikovanih štirih organizacijskih enot ter ob podpori Splošne službe z interno pravno ter računovodsko službo in službo za odnose z javnostmi.

Nova celostna grafična podoba agencije izhaja iz kroga, ki simbolizira celoto, kroženje, sodelovanje, povezovanje, širjenje znanj, ciljev, gospodarstvo, delovanje in razvoj v regiji. Prav tako pa nova podoba vsebuje in združuje elemente regije: reko Dravo, Dravsko-Ptujsko polje, Pohorje, Kozjak, Slovenske gorice in Haloze, saj RRA Podravje - Maribor deluje in nudi podporo v vseh občinah na območju celotne podravske regije. V Občini Starše je bilo ob sodelovanju z agencijo izvedenih že veliko uspešnih projektov v okviru Lokalne akcijske skupine Las Lastovica, pripravljajo pa se že zanimivi projekti za novo finančno perspektivo.

Ob spremembi celostno grafične podobe je agencija vzpostavila tudi novo sodobnejšo spletno stran: www.rra-podra.

rra-podravje.si, ki nudi celovite informacije partnerjem, deležnikom, občinam, podjetjem in ostalim.

RRA Podravje - Maribor kot osrednja razvojna agencija v podravske regiji skupaj s partnerskimi institucijami predstavlja najpomembnejši člen za razvoj vseh 41 občin v regiji, saj nudi podporo občinam na področju regionalnega razvoja, mednarodnega sodelovanja, podjetništva, raziskav, razvoja, inovacij in turizma.

Spodbuja potenciale podravske regije ter načrtuje, koordinira in usklajuje njen trajnostni razvoj.

Z inovativnimi projekti in vrhunskim znanjem ter regijskim in medregijskim povezovanjem povečuje konkurenčnost podravske regije, dviguje kakovost življenja prebivalcev ter njihovo blaginjo. Agencija stremi k temu, da bo s sodelovanjem in povezovanjem ključnih deležnikov ter institucij v regiji Podravska regija lahko postala konkurenčnejša regija, usmerjena k razvoju za preboj med najbolj razvite regije.

Ob preoblikovanju in preimenovanju se je spremenila tudi sestava Sveta zavoda agencije. Svet zavoda sedaj sestavlja 6 članov.

Foto: MP Produkcija, Marko Pigac s.p

Govorniki na novinarski konferenci; od leve proti desni: Uroš Rozman, direktor RRA Podravje - Maribor, Aleksander Saša Arsenovič, župan MOM, dr. Marko Soršak, župan Občine Hoče - Slivnica, Neva Pipan, predsednica Sveta zavoda

RRA Podravje - Maribor je spremembe ob preoblikovanju predstavila tudi na novinarski konferenci v mesecu januarju, kjer so tako predstavniki občin ustanoviteljic, predsednica Sveta zavoda kot direktor RRA Podravje - Maribor izrazili zadovoljstvo, *da so se po dolgoletnih prizadevanjih uredili ustanoviteljski deleži med občinami. Hkrati z vsemi spremembami pa je agencija dobila priložnost za nov razvoj, nove dimenzije in nove zgodbe.*

Nives ROTER, Odnosi z javnostmi

Ni slabo živeti,
slabo je *slabo* živeti.

Latinski pregovor

V SPOMIN ...

V občini Starše smo k zadnjemu počitku v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 5. 2021 pospremili naslednje občane:

IME IN PRIIMEK	NASLOV	DATUM SMRTI
JOŽEF LENART	ZLATOLIČJE 120	2. 1. 2021
LJUDMILA JAUŠOVEC	ZLATOLIČJE 1/D	13. 1. 2021
AMALIJA GOJČIČ	TRNIČE 72	18. 1. 2021
DRAGO ŠOLAR	ZLATOLIČJE 66	19. 1. 2021
IVANKA DOBNIK	BRUNŠVIK 12	24. 1. 2021
BEHNEMANN DIETER	BRUNŠVIK 9	5. 2. 2021
KARL ŠOLAR	ZLATOLIČJE 28	7. 2. 2021
ALOJZ MLAKAR	MARJETA NA DR. POLJU 33/A	17. 2. 2021
NEŽA ČERVEK	ZLATOLIČJE 85	18. 2. 2021
STANE MATJAŠIČ	ZLATOLIČJE 9/E	24. 2. 2021
DOMINIK MEDVED	STARŠE 10	5. 3. 2021
DUŠAN OGRIZEK	ZLATOLIČJE 71	8. 3. 2021
LJUDMILA LUPINŠEK	STARŠE 59	16. 3. 2021
SLAVKO SAGADIN	PREPOLJE 81	19. 3. 2021
KRISTINA VIŠNAR	STARŠE 76/D	22. 3. 2021
KRISTINA PESEK	ZLATOLIČJE 76	28. 3. 2021
ALOJZ ESIH	MARJETA NA DR. POLJU 23/A	29. 3. 2021
MIROSLAV LEŠNIK	TRNIČE 23	3. 4. 2021
AGATA VEGIČ	STARŠE 92/B	9. 4. 2021
JOŽEF VINKO	STARŠE 76/T	10. 4. 2021
VIDA PREDIKAKA	ZLATOLIČJE 11/H	14. 4. 2021
BRANKO SMEH	TRNIČE 31/A	21. 4. 2021
JOŽEFA GOJČIČ	TRNIČE 21	11. 5. 2021
MAJDA KMETEC	LOKA 6	19. 5. 2021
ANTON TRSTENJAK	STARŠE 92/A	23. 5. 2021
FRANC ŠABEDER	LOKA 45	27. 5. 2021

Za objavo pripravila Suzana HVALEC

Matej Bor
V POLETNI TRAVI

Tako boš ležal, kot ležiš,
le malo globlje,
in z zemljo živel, kot živiš,
le malo globlje.

Le malo globlje, a vendar
dovolj globoko,
da ne dosežeš več trav
s to svojo roko.

In čas bo hitel. Znova bo
stoletje mimo
in k tebi leže, kar živi
in kar živimo,

ne da bi mislil kdo še kdaj,
kaj bo ostalo
za nami, in ostalo bo
le bore malo.

Sled naših senc in tamkaj spod
morda lobanje,
ki prst, dokler jih ne zdrobi,
bo lezla vanje

in jih razganjala, kot jih
je duh nemirni
nekoč, ko zrl je iz njih
v svet neizmerni.

Vzeto iz: Slovenski pesniki
o minljivosti,
Založba MK, 1999

Pripravila: D. J.

Foto: D. Jakol

IVAN PAVEO - POVELJNIK CIVILNE ZAŠČITE OBČINE STARŠE

Ivan Paveo je znan obraz v občini Starše. Ljudje ga poznamo kot odprto osebo, ki se rada pogovarja z ljudmi, jim prisluhne in vedno z veseljem priskoči na pomoč. Je dolgoletni gasilec, predsednik KO RK Marjeta, poveljnik civilne zaščite (CZ). Prav zaradi slednje funkcije smo se odločili, da ga predstavimo.

Foto: T. Mohorko

Poveljnik štaba CZ občine Starše Ivan Paveo ...

1. Kdaj ste postali poveljnik CZ v občini Starše in kako se spominjate prvih začetkov?

Poveljnik CZ sem postal 22. 12. 2010, nasledil sem Adolfa Šerdonerja. Začetki so bili težki, kot je vedno, ko vstopaš v nekaj novega. Štab CZ Starše je začel delovati v sestavi: Ivan Paveo, Igor Trstenjak, Ignac Auer (kasneje ga je zamenjal Andrej Skodič), Miran Zorin, Vili Kirbiš, Stan-ko Gerečnik in Mihael Radolič. Pokrivali smo vse krajevne skupnosti v občini.

2. Katera so bila področja delovanja?

CZ občine je pokrivala področja delovanja zaščite in reševanja v primeru poplav, požara, potresa, kužnih bolezni, neurja, jedrskih nesreč. Področja smo si porazdelili in vsak je bil zadolžen za svoje.

3. Kdo vam je pomagal na začetku?

Veliko mi je pomagala in svetovala Terezija Mohorko, zaposlena kot strokovna sodelavka za zaščito in reševanje na Občini Starše, in moj predhodnik Adolf Šerdoner. Po enem letu delovanja smo bili vsi člani štaba CZ Starše deležni izobraževanja v centru na Igu. Pridobili smo znanja, ki so nam koristila pri delu na terenu.

4. Kakšna je bila opremljenost, kakšna je bila zavest članov in kako so vas spremljali ljudje?

Glavni in odgovorni za zaščito in reševanje je bil pokojni župan Bojan Kirbiš, zato smo se z njim že takoj na začetku dogovorili, da potrebujemo zaščitno opremo za člane štaba. Tako smo vsi dobili uniforme, obutev in drugo potrebno opremo. Zavest članov CZ je bila na visokem nivoju, saj smo se vsi zavedali svoje odgovornosti. Tudi občani so gledali na nas pozitivno, saj so vedeli, da

jim lahko samo pomagamo.

5. Kateri dogodki vam ostajajo v spominu?

Z grozo se spominjam katastrofalnih poplav leta 2012, ko je Drava poplavlila velik del občine Starše in še sosednje občine. Takrat je reševanje potekalo noč in dan in vsi skupaj smo se zavedali, kako nemočni smo proti naravi. Doživeli pa smo tudi grozni žledolom oziroma ledeno ujmo leta 2014. Leta 2015 smo pomagali pri delu z migranti, kjer smo delili hrano in pijačo.

6. Nam zaupate kakšen poseben dogodek iz preteklosti?

V letu 2014 nam je Andrej Skodič povedal, da je v slovenski vojski na razpolago avtomobil Renault Megan. Ko sva bila s Terezijo Mohorko na posvetu poveljnikov CZ v Pekrah, sva avtomobil omenila Srečku Šestanu, poveljniku CZ Slovenije. Pogovor je imel takojšen pozitiven odziv in še istega leta smo iz Ljubljane preko Ivane Grilc, poveljnice vzhodno Štajerske regije, brezplačno dobili avtomobil, ki nam služi še danes.

7. Od začetkov vašega poveljevanja je minilo kar precej let. Vrnimo se v lansko leto, v čas epidemije, ki nas je vse presenetila. Kako se je odzvala CZ v Staršah? Kateri so bili prvi ukrepi oziroma aktivnosti?

V letu 2020 nas je epidemija resnično presenetila. CZ Starše je že takoj na začetku, to je 6. 3. 2020, obvestila občane v Novicah Občine Starše o ukrepih in zaščitnem ravnanju. Pozneje so se vrstili številni sestanki na to temo v Mariboru, Pekrah, Staršah. Takoj smo pričeli z nabavo zaščitnih mask, razkužil, rokavic. Naš cilj je bil najprej zaščititi starejše in ranljive skupine. Objavili smo telefonske številke za potrebe občanov. Delali smo skupaj s štabom CZ vzhodno Štajerske regije. Povezali smo se z Društvom Ajda, kjer so članice na pobudo Irene Šerdoner šivale zaščitne maske, ki smo jih razdelili s pomočjo KS Starše, KO RK Starše in Marjeta. V tem času smo razdelili preko 200 prehranskih paketov ranljivim skupinam s pomočjo Občine Starše, za kar se zahvaljujem županu Stanislavu Greifonerju za razumevanje in finančno pomoč pri nabavi. Zahvala gre tudi predsednici RK Starše Nadi Smolinger, ki se je odzvala na vsako akcijo in bila vedno na terenu pri delitvi zaščitnih mask na območju RK Starše.

Foto: iz ahrhiva občine

Ob poplavah v naši občini ...

Ivan Paveo pri zlaganju mask ...

Foto: iz arhiva občine

8. Kako so vaše aktivnosti sprejeli ljudje?

Ljudje so bili zadovoljni, čeprav je bil v njih strah pred neznanim. Pokazali so hvaležnost, tako da so upoštevali navodila in ukrepe za zajezitev epidemije. Našle so se tudi izjeme, ljudje, ki niso bili zadovoljni z dostavljenimi maskami.

9. Kaj bi svetovali občanom za naprej, čeprav so se razmere umirile?

Svetoval bi jim, naj še naprej upoštevajo zaščitne ukrepe, saj so le oni tisti, ki lahko pripomorejo k zajezitvi epidemije. Trdno sem prepričan, da so naši občani zelo odgovorni ljudje.

10. Kako družina sprejema vaše aktivno delovanje?

Družina mi je vedno stala ob strani, in če je bila potreba, so mi tudi pomagali. Vsi smo člani KORK Marjeta, PGD Prepolje, tako da nam humanitarno delo ni tuje. Tudi sam sem že 57 let gasilec in vztrajen krvodajalec, saj sem že 57-krat daroval kri. V tem času sem opravil preko 1100 ur prostovoljnega dela. Vse to me bogati in izpopolnjuje.

11. Kaj vam najlepše zapolnjuje prosti čas, ki vam preostane ob vseh aktivnostih?

Prostega časa je bilo zadnje leto bolj malo. Zelo rad grem z ženo Lidijo na kakšen izlet v neznano ali čas posvetim vnukom, saj imajo vsi veselje do gasilstva, kjer jim lahko s svojim znanjem veliko pomagam. Srčno si želim, da bi se epidemija popolnoma umirila, da bi lahko spet zaživel življenje, kot je bilo nekoč.

Hvala vam, gospod Ivan Paveo, za vse. Še naprej bodite zdravi in pomagajte ljudem.

Zapisa Marta STEPIŠNIK

Aktivnosti KO RK Starše v času epidemije

Leto 2020 je bilo tudi v naši KO RK v znamenju epidemije koronavirusa. Kljub novonastalim razmeram smo neprekinjeno delovali na humanitarnem področju, saj so bile velike potrebe po nudenju vseh vrst pomoči.

V začetku prvega vala epidemije je bilo največ težav z nabavo zaščitnih sredstev – mask, razkužil in rokavic. V sodelovanju s CZ občine Starše in Občino Starše smo prostovoljke KO RK Starše dostavljale pakete z zaščitno opremo ranljivejšim skupinam občanov na dom.

V času epidemije je bila posebej pomembna socialna dejavnost, saj je bila zaradi nastale situacije stiska socialno ogroženih družin in starejših občanov v naši občini še večja. Prizadevali smo si, da vsaj malo omilimo njihovo težko situacijo z občasno pomočjo v obliki prehranskih paketov. V času epidemije smo razdelili 113 prehranskih paketov upravičencem na dom.

Pomagali smo tudi starejšim in ranljivim skupinam pri oskrbi z živili iz trgovine, plačilom položnic ter naročanju in dostavi zdravil.

Nemoteno smo v času epidemije izvajali tudi krvodajalske akcije, ob upoštevanju vseh zaščitnih ukrepov za varen odvzem krvi. V skladu s programom smo v sodelovanju s KO RK Marjeta v tem času izvedli tri krvodajalske akcije.

Ob pregledu opravljenih nalog v preteklem obdobju ugotavljam, da je bilo tudi v času epidemije COVID-19 opravljenega veliko prostovoljnega dela.

Nada SMOLINGER, predsednica KO RK Starše

Foto: N. Smolinger

Krvodajalska akcija - plemenito dejanje ...

Življenje in delo v našem društvu, ko je bilo vse drugače

Spomini nam pogosto poromajo na začetek leta 2020, ko je naše življenje teklo po ustaljenih tirnicah. Komaj smo si voščili ob novem letu, že so naši tamburaši kot koledniki obiskovali naše občane in jim kot »trije kralji« zaželeli le najboljše. Za kolednike je to star ljudski običaj. 7. 2. 2020 smo organizirali proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku in k sodelovanju povabili tudi druga društva. Našim dobrim namenom, povezati vsa kulturna društva v občini, so prisluhnili v KUD Urška. Pevski nastop pa so organizirali pevci iz Loke in Marjete. Žal take proslave letos nismo mogli več organizirati. Dramska sekcija je bila tik pred premiero komedije »Plavi encijan«, ki bi mnogim našim zvestim obiskovalcem polepšala dneve. Upamo in veselimo se, da nam bo to uspelo letošnjo jesen – mogoče celo na prostem.

Na občnem zboru v februarju so sekcije podale obsežne plane za leto 2020, ki pa so zaradi znanih razmer ostali nerealizirani. Letos pa še občnega zbora nismo smeli opraviti. Manjkala so nam druženja po končanih prireditvah, prijetna razpoloženja na vajah in vaš aplavz kot priznanje za videno in slišano.

Klub vsem zaprekam pa bodo vse sekcije nadaljevale z delom in vam do konca leta pokazale to, kar znajo in zmorejo. To so lahko na Pozdravu jeseni ob trgatvi predstavile le ljudske pevke Šentjanževke. Žal pa je nastop odrasle tamburaške skupine na isti prireditvi odpadel zaradi neprimerne časa nastopa, ko je bilo vaško središče skoraj prazno, oder pa pospravljen. Razočaranje je bilo upravičeno.

Življenje se tudi po novem letu ni spremenilo, saj je virus posegel na vsa področja našega življenja in dela. Zato si na pragu poletja želimo le, da bi se jeseni spet srečevali na kulturnih in drugih prireditvah, ki nam lahko naša življenja le polepšajo. Človek je družabno bitje, ki mu tudi to, kar ustvarjajo ljubitelji kulturne dediščine z velikim veseljem, polepša hiter življenjski slog. Tudi v bodoče jih nagradite z svojim obiskom.

Mira LONČARIČ,
za KUD Ivan Lončarič

Le umetniki in otroci
vidijo življenje, kakršno je.

Hugo von Hofmannsthal

Recital na lanski Prešernovi proslavi ...

Gostujoči pevci iz Loke in Marjete ...

Mlajši tamburaši med nastopom ...

Vse fotografije: D. Jakol

Kultura oživela

Kulturno glasbeno društvo Ptičica iz Prepolj je poskrbelo za prvo javno kulturno prireditev v občini Starše po daljšem obdobju, ko kulturnih dogodkov ni bilo zaradi novega koronavirusa.

Foto: J. Majerhofer

Utrinek iz predstave Kaj nam pa morejo ...

V večnamenski dvorani v Staršah so se predstavili z gostilniško komedijo KAJ NAM PA MOREJO. Uživali smo v aktualni komediji z znanimi nastopajočimi. Barbara Medved se je predstavila kot vaška gostilničarka, vaški posebneži pa so bili Branko Lešnik, Tilen Abram, Andi Mlakar in Jože Ekart. Slednji je tudi režiser predstave.

Gledalci smo v smeha polni komediji uživali in igralce nagradili z aplavzom. Pri udeležencih predstave je bilo čutiti veselje in sproščenost – kljub epidemiji.

Marta STEPIŠNIK

15 LET DELOVANJA KGD PTIČICA

Jože Ekart ...

Kulturno glasbeno društvo Ptičica iz Prepolj s svojim kulturnim delovanjem razveseljuje ljudi v domači občini, širši Sloveniji in tudi tujini. Letos praznuje 15 let delovanja, zato smo se pogovarjali s predsednikom društva, izjemnim kulturnim ustvarjalcem v občini Starše, Jožetom Ekartom, po domače Ekartovim Pepijem.

1. Kdaj, kje in komu se je porodila ideja o ustanovitvi KGD Ptičica?

Ustanovitvi KGD PTIČICA je botrovala nagrada Ura da Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, ansamblu Ekart, za večkratne obiske rojakov v Kanadi, ZDA in Avstraliji ter za ohranjanje slovenskega jezika in kulture med Slovenci. Zaradi zelo aktivnega dela ansambla Ekart, ki je deloval kot glasbena sekcija KD Urška ter TV oddaje Polje, kdo bo tebe ljubil, smo morali ustanoviti novo društvo. Poimenovali smo ga po zmagovalni pesmi Ptičica!

2. Predstavite nam vaše društvo, cilje delovanja, vsebine.

Smo nepridobitno društvo, ustanovljeno 23. 10. 2005, ki ljubiteljsko deluje na področju kulture in glasbe. Naše naloge so usmerjene k delovanju in ohranjanju gledališke tradicije, skrbi za slovenski jezik in narečja, organizaciji

TV oddaj, kulturnih dogodkov, spodbujanju novih dejavnosti, razširjanju članske baze ter ustvarjanju kulturnih programov. Zavedamo se, da je kultura notranja sprostitev življenja, zato ji je vredno prisluhniti in ji dati možnosti.

3. Kdo so člani, od kot vse prihajajo, kaj vas povezuje?

Člani društva prihajajo iz vseh vasi občine Starše, pa tudi iz drugih krajev. Povezuje nas ljubiteljsko kulturno ustvarjanje v različnih smereh, saj igramo, nastopamo na gledaliških odrih, pojemo, plešemo, pišemo knjige itd. Želimo ohranjati kulturno dediščino, istočasno pa ustvarjati nove programe in izraziti tudi utrip današnjega časa.

4. Kaj vam pomeni teh 15 let delovanja? Kako boste obeležili svojih 15 let?

Na prehojeno pot nas vežejo mnogi nepozabni spomini, predstave, TV oddaje, koncerti, gostovanja, druženja in nagrade. Obletnico nam je žal preprečila korona, bo pa zato 20. jubilej, čez štiri leta, toliko slajši.

5. Ali se spominjate kakšnega posebnega dogodka?

Ostajajo spomini, ki jih čas ne izbriše. So kot parfum duše, so naše bogastvo! Trenutkov, ki ostajajo zapisani globoko v duši, je veliko. Težko je izbrati enega. Vsak je dragocen, kot ključ preteklosti, in vsak nas spodbuja, da gledamo naprej.

6. Vemo, da ste vi poleg tega, da ste predsednik društva, tudi igralec, režiser, scenarist, glasbenik ... Skratka, poznamo vas kot velikega kulturnega ustvarjalca v občini in tudi izven.

Vsak človek ima talent, vprašanje je le, ga izkorišča ali ne! Vsak je ustvarjalen na svoj način, posebej še, če teži k izpopolnjevanju svojih naravnih danosti. Kreativ-

nost ali ustvarjalnost je proces odkrivanja novih idej in konceptov. Dokler bo mogoče, bom zajemal iz studenčka življenja in puščal drobne sledi.

7. Po kakšnem ključu izbirate igre, ki jih igrate, igralce v igrah, kaj mora imeti igralec, katere so tiste lastnosti, da si rečete: Ta je pravi za to vlogo.

V KGD Ptčica smo v zadnjih letih postavili na oder gledališke predstave različnih žanrov. Od komedije, drame, muzikala, pasijona, humoreske do zgodovinske predstave. Pri izbiri predstav so pomembni mnogi faktorji: zahtevnost scene, kostumov, število nastopajočih itd. Pri predstavah drugih avtorjev je potrebno pripraviti lastno priredbo, besedila pesmi, glasbo in odrsko postavitev. Veliko lažje je, ko igramo avtorske predstave. V zadnjih letih sem napisal štiri: komedijo Od jutra do večera, muzikal Prijatelji, ostanimo prijatelji, komedijo Kar bo, pač bo in monokomedijo Klinc, pa taka sreča.

Kako izbiram igralce? Enostavno, ker jih poznam! Vem, kdo lahko v posamezni lik vnese največ čustvenega naboja in kdo lahko začuti aritmijo lika.

8. Uprizorili ste številne predstave. Ali imate morda svojo najljubšo?

V zadnjih desetih letih smo predstavili: monokomedijo Klinc, pa taka sreča, muzikal Moje pesmi, moje sanje, humoresko Večerja za enega, Božično zgodbo, satirično komedijo Dobri vojak Švejk, muzikal Prijatelji, ostanimo prijatelji, komedijo Poroka z dolarji, zgodovinski spektakel Pasijon, muzikal En dan življenja, komedijo Kar bo, pač bo, dramo Miklova Zala in komedijo Kaj nam pa morejo!

Najljubše ni, vse so mi enako drage. Veseli pa me, da so moji avtorski predstavi, komediji Od jutra do večera in Kar bo, pač bo, igrala kulturna društva v Vidmu pri Ptujju, Dovje-Mojstrani in Križu pri Komendi, muzikal Moje pesmi, moje sanje, z mojo priredbo, pa v Grosupljem. Vesel sem tudi, da smo humoresko Večerja za enega predstavili tudi v Kanadi.

9. S katerimi društvi sodelujete?

Sodelujemo z mnogimi društvi, čeprav je sodelovanje med kulturnimi društvi v občini Starše premalo. Vzrok je predvsem v tem, ker v občini nimamo krovne organizacije (zveze), ki bi skrbelo za kulturo.

10. Opišite nam svoje delovanje v času epidemije.

Utrinek iz predstave En dan življenja (predstava v KC Majšperk) ...

Utrinek iz predstave Miklova Zala (predstava v Mariboru) ...

Kaj ste ustvarili?

V času korone smo namesto nastopov pridno vadili. Uvedli smo vaje v manjših skupinah, kot so zahtevali predpisi, in pripravili kar dve novi predstavi. Gostilniško komedijo Kaj nam pa morejo, ki smo jo v soboto, 22. maja, tudi premierno predstavili, ter muzikal Tote babe.

11. Kje ste dobili navdih za predstavo Kaj nam pa morejo?

Navdih mi je dala korona. Če v teh nepredvidljivih razmerah želimo igrati, bo potrebno napraviti nekaj drugačnega, času in razmeram primernega. Upam, da je uspelo!

12. Po veselih obrazih v dvorani sem prepričana, da vam je uspelo. Kakšni so vaši načrti za prihodnost?

Za letošnjo jesen imamo pripravljen muzikal Tote babe, v katerem nastopa enajst karakterno različnih žensk. V zanimivi zgodbi sproži pohlep glavne igralko znamenito slovensko »faušijo«, posledično pa tudi jezo in maščevanje. V dogajanje polno humorja je vključeno veliko glasbe in petja.

V jeseni pa se začne ustvarjanje našega največjega projekta – snemanja televizijske nadaljevanke NA BRAZDAH LJUBEZNI, ki bo posneta po moji prvi knjigi Spomin na gostijo. Napisal sem scenarij za enajst TV nadaljevanek, ki jih bomo posneli na različnih lokacijah na Dravskem in Ptujskem polju, od oktobra do junija 2022. Sodelovalo bo okrog 60 igralcev iz raznih krajev in večje število statistov. Nadaljevanke se bo pričela predvajati v oktobru 2022!

13. Sodelovanje z Občino Starše?

Bilo je, čeprav smo bili kljub ustvarjalnosti in delu pogosto tudi prezrti. Vesel sem, da se situacija popravlja, da se z Občino Starše vse bolj slišimo in skupno pripravljamo velike načrte.

14. Kako bi ocenili kulturni utrip v občini Starše?

Prepričan sem, da se kulturna društva trudijo, ustvarjajo po svojih zmogljivostih, manjka pa povezovalni člen, preglednost dela, sodelovanje. Problem, ki se pojavlja v društvi, je prosti čas, pomanjkanje mladih in dejstvo, da v občini nimamo primerne gledališke dvorane.

15. Zakaj čutite takšno potrebo, da ustvarjate v domačem kraju?

Domači kraj, domača občina, to je dom, domovina. Tu je doma moja duša! Je kot drevo s koreninami v Prepoljah in krošnjo, ki se razprostira daleč na vse strani neba.

16. Si predstavljate življenje brez odra?

Težko!

17. Kaj si želite za društvo v prihodnje?

Veliko ustvarjalnosti, uspešno izpolnjene zadane nalo-

ge ter da si člani društva, po dolgih sušnih letih, končno lahko privoščimo izlet!

Spoštovani g. Jože Ekart, hvala vam in vaši ekipi v društvu za vse kulturne užitke. Prepričani smo, da nas ob vaši energiji in delovnem elanu čaka še veliko zanimivih, zabavnih predstav.

Marta STEPIŠNIK

ZlataDrava - nepozabno doživetje in turistična priložnost za vse

V sklopu projekta ZlataDrava obujamo zgodbe o zlatokopih - izpiralcih zlata in izvoru imena vasi Zlatoličje. To zgodovinsko izročilo o izpiranju zlata v Zlatoličju želimo prenesti na mlade rodove, z možnostjo prepoznave priložnosti, ki nam jih ponuja narava, ob upoštevanju kulturno-zgodovinskih dejstev. Raznolikost Dravskega polja na vseh področjih je velika, zato je cilj projekta ZlataDrava povezovanje, prepoznavanje in interpretiranje le-te.

Izpiranje zlata na reki Dravi živi že več tisočletij. Izpirali so ga že Kelti, Rimljani, Karantanci, Franki, Habsburžani in kot zadnji izpiralci še naši dedje oz. pradedje. Izpiranje zlata na reki Dravi je nekako zamrlo v letih 1960, se pa zanimanje zanj s projektom ZlataDrava ponovno obuja. Izvedba projekta, v katerem kot partnerji sodelujejo Občina Starše, Gradnje Starše, Športno društvo Zlatoličje in Turistično društvo Starše, temelji na izvedbi zgodovinske in terenske raziskave o zlatu in njegovem izpiranju.

Prikazane bodo tehnike izpiranja nekoč in danes, s poudarkom na izpiranju nekoč. Gre za bogat turistični dogodek, doživetje, ki bo povezovalo lokalne ponudnike, šport in rekreacijo (pohodništvo, tek, dravsko kolesarsko pot, plovnost reke Drave – čolnarstvo), izobraževalni proces (biološka, ribiška in lovska učna pot), projekt bunkerjev-Rupnikove linije, program preživetja v divjini – krajinskem parku Drava in druge dogodke v zvezi z zabavnim in kulturnim življenjem.

Gre za daleč največji turistični program. Povezoval bo lokalno turistično ponudbo in prireditve v osrčju Dravskega polja, ki se v objemu Slovenskih goric ter Dravinjskih goric, Pohorja, Maribora in Ptuja v vsej svoji veličini ponuja tako vsem domačim kot tujim turistom.

V maju je bila izvedena delavnica, namenjena urejevalcem prostora, okoljevarstvenikom in drugim strokovnim službam, v mesecu juliju bo delavnica, namenjena vsem turističnim delavcem in agencijam, nato bo izvedena delavnica še za šolarje; potem gre celoten turistični produkt v realizacijo.

Vsem, ki imate kakršnokoli zgodbo ali spomin, vezana na izpiranje zlata na Dravi, in ju želite deliti ter povedati še nam vsem, lahko kontaktirate na:

Ime vasi Zlatoličje je v povezavi z izpiranjem zlata v reki Dravi ...

Tako so nekoč izpirali zlato ...

Aleksander Furek: tel.: 041 327 135; e-naslov: sandi.furek@gmail.com.

Za Turistično društvo Starše zapisal avtor celotnega projekta Aleksander FUREK

Foto: D. Jakol

Foto: iz arhiva A. Fureka

ZGODBA O ZLATOLIČKEM ZLATARJU

Pet pubecov ob Dravi živi,
zlatu jim v očeh žari
in zlato zgodbo govori.

Na začetku je ZLATOSLEDEC.
Ta mali se takoj v vodo in breg zapodi,
da bogato zlato izsledí.
Bolj ko ga vidi, bolj bleđi.

Preveč hiti, ne ve še,
da voda z roko pleše,
pesek kotali, zlate luske na miru pusti.

Čas teče, volja ugaša,
želja enim še tli.
Kdor ljubi in ma srečo pa tudi znanja,
kot ZLATOPRALEC se prebudi.

ZLATOPRALEC ve,
kje zlata ni in kje se nahaja,
tam ga koplje in v mošnjičku vzgaja.
Sanja, tuhta, kje v reki je zlato lice,
kako naj se ga on oprime,
da obogati, se slavi, brezdelju prepusti.

Želja po več preveč v njem gori,
nevarnost je tu,
da v ZLATOMRZLIČARJA se razplamti.
ZLATOMRZLIČAR, on je čisto zlato,
tako ga občuduje,
nekateri pravijo, da celo ljubkuje.
Čez dan včasih nanj pozabi,
večer ga spet k zlatemu užitku zvabi.

Ko ta ritem že kar dolgo traja,
spomni se besed prijatelja iz bližnjega kraja:
„Za zlato krsto smrt in kose postavljajo se v vrsto.“

Zajoka, želja po spremembi dovolj je velika,
v ZLATOPOETA se preslika.

ZLATOPOET se v bistvo zlata zaljubi,
je staro, so ga stare zvezde rodile,
po veselju razpršile, v naša telesa nekaj naselile.
Še posebno rad ima zlato iz reke,
to nedolžno je že na veke.
Rad o zlatu govori, včasih misli v glavi zadrži.

Ko v ogledalo se pogleda,
star je, ah, tako samo izgleda.
Svoje pesmi je že spisal,
pod njimi kot ZLATAR se je podpisal.

ZLATAR ..., on diha ..., Boga izkorišča,
a pošteno, saj ve, da sta eno.

ZLATAR rad uči, zlatu še sledi,
ga koplje, ga vroče zmrazi,
rad zapoje, tako ostane mlad
kot že prejšnjikrat.

Potem izdihne svoje spomine,
ene razkroju prepusti, druge vdihne nazaj,
vseeno rad podoživljal bi,
tako ali drugače, zlati raj.
Saj ve, da bliža se kraj in raj,
je itak! povesod že vekomaj.

Kje se najde todega človeka,
če sploh je še živ, vsaj malo igriv,
da pove, koliko je bogat, da da kakšne napotke,
kako v življenju navzgor
ali vsaj v bogastvo, četudi navzdol.

Kolko je bogat, tega ti ne pove,
oprosti, a za ljubezen in prijatelje ima zadosti!
Aja, kje se ga najde, in tudi ostale štiri tiče,
pomisli, ta kraj se ZLATOLIČJE kliče!

Sašo ŠANTL

Bunkerji Rupnikove linije

Ob številnih poljskih in gozdnih poteh v občini Starše lahko hitro naletimo na betonske objekte, bunkerje, ki burijo domišljijo tako domačinom kot priložnostnim obiskovalcem. Zgodba bunkerjev v naši občini sega v čas Kraljevine Jugoslavije, ki je pred bližajočo se drugo svetovno vojno, med leti 1938-1941, hitela z izgradnjo bunkerjev po tako imenovani Severni črti – Rupnikovi liniji, imenovani po generalu Leonu Rupniku. Razlikujemo med bunkerji, ki se nahajajo ob Dravi in se ponekod približajo prvi dravski terasi, in med tistimi, ki se nahajajo na obeh straneh kanala in so jih zgradili po drugi svetovni vojni. Zanimivo je, koliko je imenovanih bunkerjev – v Zlatoličju šest, v Staršah osem, dva v Loki in Rošnji. Kar nekaj pa jih je bilo uničenih in zasipanih. Gre omeniti, da se snuje vsebina, zbirajo ideje o novih vsebinah, ki bi jih lahko bunkerjem namenili, saj ti predstavljajo pomemben turistični potencial, ki ga v bodoče moramo izkoristiti. Kakšna beseda več pa ob drugi priložnosti.

Rado PODGORELEC

Bunker bo sedaj služil drugemu namenu ...

Le kaj bi povedala zgodovina ...

Foto: R. Podgorelec

Čebelarstvo na kmetiji Lovrec

Že davno pred našim štetjem, v dobi mezolitika, so takratna primitivna ljudstva izkoriščala čebele. Najprej je šlo za med kot sladilo, kasneje skozi stoletja pa so ga ljudje začeli tržiti in v srednjem veku postaneta med in vosek pomemben del gospodarske dejavnosti. Pri nas se je čebelarstvo najbolj razvilo v času Marije Terezije, in to na Kranjskem in Gorenjskem. Najbolj znan čebelar iz tistega časa je Anton Janša, ki je bil prvi učitelj čebelarstva na Dunaju. Čebelarstvo se je nato kot drugod po svetu tudi v Sloveniji hitro razširilo. Slovenci smo osvojili čebelarjenje na panjih s premičnim satjem avtorja Antona Žnideršiča.

Danes je čebelarstvo v Sloveniji kmetijska panoga, s katero se ukvarja okoli 11.000 Slovencev, ki imajo v lasti 200 tisoč družin. Pri nas ločimo tri vrste čebelarjenja: ljubiteljsko čebelarjenje (katerega motiv je ohraniti stik z naravo), čebelarjenje kot dopolnilna dejavnost in čebelarjenje kot osnovni vir preživljanja, med katero sodi tudi čebelarstvo Marjane Lovrec.

Marjanina čebelarska pot se je začela v Halozah, kjer je bila narava pred 40 leti zelo radodarna z raznimi čebeljimi pašami. Kot mlada punca se je zaposlila pri čebelarju Pislaku iz Apač, čigar čebelarstvo je še danes eno največjih v Sloveniji. Tam je dodobra spoznala obnašanje čebel in večino časa delala na vzrejališču čebeljih matic. Njena velika želja pa je bila, da bi imela lastne čebelje družine. Ta želja se ji je leta 1998 tudi uresničila.

Kupila je 21 čebeljih družin na Pohorju in jih kmalu razmnožila do številke 120. Začetki so bili težki, saj je bilo treba vse, kar se je pridelalo, tudi prodati. Leta 2003 je začela obiskovati tečaj za čebelarske mojstre, ki je bil do takrat večinoma domena moških. Kot druga ženska v Slo-

Foto: B. Lovrec

Marjana Lovrec pred svojo stojnico ...

veniji ga je tudi uspešno zaključila. Skozi leta je za delo čebelarja navdušila sina Nejca, ki bo po opravljeni fakulteti prevzel vajeti tega težkega, ampak lepega poklica.

Danes naše čebelarstvo obsega 240 čebeljih družin. To so trije statični čebeljnaki in dve prevozni enoti. Čebele so razporejene po Kozjaku in severnem delu Pohorja. Po lokacijah se vse uvrščajo v območja, kjer je možno ekološko čebelarjenje. Pridobiti certifikat ekološko pridelanega medu je naš cilj v naslednjih dveh ali treh letih. Sicer pa naše kozarce z medom krasi prelepka – Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo. To pomeni, da je ta med izključno slovenskega izvora, nadzorovane kakovosti, svež in pravilno skladiščen ter vsebuje cvetni prah rastlin, ki rastejo na ozemlju naše države. Pri tem mora biti zagotovljena njegova sledljivost.

Med pozitivne lastnosti slovenskega medu prištevamo, da je odlično hranilo in krepčilo, deluje pomirjevalno, živilom daje aromo, je vir antioksidantov in mineralov, deluje protivnetno in protimikrobno.

Foto: B. Lovrec

Čudovit pogled v daljavo in sladka paša za čebele ...

Maša Golob, 4. b

Mentor: Jernej Šenk

V našem čebelarstvu pridelujemo več vrst medu. To so cvetlični, akacijev, gozdni, kostanjev, ajdov in občasno tudi smrekov ali hojev med. Njihovi okusi in arome so različni, odvisni od botanične sestave. Naše čebelarstvo pa kupcem ponuja tudi celo paleto kremnih medov (kremni med z ingverjem, poprovo meto, cimetom, ameriškim slamnikom in borovimi vršički). Zelo cenjena je naša mešanica Medocvet, ki vsebuje gozdni med, cvetni prah, propolis in matični mleček. Prav matični mleček je krona našega čebelarstva. Zdravilne lastnosti, ki se odražajo v dvigu odpornosti človeškega organizma, imajo neprecenljivo vrednost. Pridobivanje je zahtevno, saj je pri delu potrebna natančnost in doslednost. Vsi ti izdelki so kupcem na voljo doma, na tržnicah v Mariboru in z dostavo v Mariboru in okolici.

Pa vendar ni vse tako rožnato. Vremenski pojavi z blagimi zimami, spomladansko pozebo in vročinskimi vali ogrožajo življenje čebel. V takih razmerah je potrebno mnogo strokovnega znanja, da ohranimo čebele kot vrsto žuželk, ki so pomemben opravevalec in človekov sopotnik skozi stoletja. Prav ohranitvi čebel je namenjen 20. maj – SVETOVNI DAN ČEBEL, ki je nastal na pobudo Čebelarske zveze Slovenije. Pomembno je ozaveščanje ljudi po celem svetu, da lahko z majhnimi koraki mnogo storijo za tega opravevalca. Majhni

Erin Mesarič, 4. b

Mentorica: Daša Jakol

koraki so nepokošene mejice, pozno cvetoči travniki, saditev medovitih rastlin, pravilna uporaba pesticidov.

Naj se misel »posadi rožo za čebelo« dotakne vsakega izmed nas.

Branko LOVREC

Nelly Topolovec

JAZ, ČEBELA

Sem mala čebelica,
letam naokrog,
imam tri pare nog.

Želo, da te pičim
in ti željo uresničim.

Letam iz cveta na cvet,
rožice so moj svet,
za male otroke nabiram med.

Letam iz cveta na cvet,
pisan travnik je moj svet,
za velike otroke nabiram med.

Letam iz cveta na cvet,
da čebelarju zagotovim med.

Kako smo delovali v času koronavirusa

Koronavirus, ki je presenetil in ohromil ves svet, je posegel tudi v delo naše Župnijske Karitas.

Navkljub strahu in negotovosti, ki je bila prisotna tudi med nami, smo se morali prilagoditi in prinesli nove odločitve.

Odpadli so obiski k našim starostnikom in obnemoglim, tako v domačem okolju kakor tudi v domovih. Hrano, ki jo redno dobivamo iz evropskih sredstev, smo članice dostavljale pomoči potrebnim na domači prag. Omejile smo fizične stike, pogovore smo izvajale preko telefona. Človeku je lažje, če z nekom deli svoje težave in stiske. Našim občanom smo ob okroglih obletnicah pošiljale čestitke iskrenih želja. Nadškofijska Karitas Maribor nam je preko video konferenc prirejala izobraževanja.

Kaj storiti v času, ki je pred nami in je zaznamovan s preteklimi izkušnjami? Naučiti se ceniti to, kar imamo, biti hvaležni, da smo zdravi mi in naši bližnji ter paziti drug na drugega.

Karitas ✦

Romana PETEK,
voditeljica ŽK Starše

Gasilska zveza Starše praznuje **20 let**

Gasilstvo na območju današnje občine Starše ima zelo dolgo tradicijo. Skorajda 135 let je od tega, ko je bilo ustanovljeno prvo gasilsko društvo na sedanjem ozemlju Gasilske zveze Starše, PGD Starše. Počasi, a vztrajno so nastajale PGD Prepolje, nato PGD Zlatoličje in kot najmlajše, ustanovljeno pred 70 leti, PGD Trnīče. Društva so takoj po II. svetovni vojni bila povezana v takratno Okrajno gasilsko zvezo Ptuj, saj so naši kraji takrat sodili pod ptujski okraj. Šele kasneje smo prešli pod okraj Maribor in temu smo se prilagodili tudi gasilci. Tako smo bili povezani v Gasilsko zvezo Maribor, kasneje, po združitvi na 6 občin, v Občinsko gasilsko zvezo Maribor - Tezno in nato zopet v skupno Gasilsko zvezo Maribor. Med tem časom smo leta 1994 dobili tudi svojo občino, gasilci v občini pa Občinsko gasilsko poveljstvo občine Starše, ki se je še naprej povezovala v GZ Maribor.

TURISTIČNO DRUŠTVO STARŠE

VABI NA TRADICIONALNO ŽETEV PŠENICE NA NJIVI V ZLATOLIČJU - V SOBOTO, 17. 7. 2021, OB 9.00

TD Starše, Društvo Ajda in Občina Starše bodo izvedle prireditev Tradicionalna predstavitev žetve pšenice na njivi v Zlatoličju.

Videli boste žetev s koso in srpom ter vezanje in postavljanje snopov.

Ob delu bodo člani društev peli ljudske pesmi in igrali ljudske viže ter prikazali stare običaje ob žetvi ali po njej. Prireditve se bodo udeležili udeleženci, kosci, ženice in skupina za spravljanje snopov. Delo bo povezoval turistični vodnik, za zaključek bo pripravljena malica za udeležence.

Predstavljen bo tudi domača ponudba.

Organizator bo zagotovil opozorila v zvezi s COVID 19.

UO TD STARŠE IN DRUŠTVO AJDA

V letu 2000 smo pričeli razmišljati o svoji gasilski zvezi. Imeli smo voljo, usposobljen kader, predvsem pa veliko poguma. Odločili smo se, da gremo na svoje. Po vseh tehničnih in pravnih formalnostih je bil v prostorih PGD Zlatoličje 26. 4. 2001 ustanovni občni zbor Gasilske zveze Starše. Za prvega predsednika je bil izvoljen Ivan Furek iz PGD Zlatoličje, za prvega poveljnika pa Franci Petek ml. iz PGD Starše.

Prvenstvena naloga novonastale zveze je bila usposabljanje in izobraževanje gasilcev ter opremljanje društev. Tako smo pričeli z nabavo osebne zaščitne opreme (zaščitne obleke in čelade) ter nadaljevali s skupno opremo, predvsem z izolirnimi dihalnimi aparati. V tretjem sklopu nabave smo se postopoma po društvih lotili nabave vozil.

Tudi na tekmovalnem področju so bile in so še vedno naše enote zelo uspešne. Zaradi tega je bila GZ Starše leta 2006 organizatorica državnega tekmovanja za mladince in pionirje. Omeniti moram tudi, da se je dvema ekipama iz naše zveze uspelo uvrstiti na gasilsko olimpijado, in sicer mladincem PGD Starše leta 2013 in članom A PGD Starše leta 2017.

V zvezi skrbimo tudi za mednarodno sodelovanje med gasilci. Tako imajo vsa naša društva prijateljska sodelovanja oz. listine o pobratenjih z gasilci iz Hrvaške ali Avstrije. Gasilska zveza pa ima podpisano listino o partnerstvu z gasilci iz Budve v Črni Gori. Z vsemi temi prijatelji si izmenjujemo izkušnje in primere dobre prakse. GZ Starše je ob svoji 10. obletnici delovanja razvila tudi prapor zveze, ki je njen simbol in ponos.

V zvezi tudi redno spremljamo dogajanje in spremembe na področju gasilske zakonodaje in predpisov ter z njimi redno seznanjamo društva in jim po potrebi nudimo pomoč. Že dolgo smo si prizadevali, da bi pridobili ustrezne prostore za delovanje, saj je dosedanja soba bila neprimerna. Želja se je uresničila lani, ko nam je PGD Starše brezplačno odstopilo prostor, v katerem smo uredili sejno in štabno sobo, od koder se bodo skupaj s Civilno zaščito koordinirale večje intervencije. Pri tem projektu nam je finančno pomagala Občina Starše.

Ob 20. obletnici ustanovitve GZ Starše se želim zahvaliti vsem gasilcem v Gasilski zvezi Starše za njihovo požrtvovalno delo in trud ter jim sočasno čestitati ob obletnici.

Branko VOGRIN,
predsednik GZ Starše

Državno mladinsko gasilsko tekmovanje

V soboto, 5. junija 2021, so se tri ekipe Gasilske zveze Starše udeležile mladinskega državnega gasilskega tekmovanja v Celju. Privilegij, tekmovali na najvišjem nivoju, so si ekipe priborile z uvrstitvijo na stopničke na tekmovanju mariborske regije oktobra 2019. V Celju so mlade gasilke in gasilci zelo uživali: »Na državnem tekmovanju mi je bilo zelo všeč, da smo se zelo potrudile in dale vse od sebe. Všeč mi je bila tudi malica,« je povedala Laura iz PGD Starše (14 let). Pionirji in pionirke so v en glas dodali: »Na državnem tekmovanju nam je bila najbolj všeč štafeta.«

Ekipe pionirjev PGD Trniče in pionirk ter mladink PGD Starše so se na tekmovanje temeljito pripravile. Vita, Patrik in Nel (vsi 10 let) iz PGD Trniče so povedali: »Treningi niso bili naporni, smo pa veliko vadili.« Tinkara (13 let) iz PGD Starše je opisala, kako izgledajo gasilske vaje: »Treningi so bili zelo raznoliki, od vaj za moč in kondicijo do gasilskih vaj. Včasih so bili tudi naporni.«

Na državnem tekmovanju, kjer je nastopalo 142 ekip iz vse Slovenije, so naši mladi gasilci osvojili naslednje rezultate. Pionirji PGD Trniče so zasedli 37. mesto, pionirke PGD Starše so bile 8., mladinkam PGD Starše pa je le kanček sreče zmanjkalo do zmagovalnega odra in uvrstitve na kvalifikacije za gasilsko olimpijado, ki bo prihodnje leto prav v Celju. Dosegle so odlično 5. mesto. Mentorji PGD Starše so bili po tekmovanju zadovoljni: »Punce so bile na vajah zelo pridne, delovne in željne osvajanja novih gasilskih znanj. Skozi vaje so pridobile večšine, ki so jih uspešno predstavile na državnem tekmovanju, kljub prikradenim napakam pa res iskrene pohvale in čestitke za njihovo vestnost ter delo.« Mentorica PGD Trniče je pohvalam dodala: »Moja ekipa pionirjev je zelo igriva in motivirana za delo. Najbolj všeč mi je, kako se otroci med seboj spodbujajo in si pomagajo.« Prav vsi otroci so pohvalili tudi svoje mentorje. »Ocenile bi jih z oceno pet!« so bile najglasnejše pionirke.

Mladim gasilkam in gasilcem čestitamo ter se jim zahvaljujemo za vložen trud na vajah. Hvala tudi mentorjem ekip in staršem, ki nam zaupajo svoje otroke.

Anej LUKAN

Na velikem belem listu z majhnim madežem črnila vidijo ljudje samo *madež* ne pa velikega in čudovitega belega lista – življenja.
Vittorio Buttafava

Foto: iz arhiva PGD Starše

Mladinke PGD Starše ...

Foto: iz arhiva PGD Trniče

Pionirji PGD Trniče ...

Foto: iz arhiva PGD Starše

Pionirke PGD Starše ...

Državno gasilsko tekmovanje za člane in starejše gasilce

V nedeljo, 6. junija 2021, je v Celju potekalo Državno gasilsko tekmovanje za člane in starejše gasilce. Med 162 ekipami članic in članov ter 80 ekipami starejših gasilk in gasilcev je sodelovalo tudi 6 ekip iz Gasilske zveze Starše.

Ekipe so v deževnem vremenu dosegle naslednje rezultate:

- 8. mesto – članice B PGD Starše,
- 11. mesto – članice A PGD Starše,
- 14. mesto – starejše gasilke PGD Prepolje,
- 22. mesto – člani A PGD Starše,
- 22. mesto – starejši gasilci PGD Zlatoličje,
- 32. mesto – starejši gasilci PGD Prepolje.

Tekmovalcem iskreno čestitamo.

Anej LUKAN

Zame življenje ni napol dogorela sveča.

Kot čudovita bakla je, ki se je za trenutek znašla v moji roki, in rad bi, da bi zagorela s čim večjim *plamenom*, preden jo predam mlajšim rodovom.

George Bernard Shaw

Foto: iz arhiva PGD Starše

Člani A PGD Starše ...

Foto: iz arhiva PGD Starše

Članice A PGD Starše ...

Foto: iz arhiva PGD Starše

Članice B PGD Starše ...

Foto: iz arhiva PGD Prepolje

Starejše gasilke in gasilci PGD Prepolje ...

Foto: iz arhiva PGD Prepolje

Starejši gasilci PGD Prepolje ...

Novi prostor GZ Starše in CZ občine Starše

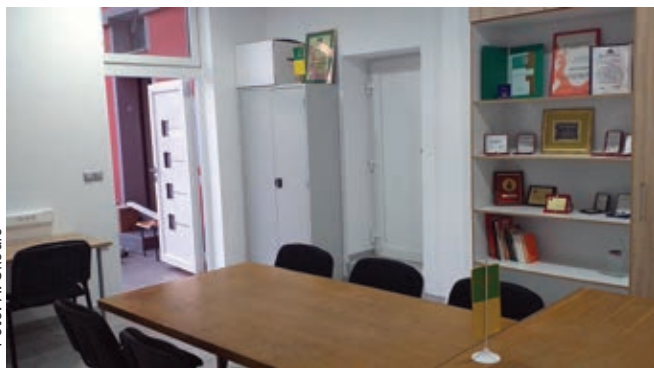
Gasilska zveza (GZ) Starše je doslej imela manjšo arhivsko sobo v Gasilskem domu Starše in ni imela ustreznega prostora, kot ima to večina ostalih GZ. Zaradi potreb dela GZ Starše in možnosti aktiviranja operativnega centra za območje občine Starše v primeru večjih naravnih in drugih nesreč smo v GZ bili postavljeni pred izziv, kako zagotoviti ustrezen prostor, ki bi ustrezal vsem zahtevam. Podobne operativne občinske centre so na pobudo regijskega centra za obveščanje (ReCO) Maribor že vzpostavile tudi nekatere sosednje občine, saj je ReCO Maribor v primeru večjega števila klicev ob večjih nesrečah zelo obremenjen.

V začetku leta 2020 se je ponudila možnost pridobitve večjega prostora v Gasilskem domu Starše, kar smo potr-

dili z medsebojnim dogovorom med GZ in PGD Starše in izvedli zamenjavo manjšega za večji prostor. Za ureditev prostora smo preko štaba civilne zaščite (CZ) zaprosili Občino Starše za potrebna finančna sredstva, ki bi bila namenjena ureditvi prostora. Po začetni odobritvi finančnih sredstev smo začeli z delom. Groba gradbena dela smo opravili večinoma člani GZ in člani PGD Starše, za kar se jim še posebej zahvaljujem. Ureditev prostora se v tem trenutku bliža koncu in predaji v uporabo. Prostor bo namenjen sestankom GZ, štabu civilne zaščite Občine Starše, operativi GZ Starše in v primeru večjih naravnih nesreč tudi kot operativni center za območje občine Starše. Sedaj bo vodenje večjih intervencij, kot so poplave, neurja, žled, epidemija ipd., ki so že prizadele našo občino, lažje in pomoč gasilcev občanom hitrejša.

Poudariti pa moram, da bi brez skupnega sodelovanja z Občino Starše, ki je v letu 2020 v ureditev vložila iz proračunskih sredstev 4.401,00 €, v letu 2021 pa 3.369,740 €, projekt zelo težko izvedli. Vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da imamo danes urejen prostor, se v imenu GZ Starše iskreno zahvaljujem, še posebej pa županu Stanislavu Greifonerju, članom GZ Starše, Štabu civilne zaščite Občine Starše, Cvetki Mohorko in vsem PGD naše občine.

Andrej SKODIČ

Novi prostor GZ Starše in CZ Starše ...

Foto: A. Skodič

VINIČARSKA ZGODBA V OBČINI STARŠE

Občina Starše v primerjavi s sosednjimi občinami levega brega Drave ni ravno vinorodna občina in nima vinogradov, kot ti krasijo občino Duplek, Mestno občino Ptuj in občine, vzhodno od nas, ter tudi druge občine, ki so od nas nekoliko bolj oddaljene. Vendar kljub temu negujemo spoštljiv odnos do vinske trte, tudi po zaslugi potomke najstarejše trte na svetu, modre kaučine z mariborskega Lenta, ter seveda naših brajd, ki že od nekdaj krasijo kmečka dvorišča v naši občini.

Naša viničarska zgodba potomke najstarejše trte na svetu traja vse od maja leta 2011, ko smo prejeli darilo Mestne občine Maribor, in sicer dva cepiča potomke najstarejše trte, ki od takrat uspešno rasteta in krasita procelje Osnovne šole Starše.

Sicer se naša viničarska zgodba zgleduje po viničarskih zgodbah, kot jih imajo bogata vinorodna območja Slovenije. Tako je po ljudskem izročilu sestavljena viničarska ekipa, ki zagotavlja skrb za nego potomk stare trte, vse od njene rezi do dobrega vina v kleti. Naša viničarska zgodba ne bi bila uspešna in zanimiva brez vinske kraljice, ki je promotor našega občinskega vina LaBrajde in seveda tudi vina potomke stare trte. Vinske kraljice

Veselo na trgatvi ...

Foto: iz arhiva društva

so mlada in brhka dekleta iz naše občine, z dvoletnim mandatom. Prva vinska kraljica je bila imenovana na prireditvi Martinovanje 2015, in sicer Urška Kokot iz Prepolj. Sledila ji je Maruša Zelenjak iz Zlatoličja, v času od leta 2017 do leta 2020, nakar je krono vinske kraljice v avgustu leta 2020 prevzela Anja Kelc iz Prepolj. Vinske kraljice uspešno zastopajo našo občino na številnih prireditvah v bližnji in širši okolici. Rezultat njihovega prijateljstva z vinskimi kraljicami iz drugih delov Slovenije je prisotnost vinskih kraljic iz Metlike, Ljutomera, Svečine, Koga pri Ormožu, Ptuja in še nekaterih drugih na naših prireditvah, povezanih z vinsko trto.

Gospodar potomke stare trte je aktualni župan občine Starše. Svojo potomko stare trte ima tudi Turistično društvo Starše, katere gospodar je njen predsednik.

Z mandatom novega župana Stanka Greifonerja je ta kot gospodar potomke stare trte na osnovi pogovora in dogovora s člani viničarske ekipe ter predsednikom Turističnega društva Starše odločil, da se viničarska zgodba v občini Starše odvija na sledeči način:

- v občini Starše deluje samo en viničar, ki ga kot gospodar potomk najstarejše trte na svetu ter gospodar občinske vinske blagovne znamke »La brajde« s sklepom za določeno obdobje postavlja vsakokratni župan občine,
- viničar deluje neodvisno in samostojno, vendar po potrebi svoje dejavnosti usklajuje s Turističnim društvom Starše (prireditve, ocenjevanje vin itd.),
- viničarska ekipa deluje in se financira v okviru Turističnega društva Starše kot samostojna in neodvisna sekcija, posledično se člani sekcije včlanijo v Turistično društvo Starše ter poravnajo članarino,
- viničar pripravi plan dejavnosti in finančni načrt za tekoče oz. prihodnje leto, s katerim seznanj Turistično društvo Starše, in ga neposredno prijavi na vsakoletni razpis za pridobitev potrebnih sredstev,
- Občina Starše Turističnemu društvu za delovanje sekcije viničarjev dodeli sredstva, ki so na voljo s sklepom, s katerim dodeli sredstva tudi Turističnemu društvu Starše za njegovo delovanje, pri čemer v sklepu jasno navede, koliko sredstev je namenjenih za delovanje Turističnega društva Starše in koliko za delovanje sekcije viničarjev,
- predsednik oz. blagajnik Turističnega društva Starše poskrbi, da se iz sredstev, pridobljenih za delovanje sekcije viničarjev, poravnajo obveznosti, povezane z delovanjem sekcije.

Viničarsko ekipo, ki jo v soglasju z županom sestavi občinski viničar, sestavljajo:

- občinski viničar, ki vodi in koordinira delo viničarske ekipe,
- namestnik občinskega viničarja,
- pomočniki občinskega viničarja,
- kletar,
- ahtar,
- trgači.

Za kvalitetno delo viničarske ekipe je odgovoren njen gospodar vinske trte, župan občine Starše Stanko Greifoner, ki je v dosedanjem mandatu izkazal veliko podporo viničarski zgodbi.

Viničarska ekipa svoje delo opravlja popolnoma volontersko, brez kakršnega koli plačila, razen stroškov škropiv in filtracije vina, ter skrbi za dve vrsti vina:

- vino potomke stare trte modre kaučine, ki je protokolarno vino župana občine Starše in se praviloma polni v steklenicah velikosti 0,25 do 0,3 litrov,
- občinsko vino LaBrajde, ki ga pridobimo z brajd na kmečkih dvoriščih občine Starše in ga občina toči na občinskih prireditvah. Ime občinskega vina LaBrajde je Občina Starše zaščitila pri Uradu za industrijsko lastnino, kar pomeni, da tega imena za vina v Sloveniji nihče drugi ne more uporabiti.

Veseli nas, da potomka potomke stare trte modre kaučine raste na veliko dvoriščih naših občanov. Cepiče potomke potomke stare trte uradno s certifikatom Občine Starše prejmejo naši občani vsako leto na prireditvi »Rez potomke stare trte« v začetku meseca marca, medtem ko jim cepiče zagotovimo konec meseca aprila, ko je čas njihovega sajenja. Cepiče vzgajamo v trsnici Trta v Zrkovcih.

Naša potomka potomke stare trte raste tudi v naših prijateljskih občinah Preding v Avstriji in Donji Voči na Hrvaškem. Oba cepiča je posadil občinski viničar dr. Janez Ekart. V Donji Voči se je to zgodilo v začetku maja leta 2015, v Predingu pa leta 2016 v prisotnosti takratne vinske kraljice Urške Kokot. Posebej naši prijatelji iz Predinga so zelo lepo opremili lokacijo za potomko potomke stare trte v centru Predinga, s pergolo in klopmi za počitek ter kovinsko ograjo, podobno naši v Staršah.

Potomka stare trte modre kaučine občini Starše daje novi kulturni utrip. Bogatijo nas kulturne prireditve ob rezu vinske trte v mesecu marcu, postavitve klopotca v mesecu avgustu, trgatve potomke v sklopu prireditve »Pozdrav jeseni« v mesecu septembru in martinovanje v mesecu novembru. Ob trgatvi potomke stare trte v sklopu prireditve Pozdrav jeseni in martinovanju viničarska ekipa obogati sceno prireditve s svojim simbolom, vinskim vozičkom, na katerem je najbolj pomembna viničarska oprema – od soda, stiskalnice, mlina in seveda vinskega vrča.

Viničarska zgodba v občini Starše ima danes trdne temelje z zaslugami pokojnega župana Bojana Kirbiša in veliko podporo sedanjega gospodarja vinske trte, župana občine Starše Stanka Greifonerja, vinskih kraljic ter dobro viničarsko ekipo, katere vrednota je medsebojno razumevanje in spoštovanje ter skrben in odgovoren odnos do vinske trte in vina.

Dr. Janez EKART, občinski viničar

SMERNICE ZA UPORABO ZASLONOV PRI OTROCIH IN MLADOSTNIKI

Smernice je na pobudo primarnih pediatrov pripravila multidisciplinarna skupina strokovnjakov, ki se pri delu ukvarja z otroki in mladostniki.

Gre za prva slovenska nacionalna priporočila za uporabo zaslonov pri otrocih in mladostnikih. Namen smernic je, da bi dvignili raven ozaveščenosti o pomenu časovne omejitve, ustreznega načina uporabe in kakovosti izbranih vsebin, ki jih otroci in mladostniki spremljajo preko zaslonov. V predšolskem obdobju, še posebej v prvih dveh letih otrokovega življenja, strokovnjaki odsvetujejo vsakršno uporabo zaslonov pri otrocih. Pri uporabi zaslonov je otrokom zelo pomemben vzgled odraslih. Poudarjeno je omejevanje uporabe zaslonov pri starših, ko so ob otroku.

Po drugem letu starosti priporočajo, da otrok uporablja zaslone skupaj s starši. Čas pred zasloni naj bo namenjen predvsem družabnim stikom (npr. videoklicem s sorodniki) in kakovostnim izobraževalnim vsebinam, o katerih naj se starši pogovarjajo z otrokom. Odsvetujejo uporabo zaslonov za nagrajevanje oz. kaznovanje, pomirjanje, uspavanje, preusmeritev pozornosti ob stiskah, ob izvajanju dnevnih rutin in namesto varuške.

Strokovnjaki svetujejo, da otroci prve triade osnovne šole zaslone le izjemoma uporabljajo samostojno, npr. kadar to narekuje delo za šolo. Pred začetkom samostojne uporabe zaslonov naj se starši z otrokom pogovorijo in dogovorijo o pravilih uporabe. Koristno je skleniti družinski načrt uporabe zaslonov. Npr. obroki naj bodo čas brez zaslonov, določijo naj ure dneva, po kateri družinski člani ugasnejo zaslone, določijo mesta v domu, kjer zasloni ostanejo preko noči, dan brez zaslonov. Odsvetujejo, da ima otrok in mladostnik zaslone v svoji sobi, še posebej v večernem in nočnem času.

Čas za zaslonom je priporočljivo uravnotežiti z igro in telesno dejavnostjo, po možnosti na prostem.

Raba zaslonov pri pouku mora biti osmišljena. Priporočajo redno digitalno in medijsko opismenjevanje, učenje spletne etike in izobraževanje o vrstah spletnih zlorab in načinih pomoči.

S strani staršev in šole priporočajo pogovore glede možnih zlorab na internetu. Otroci in mladostniki so lahko izpostavljeni sovražnemu ali škodljivemu govoru, vsebinam, ki so problematične, neprimernemu vplivu vplivnežev, predelavi, preoblikovanju njihovih fotografij, posameznikom, ki želijo navezati stik z namenom različnih zlorab, vsebinam, ki spodbujajo prekomerno rabo in lahko povzročijo zasvojenost (igričarstvo, spletne stave) in navezovanju stikov z neznanci. Pomembno je, da otroci in mladostniki vnaprej vedo, na koga se v primeru težav lahko vedno obrnejo. V primeru, da pride do zlorab, je treba ustrezno ukre-

Foto: D. Jakol

Spoznavanje programa Teams pred delom na daljavo ...

pati. Starši morajo upoštevati pravice otrok in mladostnikov do zasebnosti in jih po nepotrebnem ne izpostavljati na internetu (na primer objavljane otrokovih fotografij na družbenih omrežjih).

Določena vedenja lahko kažejo, da gre pri otroku in mladostniku za prekomerno rabo zaslonov in razvoj zasvojenosti od vsebin preko zaslonov. V tem primeru se svetuje posvet s strokovnjakom. Takšna vedenja so: sprememba spalnih navad (ne zaspil brez zaslona), sprememba prehranjevalnih navad (prehranjevanje ob zaslonu), sprememba higienskih navad in manjša skrb zase, čustvena nihanja, čustvena reakcija (tudi agresivna), izguba občutka za čas, stalno razmišljanje o aktivnostih na internetu, izguba zanimanja za druge aktivnosti, ki niso povezane z uporabo zaslona, zapiranje vase, težava v medosebnih odnosih ...

Strokovnjaki ugotavljajo neugodne učinke prekomerne rabe zaslonov, in ti so: slabše kognitivne sposobnosti, učna manjše uspešnost, govorne-jezikovne motnje pri predšolskih otrocih, motnje pozornosti, nemirnost, motnje spanja, kratkovidnost, sindrom utrujenih oči, debelost, depresija, agresivnost kot posledica izpostavljenosti agresivnim vsebinam na zaslonih in odvisnost od interneta.

Dostopno na spletnih naslovih:

- <https://www.nijz.si/en/zaslone>,

- <https://www.zdravniskazbornica.si/informacije-publikacije-in-analize/zaslone>.

Povzeto po Smernicah za uporabo zaslonov pri otrocih in mladostnikih.

Marija BEDNJANIČ,
pedagoginja na OŠ Starše

POZDRAV IZ 4. B POŠ MARJETA

GOVORNI NASTOP PRI DRU

V šoli smo obravnavali učno snov z naslovom: Kaj lahko sam storiš za okolje? Nato smo dobili nalogo, da pripravimo govorni nastop s to tematiko.

Zamislila sem si predstavitev v obliki smetnjaka, iz njega pa bi viseli izdelani odpadki. Vsebino sem razdelila na štiri področja, in sicer na: ELEKTRIKO, VODO, ZRAK IN ODPADKE.

Za elektriko sem napisala:

- ugašam luči,
- popolnoma ugašam vse elektronske naprave, ko jih ne potrebujem,
- ko je zunaj svetlo, sem zunaj, v stanovanju pa uporabljam naravno svetlobo,
- pečico izklopim nekaj minut pred koncem peke.

Za vodo sem napisala:

- zapiram vodo, da ne teče po nepotrebem,
- prosim očeta, da kotliček nastavi na najmanjšo količino za splakovanje ali pa uporabim deževnico,
- zamenjam oblačila samo, če so umazana,
- rastline zalivam z deževnico,
- sadja in zelenjave ne škropim z umetnimi škropivi, saj to vpliva na podtalnico.

Za odpadke sem napisala:

- kupujem izdelke, ki imajo manj embalaže,
- sadje in zelenjavo pridelam doma ali kupim na tržnici,
- uporabljam nakupovalno vrečko za večkratno uporabo,
- ločujem odpadke.

Za čist zrak pa sem napisala:

- v bližnjo trgovino grem s kolesom ali peš,
- v avtomobilu se ne vozim po nepotrebem.

UPAM, DA SE BOSTE MOJIH NASVETOV DRŽALI TUDI VI!

Ela POPOVSKI

Ela že ve, kako je treba skrbeti za naravo ...

KAKO LAHKO SAMI PRISPEVAMO K ČISTEJŠEMU OKOLJU

Pri predmetu družba smo imeli za domačo nalogo izdelavo plakata, kako lahko sami prispevamo k čistejšemu okolju. Dobil sem zamisel, da bom za plakat uporabil sliko Zemlje, ki sem jo našel na internetu, in jo na grafični tablici oblikoval v željeno velikost. Narejeno sem poslal po e-pošti očetu in ga prosil, naj plakat odtisne na trdnejši material iz recikliranih snovi. Nato sem napisal nekaj stavkov, kako lahko sam prispevam k čistejšemu okolju (Varčujem z energijo. V bližnjo trgovino se odpravim peš ali s kolesom. Ločujem odpadke. Ne puščam prižganih naprav, ko me ni doma.) Vse napisano sem natisnil, izrezal in nalepil na plakat ter pri naslednji uri družbe predstavil sošolcem.

Vsak lahko prispeva k čistejšemu okolju v svojem domačem kraju in bližnji okolici. Tako bomo okolje ohranili čisto za naslednje generacije.

Nel ŠAHERL

Foto: D. Jakol

Model Zemlje - Nelov pripomoček pri predstavitvi ...

CERKEV V PREPOLJAH

Predstavil vam bom cerkev Sv. Uršule v Prepoljah.

Zgrajena je bila leta 1610. Stoji na travnati vzpetini na robu vasi Prepolje. Dolga je 22 metrov, široka 8 metrov, visoka 7 metrov in jo krasi baročna oprema. Oltar je umetnina iz začetka 18. stoletja. Imela pa je tudi dve reliefni tabli, ki sta zdaj v muzeju v Ljubljani. Možno je, da so cerkev ustanovile studeniške dominikanke. Reče-

Foto: D. Jakol

mo lahko tudi, da je leta 1545 na mestu sedanje cerkve stala njena predhodnica, vendar lahko le ugibamo, kdo jo je dal zgraditi. Slika sv. Uršule je delo iz 17. stoletja. Sv. Uršula je upodobljena kot zavetnica s plaščem. Njeno življenje je znano le iz legend. Župljani so leta 2002 postavili nov zvonik.

Vir: - spletna stran: Župnija Št. Janž na Dravskem polju – Starše

Knjiga: Starše skozi čas, izdala Občina Starše, založila Ostroga d.o.o., Maribor, maj 2010

Anej GAJZER

Anej je izdelal model prepolske cerkve ...

Tehniški in naravoslovni dan

30. marca letos smo v 4. b izvedli tehniški dan z naslovom ELEKTRIKA. Glede na prvotno načrtovanje naj bi dan potekal jeseni in med drugim zajemal tudi ogled HE Zlatoličje. Dan smo zaradi epidemioloških razmer predstavili na pomlad, elektrarne pa si žal tudi sedaj nismo ogledali. Namesto tega so si učenci pogledali film, kjer so prav tako dobro spoznali delovanje vodnih elektrarn. Sledil je še ogled filmčka o varčevanju z elektriko in vodo. Po obeh predvajanjih smo vsebini analizirali, nato pa si natančno pogledali veliko drobnih predmetov, ki so povezani z elektriko in so jih učenci v ta namen prinesli v šolo. Npr. kose kablov, kjer smo raziskovali njihovo notranjost in razmišljali o prevodnikih in izolatorjih, izvijače za preizkušanje elektrike, stikala, vtičnice in še kaj. Sledil je za učence zelo poseben čas, ko so po uspeh vezavah v učilnici zasvetile prve drobne žarnice. Uspešno so opravili tudi naslednjo nalogo – izdelali preprosto stikalo, ki je resnično delovalo.

7. aprila je dan dejavnosti, tokrat naravoslovni dan, potekal še bolj prilagojeno. Izveden je namreč bil v času, ko je pouk za učence ponovno potekal na daljavo. Naslov naravoslovnega dne je bil Skrb za zdravje – MOJ VRTIČEK. Preko vsebin naj bi učenci spoznali pomen zelenjave za naše zdravje. Izvedeli so, kaj vse le-ta vsebuje in zakaj je tako pomembna na našem jedilniku. Sez-

nanili so se tudi, kakšno pot opravi tista zelenjava, ki jo uvažajo od drugod, in ugotovili, da je najbolj zdrava ta, ki jo pridelamo v naši bližnji okolici. Še bolj pa je, da jo pridelamo sami. Nato so učenci sklenili, da si bodo v ta namen naredili svoj vrtiček. Starši ali stari starši jim bodo odstopili del gredice, kjer bodo lahko sami sejali ali sadili (če nimajo vrta, bodo sejali v korita). Pomenili smo se še o enotah na vrtu (na vsako enoto damo rastline, ki sodijo skupaj), torej o tem, kje bodo kaj sejali ali sadili in o pomenu kolobarjenja v naslednjih letih. Predstavili smo tudi orodja za delo in spoznali kompostnik. Sledil je ogled kratkih filmčkov o delu na vrtu, kjer so med drugim izvedeli tudi o nujnosti gnojenja rastlin. Žal pa je bil dan neprimeren za praktično delo (na vrtu je zemljo takrat pokrival še aprilski sneg), zato so si učenci ta dan lahko vzeli še dovolj časa za načrtovanje sejanja in sajenja. Praktično delo pa so opravili enkrat do konca aprila, ko je bila zemlja dovolj ogreta in manj mokra.

Daša JAKOL, razredničarka

Foto: D. Jakol

Žarnice svetijo ...

Foto: L. Kocbek Šaherl

Nel na svojem vrtičku ...

Projekt Trajnostna mobilnost

Tudi na naši šoli smo letos vključeni v projekt trajnostne mobilnosti. Trajnostna mobilnost pomeni zadovoljiti potrebe vseh ljudi po mobilnosti in obenem zmanjšati promet ter posledično onesnaževanje in porabo energije. V tednu pred počitnicami so učenci od prvega do vključno četrtega razreda izvedli trajnostne načine prihoda v šolo, in sicer ob pomoči kokoške Rozi. Trudili so se, da so v tem tednu čim več prihajali v šolo peš ali s kolesom, seveda ob spremstvu odrasle osebe, saj sami še nimajo opravljenega kolesarskega izpita.

Vse učence, ki sicer zelo zgodaj prihajajo v šolo, so na zbirnem mestu čakali predstavniki krajevne skupnosti, javni delavci ali učiteljice in jih potem peš pospremili do šolskih vrat. Tako je bilo tudi njim omogočeno prihajanje v šolo na trajnostni način.

Učencem je dodatno motivacijo predstavljalo zbiranje kart s posebnimi motivi, ki so si jih prislužili s takšnimi prihodi.

V tem tednu so potekale na šoli tudi številne spremljevalne dejavnosti. Tako so učenci sami sestavili pesmico in jo zapeli na znano Kekčevo melodijo. Izdelali so peš-bus in se odpravili na potovanje. Potovali so z eko-busom, ki jih je navidezno popeljal skozi njihove kraje. Pisali so zanimive zgodbe in pesmice. Risali so risbice in delali trganko osrednjega lika, to je kokoške Rozi. Sestavljali so sestavljanko. Reševali so različne naloge, ki so bile medpredmetno povezane in so bile seveda povezane prav s prometom. Učenci so predstavljali poklice v prometu in se za eno šolsko uro prelevili v učitelje. Ure pouka so

»Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Kohezijskega sklada.«

Stopinje simbolizirajo vsebino projekta ...

jim odlično uspele. Pred šolo so s kredo narisali stopinje, ki jih popeljejo varno v šolo. Skratka, dogajanje je bilo kljub ne preveč prijaznemu vremenu zelo zanimivo.

Foto: D. Šabeder

Mi se z vlakom peljemo (vendar ne po naši občini) ...

Foto: M. Pokleka

Dejavnosti smo povezali s tednom SPREMEMB in SVETOVNIM DNEVOM ZEMLJE.

Vsi se zavedamo, da živimo na Zemlji, ki je le ena, in se moramo zato obnašati do nje odgovorno.

Učenci se skozi vso leto seznanjajo, kako lahko s svojimi dnevnimi navadami vplivajo na varovanje okolja in predvsem na krepitev lastnega zdravja.

Vsi skupaj si želimo, da nam bo še dolgo ostal v zavesti slogan - GREMO PEŠ!

Daniela ŠABEDER,
koordinatorka projekta

ZAHVLJUJEMO SE VSEM
PREDSTAVNIKOM KRAJEVNE SKUPNOSTI
IN JAVNIM DELAVCEM, KI SO POMAGALI,
DA SMO TEDEN TRAJNOSTNE MOBILNOSTI
LAŽJE IN PREDVSEM VARNO IZPELJALI.

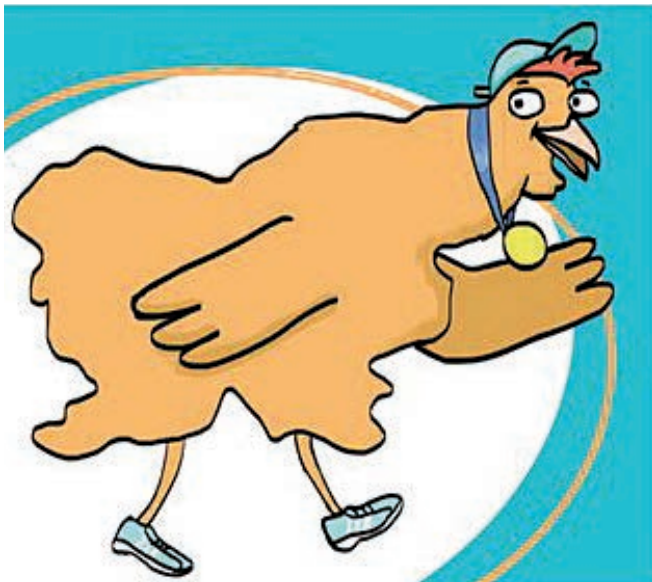

Foto: D. Jakol

Maša Golob

KOKOŠKA ROZI

Gremo peš s kokoško Rozi,
peš gremo okrog sveta.
Gremo peš, saj nič ne škodi.

Kokoška Rozi tudi s kolesom
se rada vozi,
tudi z rolko in pa rolerji
nasproti nam privozi.

Gremo še na avtobus
in izstopimo postajo prej,
da do šole skupaj s prijatelji
pešačimo še naprej.

Nelly Topolovec

NAŠA KOKOŠKA ROZI

Sem kokoška Rozi
in s kolesom se rada vozim.
S prijatelji grem na pohod
in naredim en velik krog.

V soboto popoldne
grem peš kar v gozd,
da nabere gobe za pod zob.

S kolesom pa do šole,
tam parkiram ga.
Stopim v šolo
in že glasba nam igra.

Anej Gajzer

PEŠ S KOKOŠKO ROZI

Vsak dan hodim s kokoško Rozi,
sem ter tja in tja ter sem.
Z njo lepo se imam!

Iz šole pa takoj domov,
nato veselo na kolo.
In sem ter tja
in spet sem doma.

Kokoško Rozi rad imam,
saj z njo se vsak dan poigram!

Šolski dan malo drugače

V sredo in četrtek, 26. in 27. maja 2021, je bil na POŠ Marjeta in OŠ Starše za učence 1. triade malo drugačen dan. ZPM Maribor je ob sodelovanju z DPM Starše pripravila zanimiv in pester dan z zabavnimi in poučnimi delavnicami. Pravljičarka Simona Kopinšek jih je popeljala v pravljčni svet, kjer so pokazali svojo zgovornost in domišljijo. V gibalni delavnici jih je navdušil športni učitelj Matej Mravljak z zabavnimi igrami. Nepopisno so uživali v smeha in čarovnij polni delavnici pri čarovniku Gregi. Otroci so bili nad aktivnostmi navdušeni, z interesom so sodelovali in se na koncu posladkali z bonboni in sokom.

Bilo je veliko smeha, glasbe in nasploh dobre volje. Aktivnosti so potekale v okviru Večgeneracijskega centra (VGC) Štajerska, ki ga sofinancirata Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ter Evropska unija – Evropski socialni sklad.

Upravni odbor DPM Starše se zahvaljuje Tadeji Dobaj iz ZPM Maribor, ki je organizirala delavnice in pripomogla k čarobnosti šolskega dneva, za katerega so otroci rekli, da je bil resnično lep.

HVALA IN ŠE KDAJ!

Marta STEPIŠNIK

Foto: M. Krajnc

Gibanje na zraku v Staršah ...

Foto: D. Šabeder

Čarovnik nas je zabaval s svojimi triki ...

Foto: M. Žnidarič

Izvedeli smo veliko novega ...

Foto: K. Topolnjak

Gibanje na zraku v Marjeti ...

ZAHVALA

Učenci in učiteljice OŠ Starše s podružnico POŠ Marjeta se iskreno zahvaljujemo naši dolgoletni učiteljici Marti Stepišnik, ki nas je obiskala s prijateljki Zveze prijateljev mladine Maribor. DPM Starše je z njihovo pomočjo razveselilo učence s pravljčno, gibalno in čarodejsko delavnico. Učenci so uživali, njihovi obrazi so bili nasmejani in vsi smo ostali zdravi.

Maruša POKLEKA

VIRTUALNO POTOVANJE PO GRČIJI

Po dobrem letu in nekaj mesecev smo končno odšli v Grčijo. Tja se nismo odpeljali z letalom, ampak smo potovali virtualno. S projektom Erasmus+ bi morali marca lani odpotovati v Grčijo, vendar nam jo je tik pred odhodom zagodla Corona.

Vse do letošnjega maja smo čakali v upanju, da bomo vendarle odšli v Grčijo in si jo ogledali v živo. Vendar zaradi zdravstvenih omejitev temu ni bilo tako. S projektnimi partnerji smo se dogovorili, da bomo naloge opravili virtualno.

Grki so pripravili bogat program, v katerem je sodelovala vsaka država. Videokonferenčna srečanja pa so trajala tri dni.

V torek, 25. 5. 2021, ob 10.00 smo se povezali vsi partnerji projekta: Grki, Portugalci, Estonci, Francozi in seveda mi, Slovenci. Grški ravnatelj Ioannis Mokias nas je pristrčno pozdravil iz sončne in vroče Grčije. Sledila je predstavitev razredov. Grški učenci so mahali z zastavicami in pozdravnimi napisi vseh partnerskih držav, nekateri so se tudi predstavili. Virtualno smo si ogledali celotno šolo in vrtec. Po krajši pavzi so nam predstavili mesto Tirnavos, kjer se nahaja njihova šola. Izvedeli smo, da je Tirnavos občina v regionalni enoti Larissa v grški regiji Tesalija. To je drugo največje mesto v regijski

Folklor - ples učencev OŠ Starše v programu za Erasmus+ (ogled na daljavo) ...

enoti Larissa, za Larisso. Mesto je blizu gora in Tesalske nižine. Skozi mesto teče reka Titarisios, pritok Pineiosa. Ob koncu videokonference so nam učenci zapeli grško tradicionalno pesem.

Naslednja videokonferenca je bila v četrtek, 27. 5. 2021. Ta dan smo se predstavljale vse države. Vsi smo bili nekoliko na trnih, če bodo naše predstavitve lepo zvenele in se dovolj slišale, saj je tu in tam vsakemu od nas kdaj ponagajala internetna povezava. Najprej so se predstavili naši gostje, Grki, nato je sledila predstavitev Francozov, nas, Slovencev, Estoncev in Portugalcev. Vsi smo se predstavili s tradicionalnimi pesmimi, plesi in predstavitvijo narodnih noš. Vse predstavitve so bile čudovite in so prikazale karakter tradicionalne kulture vsake države.

Nastop učencev iz Grčije (ogled na daljavo) ...

V petek, 28. 5. 2021, je bil zadnji dan vidokonferenčnega srečanja. Ta dan so Grki predstavili multimedijško predstavitev tradicionalnih plesov, noš in pesmi. Spoznali smo tudi grško senčno gledališče, lutke in si ogledali krajšo lutkovno predstavo. Predstava z naslovom Dobrodošli Karagiozis govori o možu Karagiozisu, ki ženi Aglai pripoveduje o projektu Erasmus, o njegovem pomenu, Evropejcih ... Mož ji razloži, da smo si vsi podobni in vendarle nekoliko različni, da imamo vsi glavo, roke in noge, tako kot Grki. Vendar imamo različno kulturo, navade, vsi imamo radi ples, petje, slikanje, igranje. To nas, ljudi, ločuje od živali. Kultura kaže značaj vsakega naroda in vse to so stvari, ki nas duhovno bogatijo. Karagiozis pove ženi, da so civilizacijske dobrine skupne vsem, ki živijo na Zemlji in da je Zemlja velika »soseska«. Zato bodimo dobri sosedi in prijatelji.

Vse foto: K. Topolnjak

Drugi nastop učencev iz Grčije (ogled na daljavo) ...

Projekt Erasmus nas uči spoštovanja, solidarnosti, empatije, sodelovanja in razumevanja.

Tako smo sklenili tridnevno potovanje po Grčiji.

Klavdija TOPOLINJAK, vodja projekta

Dan za spremembe

Tudi letos smo se na naši šoli priključili vseslovenski prostovoljni akciji Dan za spremembe. Aktivnosti so bile izbrane po predlogih otrok, saj je bila letos vsaka pozitivna sprememba dobrodošla. Tako smo se odločili, da bomo Dan za spremembe preimenovali kar v Teden za spremembe, ki je potekal od 16. 4. do 23. 4. 2021.

Potekal je pod sloganom Premagajmo osamljenost. Učenci so lahko uživali v vsakodnevnem glasbenem odmoru, glasbo zanj pa so po razredih izbirali kar sami.

Pripravili smo skupne plakate, na katere so pisali pozitivne, spodbudne misli, ki so marsikomu polepšale dan. Da bi polepšali vsakodnevno rutino še komu, smo se odločili za pisanje pisem starostnikom. Pisma so prejeli oskrbovanci Doma pod Gorco, ki so v teh časih še posebej osamljeni. Naših pisem so se resnično razveselili, obenem pa so nas povabili še k nadaljnjemu sodelovanju.

V učilnicah se je dogajalo še marsikaj zanimivega. Pri nekaterih predmetih so poučevali kakšno uro kar učenci sami in se preizkusili v vlogi učitelja.

Teden za spremembe smo zaključili s pozitivnimi vtisi. Za trenutek smo pregnali vsakodnevno rutino in preizkusili različne novosti.

Jasna VINKO,
Janja LEDINEK

Pozitivne misli učencev ...

Foto: D. Jakol

Foto: J. Vinko

Izdelek učencev OŠ Starše ...

UČENCI SO USTVARILI ...

Lan Radolič, 1. b
Mentorica: Maja Žnidarič

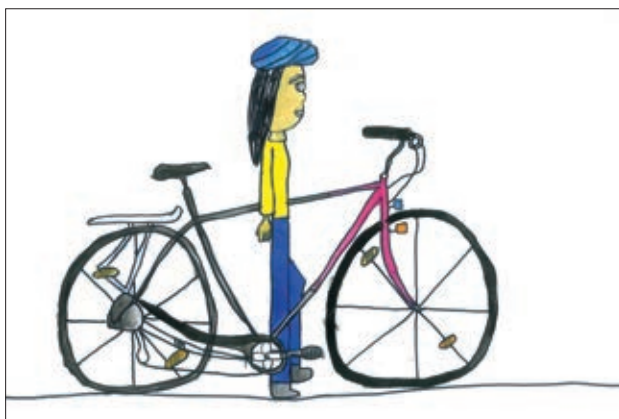

Nia Frank, 1. b
Mentorica: Maja Žnidarič

Asja Vinko, 1. a

Mentorica: Liljana Polajžar

Leila Brumec, 5. b Mentorica: Nataša Vodošek Korže

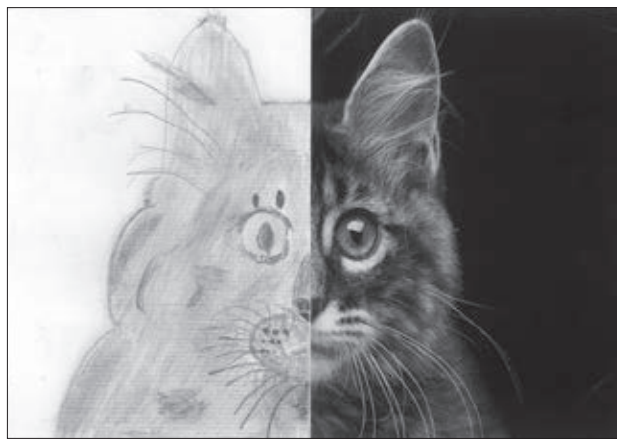
Eva Vidrač, 2. b

Mentorica: Klavdija Topolinjak

Leana Brumec, 3. a

Mentorica: Maruša Pokleka

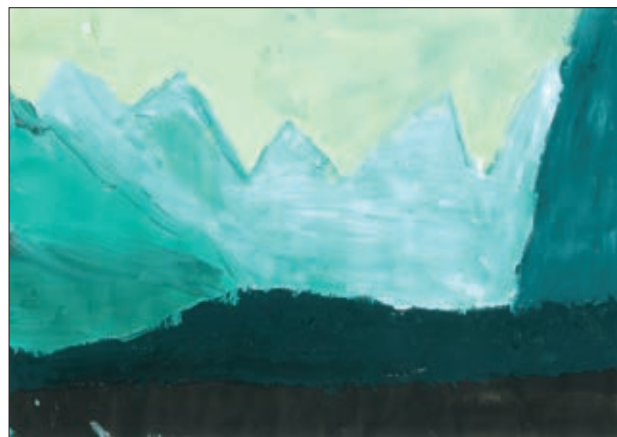
Živa Petrovč, 3. b

Mentorica: Daniela Šabeder

Nik Doberšek, 5. a

Mentorica: Janja Snežič

Hana Ekart, 4. a

Mentorica: Jeanette Ozvaldič

DELOVANJE VRTCA V ČASU EPIDEMIJE KORONAVIRUSA

Zadnje leto je bilo posebno in nenavadno za celotno populacijo v svetu. Epidemija nalezljive bolezni Covid-19 je pomembno vplivala na naša življenja, saj smo morali sprejemati nove izzive, načine vedenja in razmišljanja. Nekoč samoumevne stvari so v trenutku postale omejene ali celo prepovedane.

Tudi v vrtcu smo se naenkrat znašli v novi, negotovi situaciji. Po popolnem zaprtju vrtcev na začetku epidemije smo v upanju in pričakovanju čakali na ponovno odprtje. Čeprav smo pričakovali težave ob ponovnem vključevanju, so se otroci brez večjih težav z veseljem in pozitivno energijo vrnili v svoje igralnice, saj so bili željni družbe vrstnikov.

Ob upoštevanju priporočil NIJZ za preprečevanje širjenja koronavirusa smo brez okužb v vrtcu zaključili šolsko leto 2019/2020. Žal pa se je kaj hitro po začetku novega šolskega leta začel drugi val epidemije, ki je bil intenzivnejši, saj je virus kljub upoštevanju ukrepov našel pot tudi v vrtec.

Konec oktobra smo z mislijo, da se po štirinajstih dneh spet vrnemo, ponovno zaprli vrtce v Sloveniji za skoraj tri mesece. Organizirali smo lahko le nujno varstvo za starše, ki si varstva otrok niso mogli organizirati drugače. Tako nam je koronavirus znova prekrižal načrte za izvedbo različnih dejavnosti, ki smo jih načrtovali za otroke in starše.

Ne glede na to so strokovne delavke ohranjale povezanost vrtca z družino. Vsaka je našla svoj način za vzpostava-

Dedek Mraz je obiskal otroke v nujnem varstvu ...

vljanje interakcije z otroki in starši. Preko e-pošte ali videonagovora so jim želele ponuditi pomoč za skupno preživljanje časa, ko so bili vrtci zaprti. Pošiljali so jim ideje za skupne igre, ustvarjanje, petje, ples in gibanje v naravi. Nekaj idej in spletnih povezav do zanimivih vsebin in dejavnosti smo objavili na spletni strani vrtca že v prvem valu epidemije. Starši so predlagane dejavnosti izvajali po želji, saj si je vsak lahko izbral, kar je želel in koliko je ob obilici drugih obveznosti zmožal.

Konec januarja so se v vrtec ponovno vrnili vsi otroci. Igralnice je spet napolnil otroški smeh, petje, glasba in ples, prostore pa so zopet krasili likovni izdelki vseh otrok.

Delo v vrtcu smo organizirali v skladu s priporočili NIJZ, še vedno pa veliko pozornosti namenjamo izvajanju preventivnih ukrepov, na katere so se otroci že dobro navadili.

Ko epidemija še ni bila preklicana, so bili otroci omejeni le na svojo skupino – »mehurček«, vsa sodelovanja s starši so potekala na daljavo.

Kljub trenutnim razmeram in spremembam, ki so posledica epidemije, se v vrtcu zavedamo, da moramo ohranjati visoko raven strokovnega dela in vzdrževati varno in spodbudno učno okolje. Prizadevamo si, da so otrokom dnevi v vrtcu zanimivi, da vsak dan spoznajo in se naučijo nekaj novega, predvsem pa si želimo in upamo, da se življenje kmalu spet vrne na stare tirnice.

Nada SMOLINGER,
pomočnica ravnateljca za vrtec

Veselje ob ponovnem srečanju ...

Fotografiji: N. Smolinger

VESELA NOVIC!

Epidemija je bila zaradi ugodnih razmer glede

Covida preklicana 15. junija 2021.

Naj tako tudi ostane!

PROJEKT ZVEZDICA POMAGALKA

Iz izkušnje v lanskem šolskem letu sem vedela, da nam epidemija ne bo prizanesla in bomo najverjetneje spet zaprli vzgojno-izobraževalne ustanove. Tako sem že med počitnicami razmišljala, kako bi lahko kakšne dejavnosti prenesla tudi v domače okolje. Preteklo šolsko leto sva s sodelavko po ponovni vrnitvi otrok v vrtec opazili, da so nekateri za opravila, ki so jih že opravljali samostojno, znova iskali pomoč vzgojiteljice. To me je vzpodbudilo k razmišljanju, kako bi lahko motivirala starše, da dajejo čim več izzivov svojim malčkom in jim pustijo, da se sami lotijo novih podvigov tudi doma. Tako se je porodila ideja za projekt naše skupine - Zvezdica Pomagalka.

Starše je velikokrat strah, da se bo njihovim otrokom kaj zgodilo, ali pa menijo, da bodo kakšno opravilo bolje in hitreje opravili sami. To je seveda res, a kljub temu so otroci prikrajšani za svojo osebnostno rast in občutek pomembnosti, ko lahko sami pomagajo. Otroci s sodelovanjem pri hišnih opravilih dobijo občutek, da so tudi oni pomemben člen v družini. Pri tem jim je na zanimiv način pomagala Zvezdica Pomagalka.

Doma sem imela star kozmetični kovček z ogledalom, ki sem ga predelala in vanj dala zvezek z navodili za starše. Vanj sem prilepila nekaj člankov o razvoju otrokove samozavesti in njihovih sposobnostih. V kovček sem dodala lutko Zvezdico Pomagalko, ki jih pri njihovih dejavnostih opazuje. Priložila sem še didaktično igro z naslovom Hišna opravila. Igra vsebuje igralno podlago, na kateri so polja z označenimi hišnimi opravili ter figure in kocka. Po metu kocke se morajo igralci s figurami premikati po poljih. Če igralec pride do polja z določenim opravilom (zalij rože, pobriši prah, nahrani hišnega ljubljence, pospravi mizo, zloži perilo ...), mora opraviti

dano nalogo.

Na roditeljskem sestanku sva s sodelavko najprej predstavili kovček Zvezdice Pomagalka staršem. Podali sva jim navodila in njihovo vlogo pri tem projektu. Nato sva ga predstavili še otrokom v skupini. Zelo jih je zanimalo, kaj se skriva v njem, saj so ga že opazili, ko sem ga izdelovala. Povedali sva jim, da bo kovček potoval od otroka do otroka. Pri vsakem se bo doma zadržal tri dni. Otroci so bili navdušeni. Zavedali sva se, da je potrebna dobra priprava otrok, če želiva, da projekt uspe.

Pričeli smo s pogovori o tem, kaj so počeli, ko so bili dojenčki, malčki in kaj počnejo danes. Razmišljali so, kaj vse so se v tem času že naučili. Kasneje smo se pogovarjali, kako so napredovale njihove sposobnosti v risanju, gibanju in govoru. Tako smo prišli tudi do pogovora o tem, da sami že zmorejo opraviti veliko hišnih opravil. Spoznali sva, da so eni že vključeni v družinsko delo, drugi pa malo manj. Otroci so povedali, da doma sesajo, brišejo prah, pospravljajo igrače, skrbijo za hišne ljubljence, zlagajo perilo, pospravijo svojo posteljo ali pripravijo mizo. Kasneje so narisali svojo podobo ob opazovanju v ogledalu. Izdelali smo plakat, na katerega smo prilepili risbice vseh otrok ter zapise, kjer je vsak otrok povedal, kaj zmore, kako doma pomaga in kaj se je naučil. Otroci so plakat opazovali, se ob njem pogovarjali in primerjali. Po pripovedovanju staršev sem ugotovila, da so tudi doma želeli poskusiti opraviti kakšno opravilo, ki ga prej niso.

Kovček so želeli odnesti domov vsi otroci. Ker pa ga ne morejo odnesti vsi naenkrat, so predlagali, da naredimo seznam, ki se ga bomo držali. Otrok, ki je imel kovček doma, je vsakodnevno poročal o tem, kaj je že storil in kaj si še želi narediti. Tudi v vrtcu sva jih vzpodbujali, da so pomagali svojim prijateljem v skupini. Ugotovili

Kovček Zvezdice Pomagalka ...

sva, da je bil kovček velikokrat tudi spodbuda pri reševanju konfliktov, saj so otroci pri kakšnem sporu hitro našli rešitev, ko smo želeli povprašati Zvezdico Pomagalko za nasvet.

Ob vrnitvi kovčka smo si vzeli čas za vsakega otroka. Otroci so z velikim navdušenjem pripovedovali, kaj vse so počeli. Prav tako pa smo bili veseli pozitivnega odziva staršev, ki so bili pomemben člen v našem projektu. Vsi so v priloženem zvezku opisovali naloge, ki so jih otroci opravili doma. Nekateri so priložili fotografijo otroka ob opravljanju kakšne zadolžitve. Velikokrat pa so zapisali tudi nekaj vzpodbudnih besed za nadaljnje delo. Otroci

so bili zelo ponosni nase, ko smo besede njihovih staršev prebrali pred vsemi otroki in pokazali njihove fotografije.

Občutek lastne vrednosti za otroka označuje širši pogled na sebe. Pomembno zanj je, kako nanj gledajo pomembni ljudje v njegovem življenju. Če otroka doživljamo, kot da je dragocen, pomemben in privlačen, bo tako tudi razmišljal o sebi. Otrok bo ta občutek pomembnosti ponotranjil in bo pri njem prisoten, ne glede na uspešnost na posameznih področjih.

Mateja SAJKO,
vzgojiteljica v vrtcu Najdihojca

Metuljček cekinček v skupini Bibe

Zelo lačna gosenica (utrinki iz razstave) ...

Ko nam je pomlad postregla s sončnim in toplim vremenom, nas je prebujajoča narava vabila, da si jo ogledamo in raziščemo. Tako smo se v skupini Bibe z lupami odpravili raziskovat bližnji travnik, kjer smo opazovali in spoznali veliko travniških rastlin in živali ter jih pobliže pogledali s pomočjo povečeval. Najbolj so pozornost otrok pritegnili lepi pisani metulji, ki so se poigravali na travniku in veselo letali s cveta na cvet.

Zato smo se skupaj z otroki odločili, da jih bomo boljše spoznali. Metulje smo poiskali v slikanicah, midve s sodelavko pa sva otrokom pripravili domišljjsko potovanje v gledališče ter jim s pomočjo papirnatega gledališča Kamišibaj ob slikah doživeto pripovedovali zgodbo Zelo lačna gosenica, ki jo je napisal Eric Carle. Otroci so v predstavi zelo uživali.

Ob obnovi zgodbe smo prepoznavali in poimenovali različne barve in utrjevali štetje. Vsak otrok je z voščenkami narisal svojo gosenico ali metulja. Gosenice smo odtiskovali tudi z balonom in s tempera barvami.

V skupinah so otroci s pomočjo slikanice tudi samostojno obnavljali zgodbo in jo pripovedovali drugim otrokom. Otroci zelo radi pojejo, zato smo peli pesmi Gosenica je lezla in Metuljček cekinček ter ob petju gibalno uprizorjali vsebino pesmi.

Otrokom sva pripravili tudi sestavljanke gosenice in metulja, labirint, kjer so pomagali zelo lačni gosenici od jajčeca do razvoja v metulja, liste, na katerih so otroci določili in pobarvali pravilno barvno zaporedje krogov na gosenici. Za razvoj grafomotoričnih spretnosti so s svinčnikom prevlekli zarisane črte in pomagali lačni gosenici do hrane ter se urili v rezanju s škarjami, kjer smo barvne papirje razrezali na majhne koščke in izrezovali metulje. Na pripravljene podlage narisanih metuljev smo lepili narezane barvne lističe in nastale so čudovite lepljenke metuljev lepih, pisanih kril. Iz slanega testa in plastelina smo na kartonu oblikovali gosenico ali metulja in ob gnetenju zelo uživali. Otrokom sva pripovedovali tudi pravljico Trije metulji in otroci so jo z veseljem samostojno obnavljali, saj jim je bila zelo všeč. Upozorili smo dramatizacijo pravljice, v kateri nastopajo trije metulji – rumene, rdeče in bele barve ter takšne barve rože, ki so jih v naši dramatizaciji predstavljali obroči.

Zelo radi se igramo tudi gibalno igro Metulji na cvet ob glasbeni spremljavi pesmi Metuljček cekinček. Metuljčke obožujemo in jih z veseljem opazujemo ter posnemamo njihovo igrivo poletavanje.

Martina POLAJŽAR,
vzgojiteljica vrtca Pikapolonica

Lepila bo dovolj za vse ...

Deževnik v vrtcu Pikapolonica

V mesecu maju so otroci skupine Čebelice, stari od enega do treh let, na sprehodu večkrat srečali deževnika. Ker smo pri malčkih zaznali nekakšen strah ali boljše rečeno negativne občutke do deževnikov, smo se odločili, da jih spoznamo malo поблиže.

Najprej smo z ogledom dokumentarne oddaje o deževniku ugotovili, kje ga lahko poiščemo, kakšen je in kako se giblje. Poiskali smo tudi slikanice in fotografije ter si ga dobro ogledali, da ga bomo v naravnem okolju lažje našli. Takoj smo si poiskali vedra in lopatke ter ga šli iskat na njivo. Otroci so brskali in kopali po njivi, opazovali rastline in živali ter bili zelo veseli, ko smo našli prvega.

Po prvih neuspešnih poskusih, da bi ga kdo prijel ali vsaj pobožal, sem ga prijela in božala sama. Otroci so opazovali, kopali in iskali naprej, vendar so nenehno pogledovali, kaj dela deževnik na moji roki. Pogledali smo, če ima vse, kar smo se o njem že naučili. Opazovali smo ga tudi s povečevalnim steklom. Otroci so se mu vedno bolj približevali. Ko smo nabrali deževnike, zemljo, odmrlo listje, smo se odpravili nazaj v vrtec, kjer smo s skupnimi močmi naredili bivališče za deževnike - terarij in deževnike dali vanj. Nekaj otrok se je že opogumilo, saj so mi pomagali ter čisto nežno prijeli deževnika in ga dali v terarij. Drugi so še vedno opazovali, se zraven zmrdovali in tresli. Deževnike smo postavili v igralnici na vidno mesto, kjer smo za njih skrbeli in jih opazovali ter hranili. Med potjo do vrta smo na travniku našli tudi glistine.

Naslednji dan smo dali največjega deževnika na moko mizo in ga opazovali s prostim očesom in povečevalnimi stekli, opisali smo ga in spremljali njegovo gibanje. Ugotovili smo, kako se premika in ga posnemali. Otrokom je bilo posnemanje zelo težavno, saj so pri lezenju uporabljali noge in roke. Šele ob daljšem opazovanju in posnemanju je ena deklica dala roke na hrbet in poskušala lesti brez rok in nog. Ostali so jo posnemali.

Prvi stik z deževnikom ...

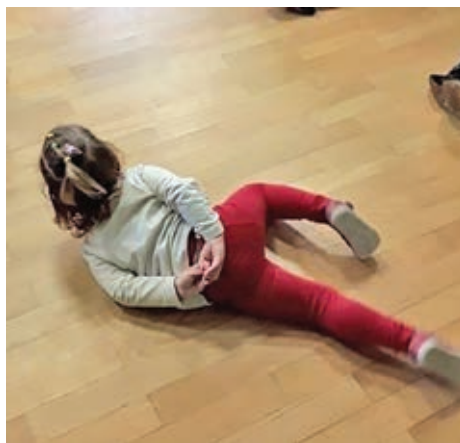
Ob opazovanju deževnika smo videli, da je na mizi puščal sled, ki so jo otroci potem nadaljevali. S prstom so po mizi ustvarjali deževnikove sledi, druga skupina otrok pa je le-te oblikovala iz slanega testa.

Razvijali smo tudi grafomotoriko in sensoriko. Otroci so se po želji razvrstili v tri skupine. Pri prvi smo natikali kroglice na palčke in kasneje nizali na vrstico ter s tem ustvarjali deževnike. S tipanjem smo dobili občutek, da ima deževnik kolobarje. Druga skupina je na senzoričnih tablah s prsti tipala različne materiale (poti, po katerih leze deževnik). Pri tretji skupini smo z deževniki (plastične šivalne igle) lezli v luknjico in iz nje, torej smo šivali.

Tudi matematiko smo vključili v naš projekt in spoznavali izraze za opisovanje položaja predmeta, in sicer NA, POD, V. Otroci so imeli vsak svojega deževnika, narejenega iz blaga, ter kocko, na kateri so bile slike deževnika v škatli, pod stolom in na mizi. Vzgojiteljica je vrgla kocko, otroci so pogledali sliko na kocki in ugotovili, kje je deževnik ter svojega dali na ustrezno mesto. Nato so se skupaj z deževnikom postavili na ustrezno mesto. Na koncu so bili še sami deževniki in so glede na položaj

Nabiramo deževnike ...

Lezem kot deževnik ...

Razvijanje prstne spretnosti ...

kočke zlezli na ustrezno mesto na mizo, pod stol ali v škatlo. Iskali smo tudi dolge in kratke deževnike ter jih med seboj primerjali.

Ko smo deževnika vrnilo v naravno okolje, so bili otroci žalostni, saj so ga vsakodnevno opazovali in skrbeli zanj. Vsi so se hoteli posloviti od njega in čisto vsak otrok ga je na koncu vsaj pobožal, večina pa ga je držala tudi v

roki. Brez strahu in gnusa. Zemljo in glitine, ki so jih deževniki naredili v steklenih kozarcih, pa smo uporabili in posejali vanjo pšenico ter špinačo, ki ju naprej opazujemo, kako rasteta.

Anita KIRBIŠ,
vzgojiteljica v vrtcu Pikapolonica

Ne zavrzi oblek, ohrani planet

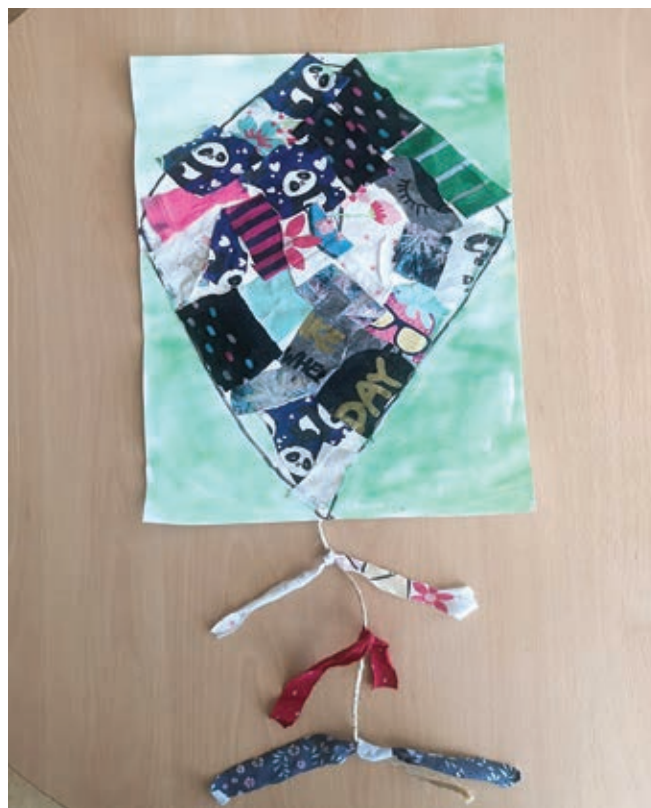
V projekt v okviru Eko vrtca smo se vključili, ker mislimo, da so oblačila, ki jih otroci prerastejo, umažejo ali raztrgajo, še vedno lahko uporabna. To smo tudi dokazali in naredili v skupini Lunice.

V ta namen smo pripravili škatlo, v kateri smo zbirali zavržena oblačila. Škatla je bila iz dneva v dan bolj polna. Oblačila smo ustrezno razkužili, si jih ogledali in se o njih pogovorili. Izbrali smo nogavičke, ki so jih otroci razvrščali glede na barvo, vzorce, iskali pare ter jih obešali s ščipalkami na vrstico. Iz njih smo izdelali tudi zelišče blazinice. V nogavičke smo nasuli riž in dišavnice po svoji izbiri.

V mesecu aprilu smo se pogovarjali o vremenu. Ker je pihal veter, so otroci dali pobudo, da izdelamo zmaja. Ponovno smo uporabili zbrana odpadna oblačila, izrezali kose blaga in trakove. S flomastrom so otroci narisali zmaja na risalni list ter ga okrasili s kosi blaga, ki so jih nalepili z lepilom. S spenjačem smo pripeli še kos vrvice, na katero so otroci vezali trakove in naredili vozec. Nastali so krasni pisani zmaji.

Otrokom so dejavnosti bile zanimive, saj so spoznali, da se iz oblačil, ki na videz nimajo več uporabne vrednosti, da marsikaj narediti.

Ana MAUKO,
vzgojiteljica v vrtcu Najdihojca

Zmaj iz odpadnega blaga ...

Vežanje pentljic ...

Izdelovanje zmaja ...

Izdelovanje dišičih nogavičk ...

Palčki na vrtu in kmetiji

Ko nam je vreme dopuščalo, smo se v mesecu maju z otroki odpravili na naš mali vrt. Spoznali so različno orodje za delo na vrtu in ga tudi uporabili pri opravilih. Najprej smo počistili gredice, pobrali in odstranili kamenčke, s pomočjo motik prekopal in zrahljali zemljo. Dodali smo gnojilo oziroma »hrano« za naše rastline. Na zeliščni gredici smo zrahljali in dosipali zemljo, posadili peteršilj ter skušali prepoznati zelišča in rastline, ki že rastejo na gredici. Tako smo vonjali meto, rožmarin, origano in meliso ter se pogovarjali o uporabi teh zelišč. Ker na gredici raste tudi hermelika, smo spoznali še njene zdravilne učinkovine. Otroci so z zeliščne gredice trgali stebelca drobnjaka in ga pojedli, saj ga že zelo dobro poznajo.

Med skrbjo za naš vrt smo srečali različne živali in spoznali, da deževniki in mravlje rahljajo zemljo, če jih le v vrtu ni preveč in zato postanejo škodljivi. Opazili smo listne uši, ki so se hranile z origanom. Otroci so se prestrašili, da bodo uši dobili na lasišče, a sem jim razložila, da je strah odveč, saj se te hranijo samo z rastlinami.

Nekega majskega popoldneva nas je oče enega izmed otrok obvestil, da bodo naslednji dan pripeljali v vrtec nekaj sadik jagod za naš vrt. Podarjenih jagod je bilo veliko in z otroki smo se jih zelo razveselili. Naslednje dni je bilo vreme oblačno in na srečo ni deževalo. V jutranjem krogu smo prepoznavali in ugotavljali, katere rastline bomo posadili. Na vrtu smo z lopatkami izkopalni luknje in vanje posadili jagode, paradižnik, paprike, kumarice, bučke in baziliko.

Ponosni na svoje delo ...

Foto: D. Jakol

Mmm ...

Posladkali smo se že z zreliimi jagodami, ki so zrastle na vrtu. Upamo, da bo v prihodnje več sončnega vremena in bodo jagode bogato obrodile. Veselimo se, da se bomo lahko skupaj z otroki iz drugih skupin sladkali z njimi ter poskušali preostale dobrote z našega vrta.

V maju smo izvajali tudi projekt EKOŠOLA: Mlekastično – izberem domače. Z otroki smo podrobneje spoznavali in raziskovali pot mleka od kmetije do naših hladilnikov. Ugotavljali, spoznavali in raziskovali smo, katere mlečne izdelke vse poznamo, kako se imenuje obrat za predelavo mleka in kaj vse tam počnejo. Zanimalo nas je, kdo in kako skrbi za krave, kako jih lahko pomolzem, s čim se prehranjujejo in kdo odpelje mleko s kmetije.

Fotografije: K. Gojčič

Palčki sejejo in sadijo ...

V sklopu tega projekta smo obiskali kmetijo Klasinc. Tam nas je pričakalo presenečenje, saj se je v noči pred našim obiskom skotil žrebiček. Otrokom se je zdel zelo velik, glede na to, da je star šele en dan. Klasinčeva sta odgovarjala na naša vprašanja in nam pokazala živali na kmetiji. Kmetijo je zvesto čuvala psička Pika, po dvorišču pa so se sprehajale muce. Ogledali smo si še krave, teličke, pujske, kokoši, kobilice in ponija Marka, ki so se ga otroci najbolj razveselili. Brez strahu so ga lahko božali

Na kmetiji ...
in mu natrgali travo.

Otroci iz skupine Palčki z vzgojiteljicama se najlepše zahvaljujemo Vrtnarji Danice Kapun iz Brunšvika za podarjene jagode in zemljo.

Za prisrčno gostoljubje in ogled kmetije in živali pa se zahvaljujemo kmetiji Klasinc iz Marjete.

Katja GOJČIČ,
vzgojiteljica v vrtcu Pikapolonica

Predstava Trije prašički

KUD Pojoča Travica pripravlja predstavo Trije prašički, ki bo razveselila vse mlade in mlade po srcu. Predvidoma jo bomo izvedli v jesenskem času, če nam bodo epidemiološke razmere dovoljevale.

Čaka vas prijetno doživetje ...

Marija HUBER

Foto: M. Huber

Vrt tudi sprošča ...

Foto: D. Jakol

VSAKODNEVNA USTNA HIGIENA

Vsak dan posvetite vsaj pet minut svojim zobem. Zdravi zobje in ustna votlina so izjemnega pomena za zdravje celotnega telesa.

Vsakodnevno ščetkanje zob je izjemno pomembno, vendar pa še zdaleč ni dovolj. Za ustrezno čiščenje ustne votline morate namerč uporabiti tudi zobno nitko in medzobno ščetko, s katerima dosežete težko dostopna mesta, ki jih s ščetko sicer ne bi. Tako preprečite, da bi se tam nalagale zobne obloge, ki se sčasoma spremenijo v zobni kamen, ta pa povzroči vnetje dlesni. Zato bomo odgovorili na nekaj pogostih vprašanj, ki se pojavljajo vsakodnevno v ordinaciji.

Foto: D. Jakol

Zobna ambulanta v Staršah ...

Kakšno zobno ščetko uporabiti?

Vsekakor priporočamo zobno ščetko z mehкими, gostimi ščetinami. S takšno najbolje dosežemo težko dostopna mesta in pri tem ne poškodujemo dlesni, ampak natančno očistimo zobne obloge. Pomembna pa je prav tako tudi pravilna tehnika ščetkanja. Ščetkamo bodisi z majhnimi krožnimi gibi oziroma drsimo s ščetko od dlesni proti zobu.

Nitkamo pred ščetkanjem ali po njem?

Sam vrstni red ni pomemben. Pomembno pa je, da je del vsakodnevne ustne higijene tudi čiščenje medzobnih prostorov. Za to lahko uporabite nitko ali medzobno ščetko.

Katero medzobno ščetko naj uporabim?

Pri izbiri medzobnih ščetk je pomembno, da izberemo dovolj veliko, da bo natančno sčistila medzobni prostor. Medzobni prostori v ustih so med seboj različno veliki, zato uporabimo ščetke različnih velikosti. Ne se ustrašiti ob krvavenju medzobnega prostora pri uporabi medzobne ščetke. Zdrava dlesen ob pritisku ne zakrvari. Kri je znak vnetja in medzobne prostore, ki zakrjavijo, moramo očistiti še temeljiteje. Ob dobri higieni se po določenem času krvavenje ustavi.

Ali naj vsak dan uporabljam tudi ustno vodo?

Ustne vode vsak dan ni potrebno uporabiti. Uporabimo jo po ščetkanju in je z vodo ne izpiramo. Ustne vode dokazano ne odstranjujejo zobnih oblog, biofilma. Biofilm je potrebno odstraniti mehansko, nobeno izpiranje in nobena ustna voda ga ne razgradi. Na tržišču so različne ustne vodice. Ene za preventivno uporabo, ki zmanjšuje

jo možnost nastanka kariesa. Te vsebujejo fluoride in bikarbonate, ki remineralizirajo demineralizirana področja zobne sklenine in tako povečajo odpornost take sklenine na kisline, saj dvigujejo pH v ustni votlini. Druge, ki pomagajo pri že obstoječih težavah z zobnimi tkivi. Takšne vsebujejo protimikrobne učinkovine, kot je na primer Chlorhexidine. So različnih koncentracij in se glede na to lahko uporabljajo samo določen čas.

Kakšno zobno pasto naj uporabim?

Za dobro ustno higieno ni toliko pomembna izbira paste, kot je pomembna temeljita odstranitev zobnih oblog. Za preventivo pred nastankom kariesa pa priporočamo zobno pasto, ki vsebuje fluoride. Za odrasle in otroke nad 6 let je to priporočena vrednost 1500 ppm fluora.

Sklenina naših zob je pretežno zgrajena iz kalcij hidroksiapatitnih kristalov. Po hranjenju in pitju sladkanih pijač nastane v ustih kislo okolje, v katerem se kalcij iz sklenine izplavlja. Če v tej fazi uporabljamo paste s fluorida, se na nekaterih mestih namesto kalcija vgradi v te kristale fluor, ki je odpornejši na kisline in s tem dokazano zmanjšuje možnost nastanka kariesa.

Ali lahko sam odstranim zobni kamen?

Zobni kamen se lahko odstrani samo s pomočjo ultrazvočnega čistilca v ordinaciji. Odstranjevanje trdih zobnih oblog je povsem neškodljiv poseg, saj ne odnašamo ali poškodujemo zobnih in zobnih tkiv. Po čiščenju zobnega kamna sledi še poliranje s fino pasto, ki odstrani še kakšne madeže in zgladi površino zoba.

Kako se lotimo čiščenja fiksnih zobnih nadomestkov/mostičkov?

Kot pri naravnih zobeh očistimo mostičke v ustih temeljito s ščetko, prav tako pa ne smemo pozabiti na čiščenje medzobnih prostorov in prostorov pod členi. Za to uporabimo posebej prilagojeno zobno nitko s trdim koncem ali pa medzobne ščetke.

Kako naj očistim snemne zobne nadomestke?

Zobne proteze snamemo in očistimo z zobno krtačo ali pa krtačo za nohte. Pomembno je, da najprej mehan-

sko odstranimo obloge. Za čiščenje uporabimo pasto za čiščenje protez, detergent za posodo ali blago tekoče milo za roke. NE uporabljamo zobne paste, saj ta deluje abrazivno in se proteza lahko poškoduje.

In še zadnji nasvet, tako kot pravi rek: Ni vam potrebno čistiti vseh zob, ampak samo tiste, ki jih želite ohraniti!

Ana Janina BOŠKIĆ, dr. den. med.

POMEN PROBIOTIKOV ZA NAŠE ZDRAVJE

Probiotiki so že dalj časa izredno zanimivi raziskovalcem, zdravstvenim delavcem pa tudi pacientom.

Čeprav so jih v obliki fermentirane hrane naši predniki dnevno uživali, je prišlo do velikega porasta pri ponudbi probiotičnih pripravkov komaj v prejšnjem desetletju. Že pred našim štetjem so ljudje presežne količine živil fermentirali in jim tako podaljšali rok uporabe. Gre za mlečnokislino fermentacijo, pri kateri iz sladkorjev svežega živila pod vplivom bakterij nastane mlečna kislina, na primer iz svežega mleka jogurt. Tako so nastali prvi probiotični pripravki. Seveda niso vedeli, da v kefirju, kislem mleku, jogurtu, kislem zelju, siru ... živi ogromna količina mikroorganizmov, ki dobro vplivajo na zdravje in počutje, so pa njihov učinek zagotovo občutili. Svetovno znan je fenomen bolgarskih kmetov, ki so dnevno uživali fermentirane mlečne izdelke in v povprečju dočakali neverjetno visoko starost. Znanstveniki so iz teh mlečnih izdelkov izolirali bakterijo in jo poimenovali *Lactobacillus bulgaricus*.

Žal težko ocenimo, kakšno količino probiotikov vsebujejo izdelki na trgovinskih policah. Na splošno pa velja, da zelo malo. Druga zgodba so doma narejeni jogurti, brez konzervansov, umetnih arom, sladil in drugih nepotrebnih dodatkov, ali pa mlečni izdelki manjših mlekarn, ki se že po okusu in teksturi precej ločijo od ostalih izdelkov in so nedvomno bogatejši s probiotiki.

In kaj pravzaprav so probiotiki? Živi mikroorganizmi, ki imajo terapevtski učinek na človeški organizem. Da je probiotik učinkovit, mora biti odporen na prebavne encime, žolčne kisline, kisel pH v želodcu in rahlo bazičen pH v ustni votlini in tankem črevesu. Le tako lahko namreč prehaja skozi prebavni trakt in v njem tudi deluje. Trenutno za probiotično zdravljenje uporabljamo bakterije in glive. Med bakterijami so pomembni predvsem rodovi: *Lactobacillus*, *Bifidobacterium*, *Enterococcus* in *Escherichia coli* Nissle 1917, med glivami pa kvasovka *Saccharomyces boulardii*.

Te mikroorganizme najdemo tudi v našem telesu, največ v debelem črevesu, in so sestavni del naše črevesne mikroflore ali bolje rečeno mikrobiote. Med njimi najdemo tako telesu »prijazne« kot tudi »škodljive« mikroor-

Foto: D. Jakol

V lekarni v Staršah ...

ganizme. Po dosedanjih podatkih naj bi s seboj prenašali od 300 do 1000 različnih vrst mikroorganizmov, skupno pa kar 10-1000 triljonov mikrobov, kar pomeni od 1,5 do 2 kg. Zanimivo je, da le tanka plast celic zadržuje maso bakterij v notranjosti črevesja. Gastrointestinalni trakt, katerega del je tudi črevesje, je naš največji imunski organ, ki nas ščiti pred okužbami z mikroorganizmi. Seveda preko črevesja vstopajo v telo hrana, vitamini in minerali. V črevesju pa poteka še sinteza in pretvorba nekaterih vitaminov. Tako lahko neravnovesje v mikrobioti privede do nepravilnega delovanja črevesja, to pa do pomanjkanja določenih hranil, vitaminov in mineralov, težav z imunskim sistemom, najpogosteje pa do prebavnih motenj.

S tega lahko sklepamo, da je zdrava prehrana ključna za dobro počutje in zdravje. S hrano direktno vplivamo na sestavo črevesne mikrobiote. Preveč v naprej pripravljene hrane, večje količine sladkorja (sladke pijače, sladkarije) in predelanih ogljikovih hidratov (beli kruh, peciva, testenine ...) ter večje količine alkohola slabo vplivajo na črevesno mikrobioto. Zelo pomembne za dobro delovanje naših bakterij so oligosaharidi (sestavljene sladkorji) iz sadja in zelenjave.

Ko pride do težav zaradi porušene mikrobiote, najpogosteje do prebavnih motenj, si lahko pomagamo s probiotičnimi pripravki. Delujejo tako, da prebavo urejajo in pacienta ne zapirajo. Zato jih lahko uporabljamo za zdravljenje infekcijske driske pa tudi zaprtosti. Pomagajo

pri napenjanju in napihnjenosti ter blažijo težave pri nekaterih avtoimunih boleznih. Posebej pa jih priporočam pri zdravljenju z antibiotiki. Lahko se uporabljajo tudi za preprečevanje okužb, zdravljenje alergij in vnetnih bolezni, za preprečevanje vnetij nožnice, sečil, dlesni in ustne sluznice. Probiotiki so koristni za zdravje tudi v zgodnjem otroštvu, ko se črevesna mikrobiota še razvija. Zanimiva je teorija zdravnice dr. Nathashe Campbell-McBride, ki je prepričana, da so tudi depresija, shizofrenija, disleksija, avtizem, hiperaktivnost in še nekatere druge bolezni rezultat »pomanjkljive« gastrointestinalne flore. Probiotiki so splošno prepoznani kot varni, zato jih težko predoziramo. Kljub temu je s stališča varnosti bolje, da jih jemljemo po navodilih proizvajalca. Najbolje

jih je jemati med obrokom. Nikoli jih ne uživamo z vročo hrano ali pijačo. Kadar jih jemljemo sočasno z antibiotiki, naj bo med njimi vsaj tri ure razmika. Dobro je, da jih začnemo jemati takoj ob začetku zdravljenja z antibiotiki. Jemljemo jih še nekaj dni po končani terapiji. Ljudje, ki so nagnjeni k težavam s prebavo, lahko probiotike uživajo daljše obdobje. Sicer pa pripravek jemljemo po navodilih proizvajalca.

Če strnem, lahko rečemo, da so probiotiki varni in učinkoviti pri marsikateri zdravstveni težavi, njihov učinek pa lahko podkrepimo z ustrezno prehrano.

Aljoša KOTOLENKO, mag. farm.

NAŠE MALE ŽIVALI

Pozdravljeni v rubriki, namenjeni vašim malim hišnim ljubljencem. Tokrat bi obdelali tri aktualne teme. Najprej bi se dotaknili cepljenja, nato bomo pregledali aktualno temo sterilizacij in kastracij (kar se mi zdi pomembno, saj Občina Starše ena redkih omogoča kar 100% subvencijo za sterilizacije in kastracije pri mačkah) in nenazadnje, ker se bliža čas poletja in upamo, da tudi dopustov, se bomo podali na pot s hišnim ljubljencem.

CEPITI- zakaj pa?

Cepljenje omogoča živalim zaščito pred določenimi boleznimi in njihovimi posledicami. Sedaj zelo popularen izraz – KOLEKTIVNA IMUNOST pomeni, da se omeji oz. zavre širjenje bolezni in so tako zaščitene tudi tiste živali, ki še niso razvile imunosti ali pa ne morejo biti cepljene oz. niso cepljene. Poznamo več cepljenj pri psih in mačkah. Med osnovna cepljenja pri psih šteje mo cepljenje proti steklini, ki je obvezno po zakonu, in cepljenja proti nalezljivim kužnim boleznim (pasja kuga,

hepatitis, parvovirus, kužni kašelj), pri mačkah pa proti mačji kugi in virusnim nalezljivim boleznim (herpes ...). Cepljenje proti steklini je zakonsko obvezno in ga določa poseben pravilnik. Psi morajo biti prvič cepljeni med dvanajstimi in šestnajstimi tedni, nato še dvakrat v razmaku enega leta, kasneje vsaka tri leta, odvisno od cepiva. Bolezen ima praviloma smrtni izid, tudi pri ljudeh, zato je pomembno, da so naše živali zaščitene. Izvor virusa so lisice. Od leta 2016 je Slovenija razglašena za stekline prosto državo, saj poteka tudi sistematično cepljenje lisic. Virus stekline pa je še vedno prisoten v naših sosednjih državah in vemo, da npr. lisice ne poznajo državnih mej.

Ostala cepljenja pri psih se opravijo s kombiniranim cepivom po programu. Cepljenje sicer ni obvezno, je pa dobro za žival, saj jo zaščitimo pred zelo nevarnimi boleznimi.

Pri mačkah cepljenje proti steklini ni obvezno, priporočamo pa ga na približno tri leta pri mačkah, ki bi lahko prišle v stik z lisico.

Kombinirano cepljenje pri mačkah zoper virusne bolezni priporočamo pri šestem do osmem tednu starosti, nato na štiri tedne. Zadnjič kot mladič pri šestnajstem tednu.

Vir - fotografija psa: <https://vsebovreda.triglav.si/druzina/da-bo-dopust-s-psom-zares-dopust>

Foto: D. Jakoi

Kako prijetno je počivati ...

Nato na dve do tri leta. Muce zaščitimo pred zelo nalezljivimi virusi, ki so pogosto smrtni. Npr. ena izmed znanih virusnih boleznih je respiratorni sindrom, ki se kaže z smrkanjem, kihanjem, temperaturo, izcedkom iz smrčka in oči. To cepljenje priporočamo vsem lastnikom mačk.

STERILIZIRAJ IN KASTRIRAJ

Omenjeni slogan pogosto slišimo. Zakaj pa je pomemben? Sterilizacije in kastracije so ključnega pomena za zmanjšanje števila brezdomnih živali in pomemben ukrep za zmanjšanje preobremenjenosti zavetišč za živali.

STERILIZACIJA: gre za kirurško odstranitev jajčnikov ali jajčnikov in maternic pri samicah v splošni anesteziji. S tem preprečimo cikel živali in neželene kotitve. Pri samicah pred posegom opravimo klinični pregled živali, poseg se opravi v splošni anesteziji. Rana je velika 1-2 cm in jo se šijemo z resorbivnimi šivi, tako da pobiranje ni potrebno. Poseg je možno opraviti že pri starosti nekaj mesecev – kar imenujemo zgodnja sterilizacija.

KASTRACIJA: kirurška odstranitev mod pri samcih, poseg se izvaja v splošni anesteziji, če jo opravimo v tretjem do petem mesecu starosti – zgodnja kastracija.

Možne komplikacije: Po vsakem posegu lahko kljub dobrim pogojem in kirurški tehniki nastopijo komplikacije. Te so pri sterilizaciji: krvavitev, težave pri celjenju rane, zaostali jajčnik, granulom. Pri kastraciji so komplikacije redkejšje.

Če povzamem postopek kastracij in sterilizacij, je za obvladovanje neželenih rojstev in širjenja različnih boleznih vsekakor zelo koristen ukrep. Ukrep, da občina

občanom pokrije stroške sterilizacije in kastracije, pa je korak v pravo smer in je vzor pravilnega pristopa.

NA POTI

Na kratko o potovanju s hišnim ljubljencem. V kolikor imamo s svojim hišnim ljubljencem zelo tesen stik, gre tudi on z nami na dopust. Predvsem psi, neredko pa tudi mačke. Nekaj napotkov. Če žival pot z avtomobilom prenaša dobro, potem, razen da nekaj ur pred potovanjem naj ne je, za drugo ni treba skrbeti. V kolikor je živali med vožnjo slabo, se pred tem pogovorimo o tabletah proti slabosti. Tudi če je žival, se pogovorimo z veterinarjem o sredstvih za pomiritev. Seveda potovanje naprej skrbno načrtujemo in se izogibamo vročini. Ne pozabimo na možne zastoje in dovolj sveže vode zase in svojega psa. S seboj vzamemo prvo pomoč za poškodbe (povoj, gaza, razkužilo za rane), sredstva proti driski živali oz. za prebavne motnje ... Preverimo dokumente in veljavnost cepljenja proti steklini. Za potovanja znotraj EU morajo biti živali označene z mikročipom, imeti morajo EU potni list in cepljenje zoper steklino. V kolikor se odpravljamo v obmorske kraje, bi opozoril, da naj lastniki psov ob vrnitvi v roku enega meseca poskrbijo za sredstva zoper srčno glisto.

Vsem prijateljem in ljubiteljem živali želim prijetno, toplo in karseda brezskrbno poletje!

Damijan PEKLAR, dr. vet. med.
(Veterinarstvo Pekar)

ZASTIRANJE TAL V NAŠIH VRTOVIH

Zastiranje tal, zakaj in s čim

Letošnje vreme je muhasto že od začetka leta. Ves čas se menjajo visoke temperature s hladnim vremenom. V

Miša Pušenjak ...

takem vremenu trpimo vsi, enako kakor mi tudi rastline. Najbolj trpi zemlja oz. mikroorganizmi v njej. Rastline in zemlja se pred takim vremenom ne morejo skriti. Mi se oblečemo, zakaj ne bi vsaj malo poskusili zavarovati tudi zemlje in jo prekriti z zastirkami.

Pred nami je dolgo in upamo vseeno vroče poletje. Tako pa je najbolj uničujoče za zemljo, korenine rastlin in mikroorganizme v zemlji. Mnogi ne veste, da sicer tudi plodovke, ki so velike ljubiteljice toplote, ne uspevajo dobro v prevroči zemlji. Korenine želijo vlago in hlad. Pri vsem tem, vseh nevoljah, ki jih prinaša vreme, pa si lahko veliko pomagamo z zastirkami.

Poletne nevihte, veter, vročina uničujejo strukturo zemlje, zastrta tla so zavarovana pred tem

Struktura zemlje pod mikroskopom je nekoliko drugačna kakor tista, ki jo vidimo na roki. V roki vidimo bolj ali

Zemlja je zavarovana pred številnimi vremenskimi tegobami ...

manj pravilno oblikovane kroglice zemlje. Pod mikroskopom je zadeva drugačna. Te kroglice so v bistvu skupki mineralnih delcev tal. Od tega, kako so oblikovani, koliko jih je in kako trdno so povezani med seboj, je odvisno, ali se naša zemlja zbija ali pa ostaja dalj časa rahla. Najbolj si želimo, da bi bili ti skupki vezani v obliki obročkov.

Znotraj teh obročkov tudi v zelo mokri zemlji ostane nekaj zraka, na njih pa se zelo dolgo v suhi zemlji držijo molekule hranil in predvsem vode. Vsaka hoja in obdelava mokre zemlje, pa tudi poletna globoka obdelava presuhe zemlje, te obročke polomi. Enako se zgodi, ko dež v poletnih nevihtah močno tolče po tleh, tudi po goli zemlji, ki je je na naših vrtovih veliko. Po nevihtah običajno spet sledi pripekanje sonca, ki potem še zabetonira našo zemljo. V takšnih tleh pa se korenine ne razraščajo, rastline ne dobijo toliko hranil, kolikor bi jih z dobro založene zemlje na naših vrtovih lahko in težave so hitro na vidiku.

Prva in pglavitna vloga zastirke je, da preprečuje takšno uničevanje, sesedanje zemlje. V poletnem času obdrži zemljo rahlo, nezbito in s tem v njej najboljše pogoje za rast in razvoj korenin naših rastlin.

Zakaj vse še je zastiranje tal koristno

Iz gole, nepokrite zemlje voda v poletni vročini zelo hitro izhlapeva. Že dan po dežju je spet suho. Ste se kdaj vprašali, zakaj? Eden izmed vzrokov je sicer naveden že zgoraj. Če je porušena struktura zemlje, ni obročev, potem se molekule vode, ko pade dež, ne zadržijo v območju korenin. Če je zemlja zbita, večina vode odteče po površini, če pa je presuha, odteče v podtalnico. Z zastiranjem tal ohranimo dobro strukturo zemlje. Pa ne samo to. Zastirka preprečuje tudi izhlapevanje vode v ozračje. Tla tako dalj časa ostanejo vlažna. Voda se tudi bolje porazdeli po površini, ni samo v najbližji okolici rastlin, kar je za razvoj koreninskega sistema veliko boljše.

Zastiranje tal, poleg zadrževanja vlage v njih, seveda zemljo tudi senči. Je hladnejša, korenine vrtnin imajo boljše pogoje za rast in sprejem hranil. V hladnejši in vlažnejši zemlji se ohranja tudi veliko več mikroorganizmov. Le-ti pa so pomembni pri tem, da so rastline ves čas

primerno, dobro prehranjene. Spomladi so tla, prekrita s slamo ali senom, tudi veliko toplejša, korenine se razvijajo hitreje.

Nekatere zastirke lahko preprečujejo škodljivcem dostop do naših vrtnin, tega vpliva seveda tudi ni za zamenariti.

Naravne zastirke so seveda obenem tudi gnojilo za tla, zelene pa tudi za rastline. V bistvu organsko maso kompostiramo kar na vrtu. S tem ostane v tleh veliko humusa. Iz sokov zelenih rastlin, če uporabljamo le-te, pa so na razpolago tudi hranila za vrtnine, okoli katerih smo naložili zeleno maso.

Šele čisto na zadnjem mestu pa je seveda tudi to, da pleveli na zastrtih tleh ne uspevajo tako, jih je manj ali pa skoraj nič. Vendar je potrebno za boj proti plevelom imeti tla zastarta zelo na debelo (vsaj 30, 40 cm slame ali pa umetna, plastična folija), drugače ta korist zastirke ni tako učinkovita.

Še eno vlogo imajo naravne zastirke. Posebej tisti, ki gnojite samo s kupljenimi organskimi gnojili, t. i. briketi, jih morate še bolj pogosto uporabljati. Ta gnojila so sicer nadomestilo domačim gnojilom, kot sta gnoj in kompost, vendar v zemlji ne puščata veliko trajnega humusa. Samo ta pa je odgovoren za zadrževanje hranil, vode, pa tudi zračenje tal. Naravne zastirke pa potem ta trajni humus v tleh zagotovijo tudi na tako gnojenih vrtovih.

Nekatere zastirke odganjajo škodljivce stran od naših vrtnin

Najbolj uporabna je zastirka iz listov bezga, gozdne praproti ali bele gorjušice. Seveda mora biti sveža, zelena. Preko nje rdeči polži zelo neradi lezejo in navadno ne napadajo naših vrtnin.

Tudi slama šteje ...

Manj znano je tudi, da listi paradižnika preganjajo škodljive gosenice, metulje, pa tudi bolhače stran od naših kapusnic. Zato vse odstranjene zalistnike, pa tudi odslužene liste paradižnika, naložite okoli njih. Ker pa tega verjetno ni dovolj, pustite na kompostniku rasti samosevce ali pa celo sami poskrbite, da bodo tam, in uporabljajte listno maso le-teh. Ker bolhači ne marajo mokrih, zastrtih tal, bo že sama zastirka tudi iz zelenih rastlin zmanjševala njihovo število in s tem tudi škodo na kapusnicah.

Zelena zastirka bele gorjušice, pa tudi kapucink, celo zmanjšuje število strun v tleh. Seveda to ni rešitev, če je strun že veliko, vendar je dobra pomoč, da se ne bodo razmnožile tudi na vašem vrtu.

Seveda pa je potrebno v namen boja proti škodljivcem zeleno zastirko vedno znova obnavljati, saj deluje s svojim neprijetnim vonjem in sokovi. Suha ne deluje več.

Na kaj pa je potrebno biti pazljiv pri zastiranju tal

Najprej je potrebno vedeti, da se zastrta tla veliko počasneje ogrevajo in poleti ohlajajo. Spomladi torej namestimo zastirko v sončnem, toplem dnevu in to sredi dneva, ko je najtopleje. Zastirke nikoli ne dajemo na debelo, le toliko, da so tla povsem prekrita. Poleti pa ravno obratno, tla prekrijemo zjutraj, ko so najbolj ohlajena. Višje so poletne temperature, bolj debelo zastirko si lahko privoščimo.

Enako velja za količino vode v tleh. Zastirka preprečuje izhlapevanje. V tako mokri pomladi, kakor je bila letos, jih ne nameščamo prezgodaj, da se tla lahko pravočasno izsušijo. Tudi poleti ali jeseni, če je padavin v nekem obdobju preveč, zastirko za krajši čas odgrnemo, da ne bo za rastline in mikroorganizme premokro. Prav tako pa zastirka le nekoliko zniža količino vode, ki prodre do rastlinskih korenin. Zato jo namestimo na zalita,

Fotografije: iz arhiva M. Pušenjak ...

Okoli plodovk je zastirka v naših vremenskih razmerah praktično nujna ...

vlažna tla.

Najbolj pa ljudi skrbi, kaj bo z zastirko in polži. Ja, res je, nekatere zastirke, kot je slama, znajo postati skrivališča za polže. Res pa je tudi, da zaradi njih polžev ne bo ne več, ne manj. Mogoče zastirke ne nameščamo v tako vlažni pomladi, ampak šele, ko se dovolj osuši in ogreje. Prav tako si lahko pomagamo z dodajanjem nekaterih rastlin, ki polžem izrazito smrdijo ali jih odganjajo. Tla najprej prekrijemo z gozdno praprotnjo, bezgovimi listi in vejicami in/ali deli zlate rozge, na to pa namestimo slamo. Kot pa je že napisano, ko je vlažno, zastirke ne smejo biti debele. Potem tudi polžem ne koristijo.

Ni ukrepa, ki bi bil samo koristen, posebej če pri tem ne razmišljamo. Tako je tudi z prekrivanjem tal. Ko ni primerno, tega ne naredimo oziroma počakamo do dovolj toplega ali suhega vremena. Ker pa imajo zastirke, posebej naravne, ogromno pozitivnih učinkov na tla in rastline v primerjavi z golimi tlemi, jih toplo svetujem.

Miša PUŠENJAK,
kmetijska svetovalka KGZS Maribor

OBVESTILO IZ UREDNIŠTVA

Prispevke za 79. številko GLASILO OBČINE STARŠE, ki bo izšla v drugi polovici AVGUSTA, sprejemamo SPROTI (takoj po dogodkih ali vašem navdihu za pisanje), **zadnje pa še 6. AVGUSTA 2021**. Izjem po zapisanem roku zaradi narave dela, ki je vezano na lektoriranje, urejanje, oblikovanje in tiskanje, ne bomo mogli delati.

Prispevki naj ne bodo preobsežni. (V informacijo: napisana stran in četrt, pisave New Time Roman, enojni razmah, s približno eno sliko napolni eno stran). Raje napišite dva krajša in različna prispevka kot enega predolgega. Saj veste, ko je članek s preveč besedila, mu težje dodamo fotografijo, da ne bi bil potem še daljši. Ko pa ni fotografije, nas sam tekst tudi k branju preveč ne pritegne. Napišite naslov in ob koncu obvezno navedite svoje ime in priimek. Tudi pri fotografijah pripišite, kdo je njihov avtor. Če povzamete del besedila drugih avtorjev, navedite tudi vir.

Prispevke pošljite na e-naslov: glasilo@starse.si. Če boste za objavo prinesli kakšno staro fotografijo v fizični obliki, jo prinesite ali pošljite v tajništvo občine na naslov: Občina Starše, Starše 93, 2205 Starše – s pripisom: Za uredništvo (fotografijo boste prejeli nazaj, saj vemo, kako je dragocena).

Na isti naslov nam morda pošljete tudi POZDRAVE z zasluženega dopusta, nam sporočite kakšne ideje, predloge ... Veseli jih bomo.

Po potrebi bodo med obema številčkama glasila izšle tudi NOVICE OBČINE STARŠE.

Uredniški odbor

Domača pehtranova potica

Pri nas doma imata potici svojo postrežno priložnost v različnih letnih časih. Okoli božiča in za veliko noč se v pečici in nato na mizi znajde orehova potica. Mmm, kako odišavi prostor! V poletnem času pa se sladkamo s pehtranovo potico, ki je zaradi skutinega nadeva precej osvežilna. Diši pa prav tako prijetno. Zelo se poda s poldansko kavo pri mizi zunaj pod brajdami.

Pehtran nam raste na vrtu in prav v tem času so njegovi lističi zelo primerni za v nadev. Jih pa za kakšno potico ali dve pospravimo v zmrzovalnik, da so pri roki, če se nam te bogate sladice zahoče tudi jeseni ali spomladi.

Danes vam ponujam recept za našo domačo pehtranovo potico.

Testo:

- 60 dag namenske moke
- 4 dag kvasa
- okoli 2 – 3 dl mleka (po potrebi prilagodimo količino)
- 10 dag sladkorja (če želite slajšo, dodajte več sladkorja)
- 4 rumenjaki (beljakov ne zavržite; lahko jih zamrznete in uporabite drugič)
- 12 dag masla
- 1 žlička soli
- nastrgana limonina lupina
- 1 vaniljev sladkor
- 1 žlica ruma

Nadev:

- 50 dag polnomastne skute
- 2 kislí smetani
- 2 jajci
- 3 velike žlice sladkorja (ali več, če ste bolj sladkosnedi)
- na drobno narezani pehtranovi lističi za posip po nadevu (po okusu – če imate zelo radi pehtran, posipajte več, bolj na gosto, če ne, pričnite z manj posipa, da se navadite na okus).

Postopek dela:

1. Pripravite kvasec: v pollitrsko posodo dajte kvas, žlico sladkorja in žlico moke ter okoli ¼ litra toplega mleka. Pustite, da zmes na toplem vzhaja. Ko kvas napolni posodico, je goden za poroko z moko. (U, kako se to lepo sliši!)
2. Prej pripravite moko in ob robu vanjo vsujete sol. Ta naj ne bi prišla takoj v stik s kvasovo zmesjo.
3. Mleko mlačno pogrejte in vanj raztopite maslo. Dodajte sladkor, limonino lupino, vaniljev sladkor, rum in rumenjake. Pazite, da bo vse skupaj res samo mlačno, saj lahko drugače rumenjaki zakrknajo. Zmes vlij-

te v moko in vse skupaj zgetite v gladko testo. Sama mešam z mešalnikom, moja mama pa je zelo uspešna kar z roko. Z mešanjem zaključim, ko se testo ob strani začne z lahkoto ločevati od posode (se pojavijo mehurčki). Nato ga pustim, da vzhaja (imam posodo za vzhajanje, ki jo zaprem s pokrovom in nato čakam na močan: POK).

4. Med vzhajanjem pripravite nadev. Na hitro s kuharico zmešajte vse sestavine, da se preveč ne utekočini.
5. Testo je sedaj pripravljeno na nadaljnjo obdelavo. Po pomokani površini ga razvaljajte za centimeter ali centimeter in pol debelo (težko je natančno izmeriti). Nanesite nadev in ga enakomerno razdelite po celotnem testu. Po vrhu posipajte pehtran (sama dam kakšne 4 pesti, saj imamo pehtran radi) in testo previdno zvijte.

6. Pekač dobro namastite (sama na dno pekača dam raje peki papir, ob strani pa namažem z maslom) in vanj previdno položite testo. Razdelim ga v dva dela, tako da se lepo podata v pravokotni pekač.

7. Pustite vzhajati toliko časa, da testo napolni celoten pekač.

8. Pečico poprej segrejte na 180 stopinj Celzija. Preden testo položite vanjo, ga še po vsej površini preluknjajte s pletilko, da izločite nabrani zrak, in ga premažite z zmesjo stepenega jajca (ali samo rumenjaka) in mleka. Pecite na srednjem delu v pečici pri vklopljenem zgornjem in spodnjem grelcu 50 do 60 minut. Pri okoli dveh tretjinah časa po potrebi po vrhu položite kuhinjsko aluminijasto folijo, da se skorjica preveč ne zapeče.

9. Ko potico vzamete iz pečice, jo v pekaču pustite še kakšnih 15 do 20 minut in jo malo ohladite. Nato jo zvrnite na mrežo, pokrito s kuhinjsko krpo.
10. Preden potico režete, naj se res popolnoma ohladi.

Dober tek in sladek pozdrav iz Zlatoličja!

Daša JAKOL

P. S.: Tako, pa smo začeli z našim KUHINJSKIM KOTIČKOM. V naslednji številki bo objavljen morda prav vaš recept za kakšno domačo preizkušeno jed. Naj bo tisti, na katerega ste najbolj ponosni. Velja?

Foto: D. Jakol

11. 6. 2021 sta zakonca
Marija in Stanislav Kokol iz Zlatoličja
obeležila svojih
60 let skupnega življenja.

Vidva sta še vedno vidva.

Po šestdesetih letih se še sliši med vama vajin DA.

Znata se pogovarjati, znata poslušati in sposobna sta skupaj molčati;
znata se smejati in nasmejati drug drugega, drug z drugim pa zmoreta tudi jokati;
v vaju je veselje in ideje za prihodnost, čudenje nad čudeži življenja,
v vaju je hvaležnost za vse podarjeno stvarstvo.

Po vseh letih sta vidva še vedno vidva –
in vajin zakon je prava umetnina.

(Povzeto po: Majda Strašek Janus)

ISKRENE ČESTIKE!

SKOZI OBJEKTIV

Jan je mladi fotograf, ki v letošnjem letu zaključuje 9. razred Osnovne šole Starše.

Najraje se v prostem času odpravi na sprehod s fotoaparatom v roki. Zgodaj zjutraj je vse mirno, čisto in sveže, zato takrat nastanejo prekrasne fotografije. Od nekdaj ga je zanimala fotografija in vse pohvale sošolcev in prijateljev so ga pri tem še dodatno vzpodbudile, saj je velikokrat slišal, kako dobro oko ima.

Ko sem ga vprašala, kaj vidi skozi objektiv in ali vidi kaj drugače kot sicer, je povedal, da je drugače. Bolj se posvetiš detajlom, si pozoren in zbran, da v določenem trenutku ujameš hip, ki potem ostane za vedno ujet v fotografiji. Če gledamo brez objektiva, včasih drobnih, prekrasnih stvari sploh ne dojamemo.

Če si tudi ti mlad, amaterski fotograf (učenec, dijak, študent), nam pošlji svojo fotografijo (glasilo@starse.si), ki naj bo poimenovana in priloži kratek zapis o sebi in poslani fotografiji.

Anita Babič

Rojstvo novega časa

Avtor fotografije: Jan Reich

Meh za smeh

*
»O, mlada gospodična. Vedno, kadar vas vidim, kako se smejete, vas želim povabiti k sebi.«

»A vi ste samski?«

»Ne, zobozdravnik sem.«

*
V šoli se Janezek uči sklanjatev. Učiteljica ga vpraša: »Kako se sklanja dedek?«

Janezek: »Ja, brez kozmodiska težko.«

*
»Očka mi je obljubil 50 evrov za vsako petico,« je povedal Mišo učitelju.

»Saj nobene nimaš,« je odvrnil učitelj.
»Imam predlog: Zapišite mi jih nekaj in denar si bova delila.«

*
Sin vodje gangsterjev se vrne od mature.

Oče ga vpraša: »Sine, kako je bilo na maturi?«

Sin odvrne: »Krasno. Trije so me spraševali tri ure, vendar jim nisem nič povedal.«

*
»Zakaj si tako žalosten? Kaj se je zgodilo?« vpraša Lojze prijatelja Jureta.

»Oh, moja tašča je umrla!«

»Moje iskreno sožalje,« reče Lojze.

»Hvala. Veš, mene je govor župnika tako pretresel. Rekel je, da bomo v nebesih spet skupaj.«

*
Se sprehaja želva po cesti pa jo oropa 12 polžev. Pride policija.

Želva: »Joj, se ničesar ne spomnim, je potekalo vse tako hitro ...«

*
Vrana vrani izkljuva oko. Pa pravi vrana z izkljuvanim očesom: »Če mi to še enkrat narediš, te ne bom nikoli več pogledala ...«

*
Učitelj: »Voda ima veliko moč. Kdo lahko navede primere?«

Janez: »Če moja mama joka, lahko dobi od očeta, kar hoče.«

*
Župnik in mežnar stojita ob vaški cesti in zabijata v tla tablo z napisom:

»Konec je blizu! Obrnite se, dokler še ni prepozno!«

Mimo pridrvi avto, voznik skozi okno zavpije:

»Ej, vidva, pustita ljudi pri miru!«

Čez nekaj trenutkov se zasliši cviljenje zavor in nato glasen pljusk.

Mežnar se obrne k župniku:

»Gospod župnik, ali mislite, da ne bi bilo bolje, če bi preprosto napisala: Most je podrt?«

Vzeto iz: - <https://www.naj-vici.com/>

Slike vir: - <http://mevki55.mojforum.si/mevki55-post-39027.html>

- <https://www.mojasmeh.si/wp-content/uploads/2012/08/pozor-morski-pes.jpg>

- <https://sl.meatloaf-oifc.com/collection-sun-with-sunglasses-clipart>

Pripravila D. J.

GLASILO OBČINE STARŠE

Izdajatelj: Občina Starše

1. številka je izšla decembra 1995.

Uredniški odbor: Daša JAKOL, odgovorna urednica,
Anita BABIČ, Anej LUKAN, Terezija MOHORKO, Marta STEPIŠNIK

Sodelavci: Občinska uprava Občine Starše, društva, Zavod OŠ Starše in drugi avtorji prispevkov

Jezikovni pregled in oblikovanje: Daša Jakol, prof.

Grafično oblikovanje in tehnično urejanje: Grafična forma HUTTER, Tržaška c. 34, Maribor

Tisk: Tiskarna HUTTER, Ulica svobode 1, Miklavž na Dr. polju

Izdano v nakladi 1500 izvodov. Vsako gospodinjstvo v občini prejme izvod brezplačno.

Uredništvo si pridržuje pravico pregleda, izbire in krajšanja člankov ter spremembe naslovov. Ponatis mogoč z dovoljenjem uredništva.

GLASILO OBČINE STARŠE je vpisano v razvid medijev Ministrstva za kulturo pod številko 369.

Fotografiji na naslovnici in zadnji strani: Daša Jakol

NAŠA KRIŽANKA

 <p>Foto: D. Jakol</p>						SESTAVIL: JOŽE BORKO	ROMAN PISATELJA VLADIMIRA BARTOLA	EKSPERT ZA TERAPIJO	UTELEŠENJE BOGA VIŠNUJA	HRVAŠKO MESTO V ISTRI	OBČINA STARŠE	ŽUPAN NAŠE OBČINE GREIFONER	JAZ ... ON	PESNIŠKA FIGURA EPANA - FORA	NEKDANJI SLOVENSKI SMUČAR (ROBERT)			
						PERGAMSKI KRALJ (IZ ČRK LATA)					DELOVNA DOBA NOGOMETNI KLUB							
						SVILENA TKANINA ZA ŽENSKE OBLEKE									ANTON NANUT SL. PISATELJICA PEROCI			
						PREBIVALKA ARABIJE												SLOVENSKI PISATELJ (JANKO »MOLOH«)
						EDEN OD STARŠEV OKRASNI KAMEN								NEKDANJA ŠVICARSKA SMUČARKA (SONJA)				
									KRAJ POD FRUŠKO GORO ŠPORTNA JOPA									
TEŽJE BESEDE: AVA- TARA, ANERA, LATAS, KASAR	VEČJA KAMNITA GMOTA	GOGOLJEV LITERARNI JUNAK BULJBA	DALJŠE ČASOVNO OBDOBJE, VEK	SANITETNI MATERIAL	STROJNA ŽAGA, JARMENIK ANTON TROST				GRKI OTOK IPSARA TELOVADNI ELEMENT									
STREŽAJ NA LADJI ALI LETALU												ANTON ČEHOV NOČNO ZABAV. MLADIH						
JAPONSKI BORILNI ŠPORT									UTRJENA SREDNJEVE- ŠKA STAVBA LITIJ				KRAJ PRI PTUJU DOLGOREPA PAPIGA					
GRSKI DIDAKTIČNI PESNIK (IZ ČRK TARA)					VRSTA VRBE LEGENDARNI KRALJ BRITANIJE			GLAS JEZIČNIK MOČVIRSKA TRAVA, LOČEK										
LANTAN			GRŠKA ČRKA GRŠKI BOG SMRTI					DALJŠA, TANKA PALICA OBŽALO- VANJE				IZPUŠČAJ V USTIH LETOVIŠČE V ISTRI						
NEMŠKI FILOZOFSKI PISATELJ (GEORG)					PREBIVALKA GRŠKE EOLIJA LEON KREMŽAR				PAS PRI KIMONU (IZ ČRK BOI)	TEŽKO TALJIVA KOVINA (TA)	RIBJE JAJČEČE ITALEC							
KRIŽANKE BISTRILJO UM	ZEMELJSKI TEČAJ	MOD. KREATOR HRANITELJ GORA V HIMALAJI							FILM ITE RINE FR. PISATELJ (EMILE)					PREDUJEM AVANS				
TREBUŠNA SLINAVKA									TROPSKI SLADKI KROMPIR VNETI DEL TELESA					ANA ROJE				
OSEBNI ZAIMEK					SLOVENSKI PESNIK (ANTON)	GORA V JUL. ALPAH IZCEDEK IGLAVCEV						SL. PEVKA ČERNE ZDR. RASTLINA BRONJA						
TURŠKI MARŠAL, OMER PAŠA						AM. IGRALKA BLYTH LUKA V IZRAELU				TLAKOVALEC REKA V SRBIJI								
INVESTICIJA V NAŠI OBČINI V LETU 2022												RADIJ SLOVENSKI VESLAČ TUL	MOZOL- JAVOST	KRATERSKO JEZERO (IZ ČRK: RAMA)				
UBEŽNIK PRED TURKI V BOSNI													AMERICIJ DEL OBRAZA					
NOČNI GOSTINSKI LOKAL																		
BROM			POLET, VNEMA EMIL NAVINŠEK											SLAP PRI IZVIRU SAVINJE				
DRAMA HRVAŠKEGA DRAMATIKA IVA BREŠANA						GRADBENI MATERIAL								RAČUNAL- NIŠKA SLIČICA				
SLOVENSKI NOVINAR (TOMAŽ)						DOLG, OZEK IN TANEK KOS BLAGA ALI USNJA								PROSTOR NA LADJI ZA OFICIRJE				

Rešitev, ki jo sestavite iz črk oz. besed z osenčenih polj, prepisite na dopisnico in jo najkasneje do 30. julija 2021 pošljite na naslov: **OBČINA STARŠE – uredništvo, Starše 93, 2205 Starše.**

Morda se pri žrebu prav vam nasmehne sreča!

NAGRADE

1. nagrada: knjiga SLOVENIJA • 2. nagrada: knjiga MARIBOR • 3. nagrada: knjiga POHORJE

LASTovica

OBČINA STARŠE
DRUŠTVO UPOKOJENCEV STARŠE
DRUŠTVO UPOKOJENCEV MARJETA NA DRAVSKEM POLJU

**VAS VABIJO NA DRUŽABNO SREČANJE UPOKOJENCEV
IN STAREJŠIH OBČANOV OBČINE STARŠE**

**V SOBOTO, 26. 6. 2021, OB 10.00
NA VAŠKEM SREDIŠČU STARŠE**

PROGRAM SREČANJA:

- OTVORITEV IN POZDRAV UDELEŽENCEM
- POZDRAVNI NAGOVOR ŽUPANA OBČINE STARŠE
- KRAJŠI KULTURNI PROGRAM
- ZABAVAL VAS BO ANSAMBEL NARODNO-ZABAVNE GLASBE
- POGOSTITEV S SKUPNO MALICO IN PIJAČO
- PRISPEVEK NA UDELEŽENCA 5,00 EUR

**VSI VABLJENI SE PRIJAVIJO NA SREČANJE SVOJIM KRAJEVNIM
PREDSTAVNIKOM DO 24. 6.2021.**

NA PRIREDITVI JE POTREBNO UPOŠTEVATI NAVODILA COVID - 19 (maska, umivanje rok).

